

Şanlı Ölüm Orucu Direnişi 569. gününde

SOSYALİZM YOLUNDA

ISSN 1300-3585

Kızıl Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete

M.Kodu: 192837

Sayı: 2002/18 (58) ● 11 Mayıs 2002 ● 3 Euro

**Gücümüzü birleştirelim,
sendika bürokrasisini aşalım!**

1 Mayıs sonrasında artan görev ve sorumluluklar!

(3. sayfa)

Emperyalizmin kısılacında

Ortadoğu

(Orta sayfa)

Kürdistan devrimi ile
Türkiye devrimi arasındaki
ilişkiler üzerine düşünceler-2

(13. sayfa)

1 Mayıs sonrasında artan görev ve sorumluluklar!

1 Mayıs'ın gösterdikleri

1 Mayıslar son birkaç yılın inişli-çıkışlı sınıf ve kitle hareketinin durumuna, siyasal güçler tablosuna, ortaya çıkan güçlüklerle ve engellere, yerine getirilmesi gereken görevlere ayna tutmaya devam ediyor. Önümüzdeki döneme ve görevlere 1 Mayıs'ın ortaya çıkardığı tablo üzerinden bakmak istiyoruz. Hemen belirtelim ki, 1 Mayıs vesilesiyle ortaya çıkan tablo, bu tablonun sunduğu imkanlar ve yerine getirilmesi gereken görevler hiç de yeni değil. Bu nedenle yapacağımız değerlendirme bu açıdan esasa ilişkin bir yenilik taşıyor, artan görev ve sorumlulukların bir kez daha altının çizilmesini amaçlıyor.

1 Mayıs hala da sınıfsal anlam ve içeriğine yaraşır bir gün olarak karşılanamamaktadır. Katılımın bu yıl biraz daha artmış olması, devrimci örgüt kortejlerinin bir parça güçlenmesi bu gerçeği değiştirmiyor. Oldukça kapsamlı saldırılara rağmen, sınıf ve emekçiler cephesinden anlamlı bir karşı koyuş geliştirilemiyor. Sefalet koşullarında yaşayan milyonlarca işçi ve emekçi hala alanlara çıkıp tepkilerini ifade edemiyor. Az-çok tepki gösteren, görece daha ileri kesimler ise devrimci bir örgütlülüğün, devrimci mücadeleci sendikal

mevzilerden yoksun bulunuyorlar. Ortaya çıkan tepkiler parçalı, dağınık ve devrimci bir önderlikten yoksun olduğu ölçüde, gerici barikatları aşır bir çıkış yaratamıyor. Bunlara paralel olarak, zaman zaman biriken olanaklara rağmen mücadelede istikrarlı bir

gelişme çizgisi tutturulamıyor. Dönem dönem kaydedilen gelişmelerin arkasından getirilememesi, sonrasında kitlelerde bir kanıksamaya yol açıyor ve yorgunluk havası yaratıyor. Bunları sendika bürokrasisinin dizginsiz ihanetlerinin engellenememesi tamamlıyor.

Kuşkusuz bütün bunlar bir günde ve 1 Mayıs'ta aşılabilecek türden sorunlar değil. 1 Mayıs bu açıdan güç ve olanakların ne ölçüde geliştirilebildiğinin bir ölçüsü. Sınıf gerçekliğinden kopuk abartılı değerlendirmeler bir yana bırakılıp bu ölçü üzerinden bakıldığında, ortaya çıkan sonuçlar son derece anlaşılırdır. Kuşkusuz işçi ve emekçiler ciddi bir arayış içinde bulunuyorlar. Son dönemde gelişen siyasal olaylara karşı anlamlı bir duyarlılık gösteriyorlar. Önleri bir parça açıldığında mücadele isteklerini ortaya koyuyorlar. Fakat buna rağmen hala da sınıf hareketi gelişen sürecin gerisinde ve peşpeşe gelen saldırılara sessiz kalıyor. 1 Mayıs ve hemen sonrasında gelişmeler buna bir kez daha açıklık kazandırdı.

Sınıf katılımının zayıf olduğu bir 1 Mayıs tablosu

Bu yıl 1 Mayıs Türkiye'de pek çok kentte yaygın olarak kutlandı. Geçen yıllara göre bu yılki 1 Mayıs gösterileri daha kitlesel bir katılımı gerçekleştirdi. Bazı illerde yasaklanmasına rağmen gösteriler yapılmaya çalışıldı. Gözlemlenebildiği kadarıyla İstanbul'da devrimci örgütler adına nispi bir güçlenme de söz

konusu. Bunu diğer kentler için söylemek ise mümkün değil. Pek çok kentteki 1 Mayıs gösterilerinde katılımcıların ezici çoğunluğunu gençlik oluşturuyordu. Bu, gençlik cephesinden bakıldığında, kuşkusuz olumlu bir gelişme. Kendi çalışmamız açısından da anlamlı bir karşılığı olan bu alandaki olanakları değerlendirmek ayrı bir önem taşıyor. Fakat bunun kendisi, işçi katılımı açısından geçen yıllara göre ortaya çıkan zayıflığı, bu alanda yıllardır biriken sorunları ve görevleri hiçbir şekilde ikinci plana düşürmemelidir.

Mücadelenin ve işçi sınıfının kalbi olan İstanbul'daki 1 Mayıs eylemine daha yakından bakıldığında, olumlu ve olumsuz pek çok nokta öne çıkıyor. Öncelikle, eyleme katılımında geçen son birkaç yıla göre artış söz konusu. Çoğunluğunu gençlik kesimlerinin oluşturduğu katılımcı kitle Abide-i Hürriyet Meydanı'na sığmadı. Sendika bürokrasisinin alışıldık ihanetini aşamayan işçi sınıfının katılımının zayıf olmasına rağmen, 70 bin civarındaki katılım oldukça anlamlıdır. Kuşkusuz HADEP'in "kimlik bildirimi" politikası çerçevesinde 1 Mayıs'ı bir gövde gösterisi vesilesi olarak kullanması ve bu doğrultuda kitlesel bir katılımı örgütlemesi de bunda önemli bir rol oynadı. Fakat yine de bu, metropollerdeki Kürt

işçi ve emekçi kitlelerle bütünleşme, devrimci müdahale görevini yerine getirme sorumluluğuyla hareket ettiler. Yeraldıkları işçi kortejlerinde, şiarları, coşkuları ve canlılıklarıyla farklı bir tutumun temsilcileri olduklarını gösterdiler. Aynı tutum gençlik alanında da, platformlar üzerinden belli bir başarıyla hayata geçirildi.

Sınıfa devrimci müdahale ihtiyacı

Sonuçta, müdahale çabaları ve diğer olumlu gelişmeler, 1 Mayıs'a tarihsel ve güncel anlamını kazandırmaya, sürmekte olan saldırılara karşı yeni ve güçlü bir başlangıç yapmaya yetmedi. Devrimci saflarda gözlenen coşku ve ve haykırılan şiarlar alana hakim kılınmadı. Dahası böyle bir çaba gösterilmedi. İşçi ve emekçi katılımı açısından zayıf, reformizmin denetiminde geçen bir 1 Mayıs tablosu bu nedenle değiştirilemedi. Devrimci kortejlerin önemli bir kısmının miting bitiminin hemen öncesinde alana ulaşması bunda pay sahibi olsa da, yukarıda da değindiğimiz gibi, bu, miting anı ve alanıyla sınırlı bir durum değildi.

1 Mayıs gösterilerinin ortaya çıkardığı tabloda önemle işaret edilmesi gereken temel zayıflık,

bağımsız işçi ve sendika pankartları arkasında katılımın geçen yıllara göre bariz biçimde az olmasıdır. İşçi sınıfının ezici bir çoğunluğunun alanlara çıkamaması ve 1 Mayıs'a damgasını vuramamasıdır. İstanbul gibi işçi yatağı bir kentte toplam 10-12 bin kişiyi aşmayan işçi-sendika kortejleri söz konusudur. İş gününe denk gelmesi sendika bürokratlarının

Tüm olumsuzluklara ve güçlüklerle rağmen, asgari ölçüde sorumlulukların yerine getirildiği koşullarda, biriken olanakları harekete geçirmenin mümkün olduğunu deneyimlerimizle biliyoruz. Bu görevler hakkıyla yerine getirilemediğinde ise, tahripkar sonuçları telafi etmek giderek zorlaşacaktır. Devrimci 1 Mayıslar bu nedenle, sınıfın alanlara çıkarak hesap sorduğu, sınıfa karşı sınıf talepleriyle ücretli kölelik düzenine, sendikal ihanete, her türden gerici barikata karşı mücadeleyi yükselttiği bir tek güne indirgenemeyecek kadar günceldir.

emekçilerinin birleşik bir mücadeleye örgütlenmesi olanağını sunması açısından anlamlı bir sonuç oldu.

İkincisi, devrimci parti ve örgütlerin nispeten toparlanmış olarak 1 Mayıs'ta yer almasıdır. Devrimci güçler adına olumlu bu durumun, sınıf ve kitle çalışmasından çok içe dönük bir toparlanma çabasının ürünü olduğu anlaşılıyor. Böyle bile olsa, bu anlamlı bir gelişmedir. Fakat, '96 1 Mayıs'ından hemen sonra yaşanarak görüldüğü üzere, kısmi bir toparlanma çabasının alana yansıyan sonuçları kendi başına bir anlam ifade etmemektedir. İşçi ve emekçi kitlelerle eylemli buluşma, mücadeleye pratik olarak önderlik etme seçeneğinin dışındaki geçici başarıların mevcut kısır döngüyü parçalamaya yetmeyeceği yeterince açıktır. Önden emekçi kitlelere dönük yaygın ve ciddi bir çalışma yapılmaması bir yana, bazı anlayışların 1 Mayıs öncesinde gözle görülür genel bir propaganda çalışmasından bile geri durmaları, kendi çevrelerini katmayla sınırlı bir hareket tarzını tercih ettiklerini gösteriyor. Aynı bakış ve tarz alanda da sürdürüldü ve meydan büyük ölçüde bürokratların ve reformistlerin denetimine kaldı. Geleneksel devrimci hareketin ön günlerdeki ve alandaki tutumu, sınıf karşısındaki konumun, sınıfsal bakışın bir özeti ve sonucudur. 1 Mayıs sınıf hareketiyle geleneksel devrimci yapılar arasındaki bu mesafenin, bir takım aldatıcı söylemlere rağmen sürdüğünü ve süreceğini gösterdi. Saflarında az-çok işçi kesimleri bulunan, bazı sendikalar üzerinde etkili olanlar da buna dahildir.

Ön süreçteki yaygın ve etkin politik faaliyetleri ve 1 Mayıs günü konumlanışlarıyla, yalnızca komünistler,

kendi sorumsuzluklarını örtmek için kullandıkları bir bahanedir. İş bırakarak alanlara çıkma kararı alan ve bu yönde çalışma yapan bazı sendikaların önemli bir işçi kitesini harekete geçirdikleri gözönüne alınırsa, mevcut zayıflığın kaynağı da anlaşılabilir. Çok az bir kısmı dışında sendikalar, sembolik bir katılımı alanda yer aldılar. Bazı sendikalar ise daha program başlamadan alanı terk ettiler. Üç işçi konfederasyonunun ve KESK'in katılımcısı ve düzenleyicisi oldukları bir mitinge işçi ve emekçileri katmaya dönük ciddi bir hazırlık içinde olmamaları yeni bir durum değil. Tabandan ciddi bir inisiyatif ve basınla karşılaşmadıkları sürece böyle bir zahmete hiçbir zaman katlanmayacaklar. Fakat önemle belirtilmesi gerekir ki, sınıfın sendika bürokrasisinin insafına ve denetimine bırakıldığı ve üstelik bunun nerdeyse doğal karşılandığı bir yerde, ortaya çıkan tablo hiç de şaşırtıcı değildir.

Sonuçta bu zayıflığın gerisinde gerici bir kuşatma altında tutulan, sahipsiz bırakılan, ihanete uğratılan işçi sınıfı gerçekliği durmaktadır. Bağımsız hareket etme refleksi zayıflayan, taban dinamiğini harekete geçiremeyen bir işçi sınıfı, düzenin ve onun basit bir aygıtı gibi çalışan bürokrat takımının işini daha da kolaylaştırıyor. Sınıfın verili durumuna ısrarlı ve ciddi bir müdahale olmaksızın geniş işçi kesimleri tarafından ihanetçi kimliği tescil olan ihanet şebekesinin sendikalardaki egemenliği kırılmaz; devrimci sınıf politikasını geniş emekçi yığımlara taşımaksızın her yıl 1 Mayıslar'da ve sonrasında ortaya çıkan bu tablo tersine çevrilemez. Bunun yegane yolu,

taban çalışmasıyla sınıf inisiyatifini açığa çıkarmak, sınıfın devrimci mücadele örgütlülüklerini ve imkanlarını yaratmaktır. Günün ve önümüzdeki dönemin görevi burada düğümlenmiş bulunuyor. 1 Mayıs'ın ve 1 Mayıs'ta alanlarda kendini gösteren zayıflığın kendisi, esasında sınıfa dönük devrimci müdahalenin zayıflığıdır. Sendika bürokrasisinin payı ise devrimci müdahale gücüyle orantılı olarak artıyor ya da azalıyor.

Sendikalara çöreklenmiş ihanet şebekesi dağıtılmalıdır

Türk-İş bürokratları toplam tablodan aldıkları cesaretle vakit yitirmeksizin ihanet yönünde attıkları adımları hızlandırıyorlar. Kamu işçilerinin sayısını düşürmeye dönük IMF patentli hükümet politikasına ortak olmayı kararlaştıran bu hain takımı, sözde bazı haklar alma karşılığında işi şu ya da bu kılıf altında toplam 139 bin işçiyi işinden edecek tensikatların ve çeşitli uygulamaların altına imza atmaya kadar götürüyor. Üstelik bir-iki ay önce esnek üretim saldırılarının durdurulması ve iş güvencesi talebiyle yapılan bölge toplantılarında alınan eylem kararlarını yüzüstü bırakarak. İhanette, sermayeye uşaklıkta bir başka örnek ise İsdemir'de yaşanıyor. Açtıkları dava yoluyla sendikalaşma hakkı kazanan geçici işçiler, bizzat üyesi oldukları Özçelik-İş bürokratları tarafından üyelik haklarından vazgeçirilmek, sendikasız bırakılmak isteniyor. Daha pek çok örneği sergilenen bu rezil işbirliğinin, sermayeye gönüllü uşaklığın önünde bir engel görmedikleri için sınıf hainleri bu kadar pervasız olabiliyorlar. Onlar sınıfın bugünkü suskunluğundan cesaret alarak böylesi bir ihanete imza atıyorlar. Sınıfın sendikalarını sermayeye alet etmekten, sendikacılığı ayaklar altına almaktan çekinmiyorlar.

Sendika bürokrasisinin yarattığı tahribat, satışlarla sınıfın sefaletle mahkum edilmesiyle sınırlı değil. Oynadığı rolle bu işbirlikçi hain takım, sınıfın sendikal örgütlere ve genel olarak örgütlenmeye olan güvenini darb ediyor, sendikal mücadeleyi sonuçsuz ve anlamsız bir noktaya sürüklüyor. Sınıfın geniş temelde birliğini temsil etmesi gerekirken, tersine, işçilerin birlik ve mücadelesinin önüne fiili barikatlar dikiyorlar. Bu durum saldırılarda sermayenin elini daha da güçlendiriyor. İşbirlikçi bürokratların dolaysız katkılarını alan sermaye, sınıf hareketinin bugünkü suskunluğundan aldığı güçle saldırılarını boyutlandırıyor.

Bu ihanet ve saldırıların karşılığı, direnişi büyütme ve hainlerden hesap sormak olmalıdır. Sendikaların bugünkü durumu, sendikal örgütlerin ve sendikal mücadelenin bittiği, işlevini yitirdiği anlamına gelmiyor. İşlevsizleşen ve giderek bitme noktasına gelenler sendikal örgütlülükler değil, sendika bürokrasisinin kendisidir. Bu hainlere karşı mücadele, devrimci sınıf mücadelesinin en yakıcı görevlerinden biridir.

Tüm olumsuzluklara ve güçlülere rağmen, asgari ölçüde sorumlulukların yerine getirildiği koşullarda, biriken olanakları harekete geçirmenin mümkün olduğunu deneyimlerimizle biliyoruz. Bu görevler hakkıyla yerine getirilemediğinde ise, tahripkar sonuçları telafi etmek giderek zorlaşacaktır. Devrimci 1 Mayıslar bu nedenle, sınıfın alanlara çıkarak hesap sorduğu, sınıfa karşı sınıf talepleriyle ücretli kölelik düzenine, sendikal ihanete, her türden gerici barikata karşı mücadeleyi yükselttiği bir tek güne indirgenemeyecek kadar günceldir. Yakın dönemin deneyimleri bir kez daha, sınıf dışı bütün arayışların sonuçsuz kalmaya mahkum olduğunu göstermektedir. Başka hiçbir şey işçilerin bağımsız sınıf tutumu ve sorumluluğuyla hareket etmesinin yerine ikame edilemez. Ne reformizmin biriktirdiği kof ve ruhsuz yığınak, ne de sınıftan uzak geleneksel devrimci hareketin küçük-burjuva gösterişçi tutumları sınıfın devrimci eyleminin alternatifi olabilir.

Tek yol işçi sınıfının devrimci mücadelesidir, sınıfın devrimci eyleminin örgütlenmesidir. Bunun önündeki bütün engeller, bütün güçlükler aşılmak içindir. 1 Mayıs tablosunun ortaya çıkardığı, dönemin önümüze koyduğu görev ısrarlı, istikrarlı, iddialı bir sınıf çalışmasıdır.

Lastik sektöründe greve doğru...

Lastik sektörünün üç büyük fabrikasında grev kararları asıldı. Yasal süre içinde sendikayla işverenler arasında anlaşma sağlanamazsa, Temmuz'un ilk günlerinde greve çıkılması gerekiyor.

Grev kararının asıldığı işyerlerinden Brisa'da sendika yüzde 50 zam istiyor. Sabancı ise yüzde 22'den fazla zam yapmaya yanaşmıyor. Diğer işyerlerinde de durum aşağı yukarı aynı.

Fabrika'ya grev kararı asılırken bir konuşma yapan Lastik-İş Genel Başkanı Abdullah Karacan şunları söylüyor: "Geçen sözleşme döneminde yüzde 38'lik bir kaybımız oldu. İşveren bu kaybımızı telafi etmedi. Şimdi de öngörülen enflasyon oranına göre zam vermek istiyorlar. Oysa biz, Sabancı Grubu'na 2001 yılında 26 trilyon liralık kâr sağladık. Hissedarlarına yüzde 270 oranında temettü dağıttular. Öte yandan aynı gruba bağlı Akbank'ta yüzde 43 zam verdiler, grev erteleme tehdidi ile bizim zammı düşük tutuyorlar."

Lastik sektöründe geçen sözleşme döneminde anlaşma sağlanamadığı için greve çıkmış, fakat hükümet 8 gün sonra milli güvenlik bahanesiyle grevi yasaklamıştı. İmzalanan toplu sözleşme ise işçi aleyhine hükümlerle doldurulmuştu.

Fakat işverenlerin bu sözleşme döneminde de düşük ücret zammında ısrar etmesinin gerisinde sadece hükümetin grev ertelemesine duyulan güvenin bulunduğu düşünmek saflık olur. Kesinlikle söyleyebiliriz ki, işverenler düşük ücret zammıyla bu toplu sözleşme dönemini de atlama konusunda hükümetten daha çok Lastik-İş'in başındaki faşist sendika bürokratlarına güvenmektedirler.

İşverenlerin bu güveni boşuna değildir. Lastik-İş yöneticileri ne becerikli sınıf işbirlikçileri olduklarını daha 6-7 ay önce yaşanan tensikat saldırısı sırasında en açık şekilde göstermişlerdir. Pirelli'den 112, Brisa'dan ise 90 işçinin bir anda kapının önüne konulduğu tensikatlar sırasında işçilerin patrona karşı direnişe geçmesini engelleyenler Lastik-İş yöneticilerinden başkası değildir. O gün Pirelli'de, Brisa'da lastik işçisini satan, kapalı kapılar ardında atılacak işçilerin listesini işverenle birlikte hazırlayan faşist bürokratlar, daha sonra yapılan genel kurulda

sendika merkez yönetimini tümüyle ele geçirdiler.

İşte lastik işverenleriyle toplu sözleşme görüşmelerini bunlar yürütmektedir. Ve iktidardaki faşist partiyle organik ilişkileri bir yana, sırf tensikat saldırısı karşısında sergiledikleri rezil tavır bile bu toplu sözleşme ve grev döneminde onlara güvenmemek için fazlasıyla yeterlidir.

Lastik-İş'in grev kararı almasında iki temel etken vardır. Birincisi işverenlerin düşük ücret zammı konusunda gerçekten de fazlasıyla katı davranmaları ve sendikaların bunu tabandaki işçilere hiçbir şekilde izah edecek durumda olmaması birinci nedendir. İkinci neden ise, Lastik-İş yönetimini Ocak ayında ele geçiren faşist bürokratların ilk kez sözleşmeye oturuyor olmalarıdır. DISK içerisinde daha ileri mevziler kazanma hesapları yapmaktadırlar ve bu onları sınıf işbirlikçisi yüzlerini bir parça gizlemeye, işveren karşısında işçilerin temsilcisi rolünü oynamaya itmektedir.

Bütün bunlardan çıkan sonuç şudur. Lastik işçisinin bu faşist bürokratların peşinden giderek varabileceği hiçbir yer yoktur. İşverenin düşük ücret zammına karşı mücadelenin başına bunların geçmesine göz yummak demek, şimdiden ihanete uğramayı kabul etmek demektir. İşçilerin gerçekten sahip çıkmayacağı bir grev kararının da herhangi bir değeri yoktur. Bugün grev kararı asan bürokratlar, yarın onu büyük bir pişkinlikle indirmesini de bileceklerdir.

O halde lastik işçisinin önünde tek bir yol kalmaktadır. Toplu sözleşme hakkına ve greve sahip çıkmak. Lastik-İş yöneticilerinin tek sözüne dahi takılmadan işyerlerinde greve dönük olarak örgütlenmek ve bu faşistler üzerinde çok güçlü bir basınç oluşturmak.

Lastik işçisi ekonomik ve sosyal haklarını korumanın yanında sendikasını faşist bürokratların denetiminden kurtarmak gibi bir görevle de karşı karşıyadır. Bu toplu sözleşme ve grev dönemi faşist bürokratların gerçek yüzünü açığa çıkarmak ve denetimlerini kırmak için en iyi şekilde kullanılmalıdır. Lastik işçisi onurlu bir mücadelenin mirasçısıdır. Bugünkü sorumluluklarını yerine getirebilmesinin yolu bu mirasa sahip çıkmaktan ve mücadeleyi yükseltmekten geçmektedir.

Hücrelerde direniş devam ediyor...

8. Ölüm Orucu ekibi direniş bayrağını devraldı!

Devrimci tutsaklar faşist rejimin F tipi zindanlarında tam 1.5 yıldır bir direniş destanı yazıyorlar. Devletin tüm manevralarına, baskılarına, karalama kampanyalarına karşı devrimci tutsakların iradesi kırılmıyor, hücrelerde direniş bitirilemiyor.

Devrimci tutsaklar, direniş kararlılığının bir ifadesi olarak, 8. Ekip Ölüm Orucu savaşçılarının da 1 Mayıs'tan itibaren direnişe katıldıklarını açıkladılar. DHKP/C Tutsaklar Örgütlenmesi'nin 3 Mayıs'ta yaptığı açıklamaya göre, Edirne F Tipi'nden bir, Tekirdağ F Tipi'nden bir, Kandıra F Tipi'nden iki, Sincan F Tipi'nden iki, Kırıkkale F Tipi'nden bir, Bakırköy Kadın ve Çocuk Tutukevi'nden bir olmak üzere DHKP/C davasından cezaevinde bulunan toplam sekiz tutsak, şehitlerin bıraktığı direniş bayrağını daha da yükseltmek üzere direnişe katılmış bulunuyor. Cezaevlerindeki tüm DHKP/C tutsakları da 1 Mayıs'tan 15 Mayıs'a kadar sürdürecekleri açlık greviyle Ölüm Orucu direnişine destek verecekler.

Açıklamalarında; "1 Mayıs alanlarında F tiplerinde uygulanmakta olan tecrite karşı halkımızın öfke dolu haykırıları, hücrelerimize kadar ulaştı. 'Yaşasın ölüm orucu direnişimiz' diye haykıran onbinlerin sesi oldu hücrelerimize. Bu ses, uğruna direndiğimiz sestir. Bu ses her koşulda güvendiğimiz sestir. Bu ses, bize güvenin sesidir. Bize güvenenleri, bize inananları hayal kırıklığına uğratmadık bugüne kadar, asla da uğratmayacağız. Alanlardaki ve hücrelerdeki kavgamız ortaktır" diyen devrimci tutsaklar, bir kez daha gösterdiler direniş savaşının bitirilemeyeceğini... Sömürüye ve zulme mahkum edilen milyonlarca emekçinin gelecek umudunun tüketilemeyeceğini...

Yaşasın Ölüm Orucu Direnişimiz!

Türk-İş hükümetle saldırı protokolü imzaladı...

Sermaye ve sendikal ihanet elele...

Safları sıklaştır, gücünü birleştir!

Türk-İş Başkanlar Kurulu 26 Nisan'da toplanarak 15 Mayıs'ta başlamak üzere bir eylem takvimi açıklamış, yanı sıra ülkenin her yanında 1 Mayıs'a kitlesel katılım çağrısı yapmıştı.

Bugün aradan sadece 15 gün geçmiş bulunuyor. Ve bu 15 gün Türk-İş Başkanlar Kurulu'nun o gün aldığı bütün kararların sadece tek bir amaçla, işçi ve emekçileri kandırmak amacıyla alınmış olduğunu, gerçekte hiçbir kıymetinin bulunmadığını gösterdi.

Bayram Meral'in ve "Başkanlar Kurulu"nun ilk yalanı (daha doğrusu ne kadar ikiyüzlü oldukları) 1 Mayıs günü ortaya çıktı. 1 Mayıs'a işçi katılımı geçen yılların gerisinde kaldı. Sermayenin saldırılarının yoğunlaştığı, ülkenin savaş tehlikesi altında bulunduğu ve 1 Mayıs'a genel katılımın arttığı koşullarda, sendikaların ezici çoğunluğu, göstermelik kortejler dışında üyelerini 1 Mayıs alanlarına indirmediler. Katılımı örgütlemekten özenle kaçındılar.

Fakat bunun henüz bir başlangıç olduğu daha sonra anlaşıldı. Bayram Meral, 3 Mayıs'ta hükümet temsilcileriyle 3.5 saatlik bir görüşme yaptıktan sonra, Ecevit, Derviş ve diğer bakanlarla kolkola televizyon kameralarının karşısına geçti. Utanıp sıkılmadan hükümetle Türk-İş arasında bir protokol imzalandığını açıkladı. Böylece, hem 26 Nisan'da yapılmış olan toplantıyı, hem de orada alınan eylem kararlarını tümüyle boşa çıkardı; o toplantının ve o kararların işçileri kandırmak için tezgahlandığını bir biçimde itiraf etmiş oldu.

Hükümetle Türk-İş arasındaki protokol

Bayram Meral'in "Ekonomik krizden çıkış için hep birlikte yol alıyoruz. Hem temsil ettiğimiz kesimin çıkarlarını koruyoruz, hem de Türkiye'nin geleceğini düşünüyoruz" diyerek savunduğu protokol kısaca şu maddelerden oluşuyor:

- Kamu kurumlarında 12 yıl çalışan geçici işçiler daimi işçi kadrosuna alınacak,
- Daimi işçi kadrosunda bulunan ihtiyaç fazlası personel öteki kamu kurumlarına nakledilecek,
- Gösterilen yeni görevi kabul etmeyenler tazminatları ödenerek işten atılacak,
- Emeklilik hakkını elde etmiş olup, 50 yaşın üzerinde bulunan işçilerin durumları ise, işçi sendikası ve işveren temsilcilerinin katılacağı bir komisyon tarafından değerlendirilecek. Komisyonun değerlendirmesine göre, bunlar ya işlerine devam edecek ya da emekliye ayrılacaklar.

Bu protokol kamuda tasfiye saldırısına suç ortaklığıdır

Protokol metninde açıkça yazıldığı gibi, Türk-İş başkanı zorla emekliye sevkedilecek kamu işçilerinin belirleneceği bir komisyonda hükümetle birlikte yeralmayı kabul etmiştir. Bunun anlamı, 175 bin geçici işçiden 18 bininin kadroya alınması karşılığında onbinlerce kamu işçisinin sokağa atılmasına suç ortaklığının kabul edilmesidir. Bunun anlamı bir kez

daha sınıfa ihanettir. Hükümetin iplerinin bütünüyle İMF'de olduğu bilindiğine göre, imzalanan bu protokolü İMF ile Türk-İş arasında yapılan bir anlaşma saymak gerekmektedir.

Daha düne kadar "kamuda fazla personel yoktur" diyen Türk-İş başkanı şimdi kalkmış "Krizden dolayı durgunluk olan yerlerde emekliliği gelmiş ve üretken olmayan arkadaşlarımıza hizmetlerinden dolayı teşekkür edilecek" diyor.

Geçen aylarda yapılan kapalı salon toplantılarında İMF'ye ve hükümete atıp tutan, "Krizin sorumlusu biz değiliz, krizin sorumlusu işçi, memur, emekli değil" diyen Bayram Meral, şimdi aynen yanında dikildiği Kemal Derviş gibi konuşarak, "Ülkemiz ciddi bir kriz geçirmiştir, geçirmek üzeredir. Bu krizden çıkış yolunu arıyoruz. Biz yalnızca temsil ettiğimiz toplumu değil, halkımızı da düşünmek durumundayız. Önemli olan hep birlikte düze çıkmaktır. Bunun gayreti içindeyiz. Kriz aşılsa, en önemli sorun olan işsizlik aşılabilecek" diyor.

Protokolü ve Bayram Meral'in dün söyledikleriyle bugün söyledikleri arasındaki çelişkileri uzun uzadıya anlatmak gerekmiyor. Ortada olan tek bir gerçek vardır. O da sendikal ihanet şebekesinin sermaye işbirlikçisi yüzünü bu kez hiçbir biçimde gizlemeye gerek duymadan ortaya koymuş olmasıdır. Bayram Meral'in İMF ya da hükümet hakkındaki atıp tutmasının, kapalı salon toplantılarında tabanın tepkisine hak veriyormuş havalara girmesinin hiçbir kıymeti yoktur artık. Zira her şey ortaya çıkmış, ihanet en ileri düzeyde ilan edilmiştir. İşçi sınıfı hareketi için sorun artık tümüyle, ihanetin olup olmadığı ya da düzeyi değil, nasıl aşılabileceğidir.

Türk-İş Başkanlar Kurulu'nun "olağanüstü" toplantısı

Türk-İş'in hükümetle böyle bir protokol imzalaması ve işten atılacak işçileri belirleyecek bir komisyonun içerisinde yer alması, 15 Mayıs'tan sonra yapılacağı ilan edilen eylemlerin de boşa çıkması anlamına geliyor. Zaten Türk-İş Başkanlar Kurulu da 9

Mayıs'ta olağanüstü toplanarak 15 Mayıs'taki eylemin şeklini değiştirmiştir. Daha önce 800 civarında profesyonel sendikacı tarafından yapılacağı açıklanan Ankara eyleminin sadece Başkanlar Kurulu üyeleri tarafından gerçekleştirilmesi kararlaştırılmıştır. Yani eylem iyiden iyiye göstermelik hale getirilmiştir.

Eylem asıl şimdi gerekli

Türk-İş yönetimi, Başkanlar Kurulu üyelerinin Ankara'da yapacağı gezintinin sınıfın mücadele isteğini boşa çıkarmak için yeterli olacağını düşünüyor. İşçi ve emekçi yığınlarındaki öfke ve tepkinin fazlasıyla örgütsüz durumda olması onlara bu cesareti veriyor. Fakat gözden kaçırdıkları bir şey var. Belki işçi ve emekçi yığınlar en az düne kadar örgütsüzdür. Fakat sermayenin saldırılarının niteliği ve sendikal ihanet konusunda şimdiye kadar hiç olmadığı kadar bilinçlenmiş ve yaşadıklarından dersler çıkarmış durumdadır.

Düne kadar sınıfın bilinç ve örgütlenme düzeyinin düşüklüğünden, bunun sermayeye ve sendikal ihanet çetelerine istedikleri gibi at oynatma olanağı vermesinden söz ediyorduk. Bu durum esasta devam etmekle birlikte, şu an sınıf hareketinde asıl sorunun örgütlenme düzeyinin düşüklüğünden kaynaklandığını söyleyebilecek durumdayız. Bu hiç değilse sınıfın ileri kesimlerinin bilinç düzeyinin geçmiş dönemlere göre gözle görülür ölçüde aşama kaydettiği anlamına geliyor. 1 Mayıs gösterilerinde öne çıkan şiarlar bile bunun böyle olduğunu gösteriyor.

Oluşan bu nispi bilinç açıklığı, sermayeye ve ihanete karşı yeni dönem sınıf hareketini örgütlemenin en önemli olanaklarından biridir. Bütün mesele bu olumlu yana yaslanmasını bilerek sınıfın örgütlenme ve eylem kapasitesini yükseltmekte düşümlenmektedir.

O halde asıl şimdi eylem! O halde 15 Mayıs'ta ya da başka bir zamanda yapılacak bütün eylemler bugün hiç olmadığı kadar gereklidir. Çağrısını yapanların, örgütleyenlerin niyetlerinden bağımsız olarak gündeme gelecek bütün eylemler, yığınları sermayeye ve sendikal ihanet çeteleriyle karşı karşıya getirmenin, bu hareketlilik içerisinde daha ilerden, daha yaygın örgütlemenin birer olanağı olarak kullanılabilir. Söz konusu olan sadece Türk-İş'in 15 Mayıs eylemi de değildir. Belediyelerde, lastik işkolunda ve petrokimya sektörünün önde gelen işyerlerinden SASA'da bugün grevler gündemdedir. Her bir grev, destek ve dayanışmanın örgütlenmesi anlamında sayısız eylem ve etkinlik olanağı demektir. KESK'in yeni bir eylem takvimi açıkladığını, kamuda tasfiye saldırısının hedefi durumundaki işyerlerinde yerel ve parçalı eylemler yapıldığını da bu tabloya eklersek, imkanların hiç de az olmadığı görülecektir.

Yeni dönem sınıf hareketi sermayeye ve sendikal ihanete karşı çetin mücadele içerisinde yükselecektir. Türk-İş'in sergilediği son tutum bunu bir kez daha doğrulamıştır. Olanaklar da ortada olduğuna göre, sorun görev ve sorumluluklara gerektiği şekilde sahip çıkılıp çıkılmayacağına düşümlenmektedir.

Esnek üretim saldırısına karşı**SASA ile dayanışmayı yükselt!**

SASA'da başlayan grev süreci esnek üretim saldırısını bir kez daha sınıf hareketinin gündemine taşıyacak gibi görünüyor. SASA işçileri toplu sözleşme görüşmeleri sırasında işverenin esnek üretimi dayatan tutumu karşısında greve çıkmaya hazırlanıyorlar. Grev kararı 30 Nisan'da fabrikaya asıldı. Grev kararının asılmasının hemen ardından işveren de lokavt kararı aldı, yaklaşık 150 işçiyi ücretsiz izine çıkararak meydan okudu. Çatışmanın nasıl gelişeceğini zaman gösterecek.

Sermaye esnek üretim dayatmasından vazgeçmiyor

Aslında esnek üretim saldırısı Türkiye'de sınıfın gündemine yeni giren bir şey değil. Bu saldırı yıllardır işverenler tarafından bir biçimde gündemde tutuluyor. Belli başlı işveren örgütlerinden TİSK ve MESS neredeyse 8-10 senedir Türkiye'de çalışma yaşamına ilişkin yasaların ve iş yaşamının esnekleştirilmesi için çalışmalar yürütüyorlar. Yayınlarında sürekli olarak esnek üretim yöntemlerini öven yazılar yayınlıyorlar. Son 5 yıldır da toplu sözleşme görüşmelerinde bu doğrultuda talepler dayatıyorlar.

İstiyor ki, işçinin ve sendikasının hiçbir söz hakkı olmasın. Nasıl işe alacağını, nasıl atacağını, çalışma koşullarını, kaç saat çalıştıracağını, kaç para ücret vereceğini, ne zaman izine göndereceğini, kısacası herşeyi patronun kendisi belirlesin.

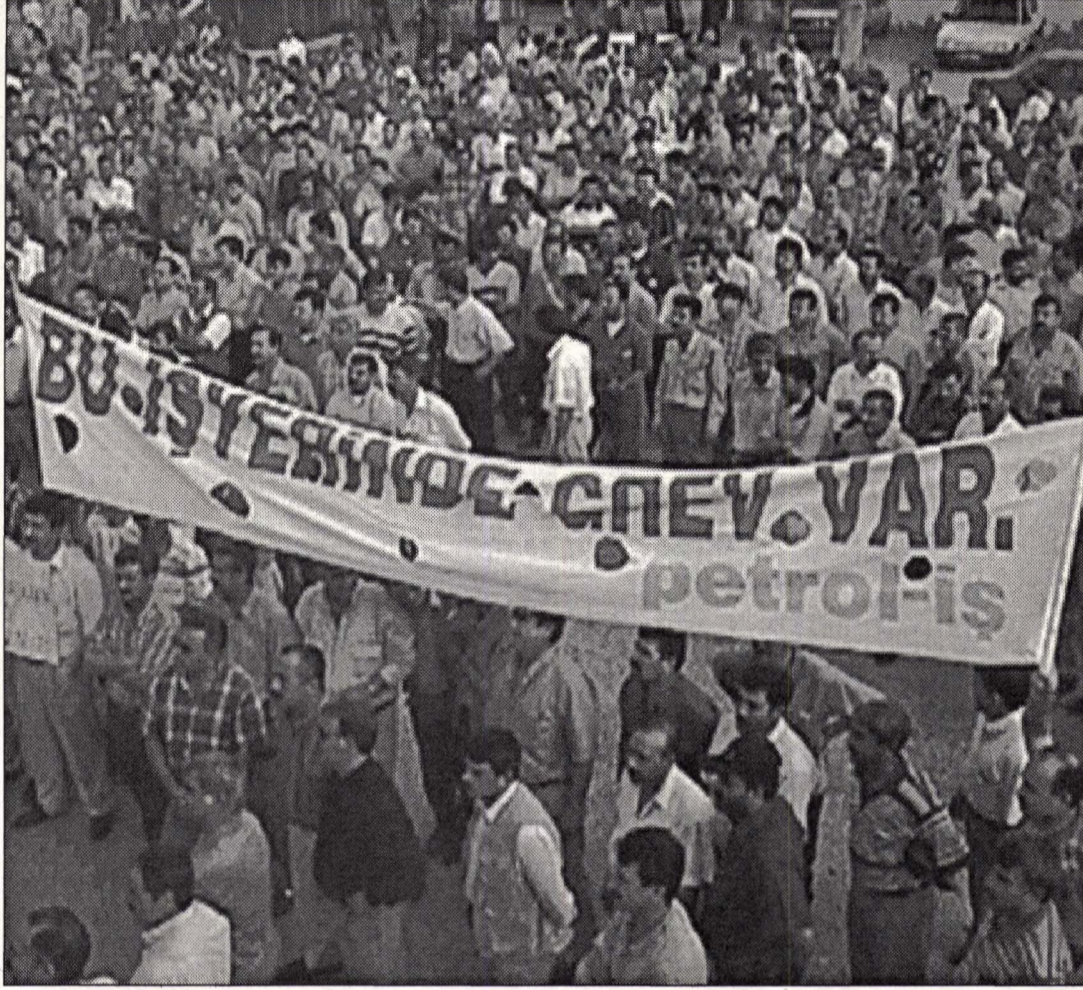
Sermayenin esnek üretimle ilgili istekleri henüz yasalara yansımış değil. Fakat sendika bürokratlarının sınıf işbirlikçisi tutumları sayesinde esnek çalışmayla ilgili bir takım maddeler çeşitli sektörlerde toplu sözleşmelere girmiş durumda.

Esnek üretim saldırısına karşı mücadele

Esnek üretim saldırısı işçi sınıfı için kapsamlı bir yıkım, kazanılmış bir dizi hakkın kaybedilmesi anlamına geliyor. Buna rağmen şimdiye kadar saldırıyı püskürtecek güçte bir direniş ortaya konulamadı. Tabii ki sendika bürokratları yüzünden.

Bu sınıf işbirlikçileri geçtiğimiz yıllarda "çağdaş sendikacılık" adına, "iş barışının korunması" adına ve daha bin bir türlü gerekçeyle toplu sözleşmelerde esnek üretimle ilgili maddelerin altına imza attılar. Böylece de sınıfa ihanet ettiler. Kuşkusuz bütün sendikalar aynı davranmadılar. Bazı sendikalar esnek üretimi sınıfa dönük bir saldırı olarak gördüler. Fakat onlar da saldırıyı tespit edip eli-kolu bağlı oturmakla yetindiler.

Esnek üretim saldırısına karşı sınıf cephesinden en anlamlı yanıt 1997 sonlarında greve çıkan Makina Kalıp işçileri tarafından verilmiştir. Toplu sözleşmede işverenin esnek üretimle ilgili dayatmalarını kabul etmeyen Makina Kalıp işçileri,

"sınıfımız için grevdeyiz" şiarıyla uzun soluklu bir grev gerçekleştirmişlerdir. Fakat ne yazık ki Makina Kalıp işçisi o gün bu mücadelede büyük ölçüde yalnız bırakılmış, neticede somut bir kazanım elde edilememiştir.

Elbette ki esnek üretime karşı oluşturulan tek direnç noktası Makina Kalıp grevi değildir. Onun dışında değişik sektör ve işyerlerinde de esnek üretim dayatmalarına karşı mücadeleyi yükseltme çabaları sergilenmiştir. Fakat bu çabalar birleşik bir mücadeleye kanalize edilememiştir.

SASA'da ücretsiz izin saldırısına karşı eylem

SASA'da 30 Nisan'da grev kararının asılmasının hemen ardından işveren ücretsiz izin saldırısını hayata geçirdi. Cuma günü saat 15:00'de çıkan vardiya ile işbaşı yapacak olan vardiya işçileri toplu olarak fabrika önünde, "Ücretsiz izin istemiyoruz!", "İşçiyiz, haklıyız, kazanacağız!", "İşçiler burada, işveren nerede!" sloganları attılar. Ardından alkışlarla Beyaz Saray denilen binaya yürüdüler. Burada da bir süre slogan atan işçiler daha sonra servis alanına geldiler.

Şube Başkanı Ahmet Kabaca burada yaptığı konuşmada şunları söyledi: "Bu işyerinde özveriyle çalışan emekçi arkadaşları selamlıyorum. Burası entegre bir tesis, birçok bölümden oluşuyor. Dünya çapında bir tesis, istendiğinde çalışıp istenilmediğinde ücretsiz izne gönderilecek bir işletme değildir. İş olmayınca izne ayrılırsınız denilebilecek bir işletme değildir. İşverenin 'zarar ediyoruz' açıklamasına karşı son 6 aya bakılması gerekir. Ne kadar kâr yapıldığını, işletmelerin sürekli tam kapasite çalıştığını biliyoruz. İşveren rüzgardan dahi etkilense bunun faturasını da işçilere çıkartmak istiyor."

Ardından 150 işçinin ücretsiz izine gönderildiğini belirten Şube Başkanı, bu uygulamanın hayata geçirilmesine izin verilemeyeceğini belirtti. Bu son gelişmenin işverenin esnek çalışmayı hayata geçirmekteki sabırsızlığını ortaya koyduğunu vurguladı.

SASA'da sendikalı işçi sayısı 1286, ortalama ücret 500 milyon. 800 civarında da taşeron işçi çalışıyor.

SY Kızıl Bayrak/Adana

Makina Kalıp'tan SASA'ya "Sınıfımız için grevdeyiz"

SASA işçisi greve hazırlanıyor. Toplu sözleşmede en önemli anlaşmazlık ise işverenin esnek üretim ile ilgili dayatmalarından kaynaklanıyor. Yani grev büyük ölçüde esnek üretime karşı. SASA'da örgütlü Petrol-İş de görünürde esnek üretim saldırısına karşı olan sendikalardan biri. Fakat geçen yıl kriz bahanesiyle SASA işçisinin ücretsiz izine çıkarılmasına göz yuman da Petrol-İş'tir. Oysa ki ücretsiz izin esnek üretimden başka bir şey değildir, onun çok yaygın kullanılan bir biçimidir. Yani işverene bugün esnek üretimi dayatma konusunda en büyük cesareti zamanında ücretsiz izin konusunda gerekli tutumu alamayan sendikaların kendisi vermiştir. SASA işçisi bu durumdan gerekli dersi çıkarmak durumundadır. Esnek üretim

saldırısına karşı tutulacak yol, bundan yıllar önce Makina Kalıp işçilerinin yükselttiği mücadele bayrağına sahip çıkmaktır.

SASA işçisinin yapması gereken bir diğer şey de, grevini başta Çukurova bölgesi olmak üzere tüm Türkiye'deki işçi ve emekçilerin gündemine sokmak için elinden gelen çabayı sarfetmektir. Yalnız kalmak SASA grevinin hiçbir kazanım elde edememesi ve yenilmesi demektir çünkü.

SASA işçisi yalnız bırakılmamalı!

Esnek üretim saldırısı bütün işçi sınıfını hedeflemektedir. Ve ancak birleşik mücadeleyle püskürtülebilecek kadar kapsamlı bir saldırdır. SASA işçisi üzerine düşen görevi en iyi şekilde yerine getirirse bile, bunun saldırıları püskürtmek için yeterli olmayacağını bize yaşanan deneyimler, en başta da Makina Kalıp deneyimi göstermektedir.

SASA işçisi kıvılcımı tutuşturabilir, esnek üretim ve diğer saldırılara karşı mücadelenin yolunu düzlemek için gerekli ilk adımı atabilir. Fakat kıvılcımı dev bir yangına dönüştürmek sadece SASA işçisinin değil, hepimizin görevidir.

O halde daha şimdiden SASA grevi ile dayanışmayı örgütlemeye girişelim. Bu arada sendika hiç olmadık şekilde patronla anlaşabilir ve grev yapılmayabilir. Fakat böyle bir ihtimalin olması bizi SASA'ya desteği şimdiden örgütlemekten alıkoymamalıdır.

SASA işçisi grev pankartını başka fabrikalardan akıp gelen binlerce sınıf kardeşiyle birlikte asmalıdır. Bu başarılabilirse eğer, arkası mutlaka gelecektir.

Sermayenin “esnek üretim” saldırısı

Sermayenin “esnek üretim” saldırısı

(...)

Esnek çalışma yöntemiyle işçi sınıfına tam bir sömür ortamı dayatılıyor. Bunun için en kurnaz yöntemler seçiliyor. İşçinin yararıymış gibi gösterilmeye çalışılan “esneklik” uygulamalarının tamamı aslında patronun daha rahat sömürme ihtiyaçlarına göre belirleniyor. Ekonomik krizin bir sonucu olarak hayata geçirilen esneklik uygulamaları en çok işçilerin karşısına şu biçimlerle çıkarılıyor;

Ücrette esneklik

İşçilerin ücretleri geçim standartlarına göre ve toplu pazarlık yöntemiyle değil, piyasadaki dalgalanmalara ve patronun üretim durumuna göre belirleniyor. Buna göre işçi, patronun kendi durumunu bahane ederek verdiğiyle yetinmek zorundadır. Doğum, ölüm izni, günlük, haftalık, yıllık izinler ve sendikal izinler ücretsizleştirilmektedir.

Mesai saatleri ve çalışma süresinde esneklik

(...) Patronlar mesai saatlerini istediği gibi esnetme ve ücretsiz mesaiye bırakma planları yapmaktadır. Ekonomik kriz ve üretim stoğunun çoğaldığı gerekçe gösterilerek mesai saatlerinin esnetilmesi ve işçilerin topluca ücretsiz izine gönderilmesi, işçiler aleyhine tam bir kuralsızlık ortamı doğurmaktadır. Part-time çalışma yöntemiyle işçi istihdamları da bu ortamı beslemektedir.

Patronlar hammadde yokluğu, döviz darboğazı ve finansal güçlükleri bahane edip belirli haftalar normal çalışma süresini düşürmeyi, belirli haftalar da arttırmayı devreye sokabilmektedir. (...)

Geçici işçilik

Geçici işçiler, patronlar tarafından uzun süreli istihdam öncesi denenmek üzere işe alınırlar. İşçi, bu denenme sürecinde işe girebilmek için büyük bir çırpınmayla çalışmakta ve kendisini gerilime sokmaktadır. Patron kısa sürede yüksek verim elde ettiği gibi, geçici işçilere ya çok az ücret ödemekte ya da bu deneme sürecinin sonucunda ücret dahi ödememektedir. Burada sosyal haklar ve işten çıkarma koşulları da tamamen patronun istediği biçimde gelişmektedir.

Grup halinde işten çıkarmalar ise özellikle küçük ve sendikası işletmelerde en sık hayata geçen esnek çalışma biçimidir. Patron, esneklik ortamını hayata geçirerek ciddi bir tepkiyle karşılaşmadan grup halinde ücreti nispeten yüksek işçileri atmakta ve yerine asgari ücret veya altında bir ücretle işçi almaktadır. Gözü paradan ve kârdan başka bir şey görmeyen sermaye sınıfı her zam döneminde bu yöntemle elinden geldiğince başurmaktadır.

Kalite kontrol çemberleri

Bu yöntemle, üretim kümeler halinde gerçekleştirilmekte ve işçilere, bu kümelerdeki performansı oranında yükselebileceği propaganda edilmektedir. Oluşturulan kümelerin içerisinde işveren temsilcileri de bulunmakta ve buradan israfın önlenmesi, hatasız üretim, işçilerin kapasiteleri, üretim deneyimleri ve zihinsel potansiyellerinin sonuna kadar kullanılması hedeflenmektedir. (...)

Esnek çalışma işçi sınıfı ideolojisinin gücüyle püskürtülebilir

Sermaye sınıfının bu saldırıyı hayata geçirerek yapmak istediği en temel şey sınıf bilincini ve kimliğini törpülemektir.

Bu sistemin içerisinde yer alan kalite çemberi ve prim uygulamasıyla işçi sınıfı kendi içerisinde ayrıştırılır ve bir rekabet ortamı yaratılır. Bu rekabet işçilerin birbirine güvenini kaybetmesini sağlayacak ve örgütlülüğünü dağıtacaktır. Fabrika bir aile ortamıymış gibi yutturulmaya çalışılarak sınıf çelişkileri gizlenmektedir. Bu görüntüyü oluşturabilmek için son dönemde patronlar işçileri en lüks otellerde kokteyllere dahi götürebilmektedir. Bu yöntem işçinin fabrikayı kimlik haline getirmesini sağlayacaktır. Örneğin; esnek çalışmanın çok üst düzeyde uygulandığı Japonya’da işçiler fabrika marşını söyledikten sonra mesaiye başlamaktadır. Ve durup

dinlenmeksizin yapılan mesailerle binlerce işçi hayatını kaybetmiş, yüzbinlercesinin ise sağlık dengeleri bozulmuştur.

Ayrıca esneklik uygulanabildiği oranda da sendikal örgütlülüğü ortadan kaldırmaktadır. Dünyada son on yılda sendikalı işçi sayısı yarı yarıya düşmüştür. Esnek çalışma yaygınlaşmış, işçilerin sömürü koşulları derinleşmiştir. Esnek çalışma son tahlilde sınıf bilincini körelten, işçi sınıfını mücadelede silahsızlandırıp teslim olmaya zorlayan ideolojik kapsamlı bir saldırıdır. Bu nedenle ekonomik hakların gaspedilmesinden çok daha öteye bir önemi ve anlamı vardır. İşçi sınıfı, mücadele hattını bunları göz önüne alarak oluşturmalıdır. Saldırının tüm sınıfı kapsadığı ve önemi anlaşılacağı için yakın dönemde yaşanan Makina Kalıp grevi gerekli ilgi ve desteği görmemiştir. Ne yazık ki bu grev sadece Makina Kalıp işçilerinin grevi olarak algılanmıştır. M.

Kalıp grevcileri “Sınıfımız için grevdeyiz” dediği halde bu böyle olmuştur.

Saldırının kapsamı düşünüldüğünde, verilecek cevap da işçi sınıfı ideolojisinin rehberliğinde olmalıdır. Bu cevabın verilmesi sendika yöneticilerinden beklenemez. Bugün bu görev öncü, ileri işçilerin ve sınıf devrimcilerinin omuzlarındadır. Ortaya koyduğumuz meşru-militan bir mücadele hattıyla sınıfı harekete geçirebilmeli ve sendikalarımızı da bu doğrultuda kullanabilmeliyiz. İşçi sınıfı, özellikle meşru mücadele çizgisini esas almalıdır. Çünkü, yok edilen, yüzlerce yıl önce meşru mücadeleyle ve dökülen kanlar pahasına elde ettiğimiz haklarımızdır. Bedel ödeyerek kazandığımızı bedel ödeyerek korumayı bilmeliyiz.

Esnek üretime geçit verme!

Herkese iş, tüm çalışanlara iş güvencesi!

İşçi sınıfı savaşacak sosyalizm kazanacak!

(SYKızıl Bayrak, sayı: 67,15 Ağustos 1998)

“Esnek üretim” dayatmasına karşı SASA’da grev kararı

Dünya çapında büyük bir entegre tesis olan SASA’da, toplu sözleşme görüşmelerinde anlaşma sağlanamaması üzerine, 30 Nisan günü işyerine grev kararı asıldı. Grev kararının alınmasında temel etken ekonomik taleplerden çok “esnek üretim” dayatması oldu.

Sendikası işletmelerde fiilen uygulanan esnek üretim, sendikalı işyerlerinde de yaygınlaştırılmaya çalışılıyor. Bu saldırıda belli bir mesafe alan sermaye henüz ciddi bir tepki ile karşılaşmış değil.

Yine Sabancı Holdinge ait Brissa’da, esnek üretim uygulamasından sonra üretim iki buçuk katına çıktığı halde, çalışan işçi sayısı 1350’den 830’a düşürülmüştü. Bir süre önce de 90 işçi kapının önüne konulmuştu. Sabancı’nın bu pervasız saldırısına karşı işçiler direnmiş, ancak sendika direnişi kırmıştı.

SASA’da da yıllardan beri taşeronlaştırma uygulamaları ile kadrolu işçi sayısı sürekli düşürülmekte, her yeni toplu sözleşme dönemi daha az sayıda işçi ile bağitlanmaktadır. Sabancı, esnek üretimi ilk defa toplu sözleşmeye dahil ederek meşrulaştırmaya çalışıyor. Bu açıdan SASA’da alınan grev kararı özel bir anlam taşıyor. Zira esnek üretim saldırısına karşı alınan ilk grev kararıdır ve bu vahşi saldırıya karşı mücadelenin bir başlangıcı haline getirilebilmelidir.

İşçilerden gelen basınçla alınan bu grev kararı, işçilerin esnek üretimin ne anlama geldiği konusunda

açık bir bilince sahip olduklarını gösteriyor. Ancak sendika ağalarının sermaye saldırılarına karşı mücadele etmek bir yana, bu saldırıların hayata geçmesinde kapitalistlere hizmet etmeleri ve işçilerin gerekli düzeyde basınç yapamamaları, bugüne kadar bu bilincin mücadeleye dönüşmesini engelledi.

Grev kararının asılmasından sonra saldırıya geçen Sabancı, 150 dolayında işçiyi ücretsiz izne çıkardı. Bu kararı kabul etmeyeceklerini açıklayan işçiler, fabrika içinde 500 kişinin katıldığı bir eylemle protesto ettiler. Oldukça öfkeli olan SASA işçileri “Ücretsiz izin istemiyoruz!”, “İşçiyiz, haklıyız, söke söke alırız!”, “Vur vur inlesin işveren dinlesin!”, “Sadaka değil hakkımızı istiyoruz!”, “Direne direne kazanacağız!” sloganlarını attılar.

İşverenden gelen bu saldırı, SASA işçilerinin esnek üretime karşı başlattığı mücadelenin sert bir çatışmaya dönüşebileceğinin işaretini veriyor. Birçok yerde başlayan grev ve direnişleri kırmak için sendika bürokratlarının devreye girerek bir şekilde eylemleri pasifize edip boşa çıkardıklarını biliyoruz.

Bugünkü koşullarda sermayeye karşı kararlı, militan bir direniş örülmeden herhangi bir saldırının püskürtülmesi söz konusu bile olamaz. Bu da SASA işçilerinin yalnız bırakılmamasının, onlarla güçlü bir sınıf dayanışması örmenin önemine işaret ediyor. Başta sınıf devrimcileri olmak üzere, bütün öncü işçi ve emekçiler bu bilinçle seferber olmalıdırlar.

İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Haftası...

Haklarımızı kazanmak ve kullanmak için birleşip örgütlenmeliyiz!

Deniz Ünit

Bu yıl da 4-10 Mayıs tarihleri arasında İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği (İSİG) haftası kutlanacak. Güzel temennilerle dolu göstermelik konuşmalar haber programlarında birkaç dakika yer tutacak. Tabii ki, bu ülkede iş kazaları sonucunda ayda 105 kişinin öldüğünden, günde ise 223 iş kazası yaşandığından bahsedilmeyecek...

Türkiye iş cinayetlerinde dünya standartlarının hayli üstünde yer almaktadır. Avrupa ülkeleri arasında birinci sırada bulunmaktadır. Avrupa ülkelerinde iş kazalarında yılda ortalama 250 kişi ölürken, Türkiye'de bu sayı 1259'dur. Bu rakamlardan çıkarılacak ilk sonuç, kapitalizmin hüküm sürdüğü her ülkede iş kazalarının oranının yüksek olduğudur. Kapitalizmin aşırı kâr mantığı ile iş kazaları arasında yakın bağ vardır. Aradaki rakam farklılığını yaratan nedenler arasında; Avrupa ülkelerinin sahip olduğu teknolojik donanım, buna karşılık bizim gibi ülkelere ihraç ettikleri eskimiş geri teknolojinin neden olduğu kazalar ile Avrupalı işçilerin uzun yıllar sonucu verdikleri mücadeleler sonucu bir takım İSİG haklarına ve koruyucu önlemlere ulaşabilmiş olmaları sayılabilir.

Ülkemizde iş kazaları en çok metal, kömür madenciliği, inşaat, nakliyat ve tekstil işkollarında görülmektedir. Bazıları gazete manşetlerine şöyle yansımıştır.

"Habaş'ta 3 metal işçisi erimiş demirin bulunduğu kazanı kaldıran halatın kopması sonucu, kazanın altında kalarak can verdi"

"Aliğa'da Tüpraş tesislerinden çıkan zehirli gaz sonucu 2 işçiden 1'i öldü"

"Kırşehir'de imalathanede yangın: 2 işçi öldü"

"Kömür ocaklarında 3 işçi öldü"

Türkiye'de 1998-2000 yılları arasında gerçekleşen 244.691 iş kazasında 3.778 işçi ölmüş, 9.176 işçi ise iş göremez derecede sakat kalmıştır.

İş kazaları genellikle, gerekli güvenlik önlemlerinin alınmaması, eğitici bilgilendirmelerin yapılmaması, mesailer sonucu oluşan yorgunluktan kaynaklı dikkatsizlik gibi etkenlerle iş cinayetlerine

dönüşüyor. Çocuk işçilerin çalıştırıldığı işyerlerindeyse iş kazaları oranı artıyor. İş kazalarına uğrayanların %67'sini 14-15 yaş arası çocuk işçiler oluşturuyor. Örneğin metal işkolunda staj, çıraklık gibi uygulamalarla birçok çocuk risk altında, asgari ücretin 1/4'ü kadar bir paraya çalıştırılıyor.

İş kazalarının %72'si 50 ve daha az işçi çalıştıran işyerlerinde yaşanıyor. Buna rağmen yasa da 50'den az işçi çalıştıran işyerlerinde "İSİG kurulları" gerekmiyor! "İSİG kurulları; sanayiden sayılan ve devamlı olarak en az 50 işçi çalıştıran 6 aydan fazla sürekli işlerin yapıldığı işyerlerinde her işverenin yapmakla yükümlü" olduğu uygulamalardır. Bu kurullarda, işveren veya vekili, işyeri güvenlik şefi, işyeri hekimi, sosyal işler danışmanı, sendika temsilcisi olmak zorundadır. Görüldüğü gibi, yasalar işçilerden yana değil, işverenler için oldukça esnek bir biçimdedir. Kısmi kazanım sayılan bu kurullarla ilgili yasanın uygulanmadığı ise ortadadır.

İSİG, iş kazalarını ve meslek hastalıklarını önlemek için koruma önlemlerini içerir. Önemli olan, önlemi baştan almak ve asıl harcamayı buraya yapmaktır. Kaza veya hastalık sonucu tazminat alınsa

da, pek bir yararı olamamaktadır. İşverenler, bu koruma önlemlerini masraf olarak görmekte ve yasa da zorunlu oldukları halde almamaktadırlar. Yasada, işveren çalıştırdığı işçinin eylemi sonucu oluşan zarardan sorumludur. İşverenin sorumluluğu için, ne kendisinde ne de işçide kusur olması gerekiyor. Kaza sayılması için, işçinin hizmet akdi olmasına da gerek yoktur. Sadece zarar veren olayla işverenin arasında "uygun neden-sonuç" bağının bulunması yeterlidir. Sosyal Sigortalar Kanunu'na göre; iş kazası şu hal ve durumlarda, sigortalya hemen veya sonra, bedence veya ruhça zarar veren olaydır:

- Sigortalının işyerinde bulunduğu sırada,
- İşveren tarafından yürütülmekte olan iş dolayısıyla,
- Sigortalının işveren tarafından görev ile

başka bir yere gönderilmesi yüzünden asıl işini yapmaksızın geçen zamanlarda,

- Emzikli kadın sigortalıya çocuğuna süt vermek için ayrılan zamanlarda,

- Sigortalının işverence sağlanan çalıştırıldığı işin niteliğine göre, tekrarlanan bir sebeple veya işin yürütüm şartları yüzünden uğradığı geçici veya sürekli hastalık, sakatlık veya ruhi arıza halleridir. İşyerindeki kimyasal maddeler, gürültü, havasız ortamlar, işten kaynaklı enfeksiyonlar, bulaşıcı hastalıklar vb. birçok etken işçi sağlığını tehdit etmektedir. Örneğin, petrol işkolunda, rafinelerdeki ham petrolün bileşiklerine ayrılması sonucu açığa çıkan CO2 (karbondioksit) ve CH4 (metan) gibi boğucu gazlar, plastik fabrikalarında plastiğin erimesiyle ortaya çıkan kimyasallar, tekstilde tozlu ve gürültülü ortamlar, boyalar, hayvanlardan geçebilen hastalıklar vb. tehdit edici unsurlardır.

Bu tehditlere karşı yılda bir-iki kez genel sağlık kontrolü, işyeri hekimi ve sağlık personeli, hastane donanımı, kaliteli koruyucu malzemeler, SSK'dan ücretsiz ilaç, yemekhaneye beslenme uzmanı, içme suyu analizi, havalandırma ölçümü vb. talepler ileri sürülmelidir.

Ancak bu tür talepleri birleşip örgütlü bir güç haline geldiğimizde elde edebiliriz. Bugün bu gücümüzü kullanmıyoruz. Çok kötü koşullarda uzun saatler çalışmamıza rağmen, tok olmaya bile yetmeyen ücretlere razı ediliyoruz. En büyük gücümüz üretimdeki yerimizdir, ama grev silahını kullanmıyoruz. Bu nedenle bu ülkede grev nedeniyle işverene verilen kayıp işgünü sayısı, iş kazaları sonucu doğan kayıba göre daha az. Patron işgünü kaybını yine bizlere ödetirirken, bizler kazadaki ölümün, makinaya kaptırılan kolun, meslektan kaynaklanan hastalıkların hesabını patrondan sormayacak mıyız?

İSİG haftasında bu hesabı sormalı, taleplerimizi yükseltmeliyiz:

- * Tüm çalışanlar için genel sigorta!
- * Sigorta primlerini devlet ve işveren ödesin!
- * Sosyal sigorta kurumlarında işçi ve emekçi denetimi!
- * Herkese parasız sağlık hizmeti!
- * İş güvenliği için teknik ve sıhhi önlemler alınsın!
- * İşyeri temsilciler kurulu ve sendikalar tarafından sürekli denetim sağlansın!
- * İşçi temsilcilerinin yönetiminde, teknik ve sağlık uzmanlarından oluşan iş müfettişliği!

Adana belediyelerinde TİS görüşmeleri

Seyhan Belediyesi'nde devam eden TİS görüşmeleri tıkandı. Son olarak 2 Mayıs'ta yapılan görüşmelerde, ertelenen 20 madde için (ki bu maddeler ücretler ve sosyal haklarla ilgili) anlaşma sağlanamadı. İşverenin "2 ay ücretsiz izni kabul edin, görüşmelere devam edelim" önerisine karşılık sendika bu talebin kabul edilemeyeceğini söyleyerek uyuşmazlık tutanağı tuttu.

Yüreğir Belediyesi'nde TİS görüşmeleri bitti. Yapılan görüşmelerde ilk 6 ay için %10, ikinci 6 ay için %12; 2. yıl ilk dönem %15, ikinci dönem %15 ücret artışı sağlandı. İşveren esnek çalışmayı sözleşmeye sokmaya çalıştı, fakat sendika bunu sözleşmeye yazdırmadı. Ancak işverenle sendika arasında, işçilerin 100 gün ücretsiz izine ayrılması üzerine resmi olmasa da bir konsensüs sağlanmış durumda. Bunun üzerine işçiler ücretsiz izine ayrılmışlardı.

İşçilerin ücretleri yaklaşık 7 aydır ödenmemiş durumda. Şube başkanı, düşük ücretleri Yüreğir Belediyesi'nin gelirlerinin düşük olduğuna bağlayarak, yapılan artışın normal olduğunu beyan ediyor. Bu haliyle sendikanın işçilerin hakkını mı yoksa işvereni mi koruduğu tartışılır. Hizmet-İş'in Yüreğir'de sonuçlandırdığı bu TİS, halen devam eden Seyhan ve Büyükşehir belediyeleri için bölgede olumsuz bir emsal teşkil etmektedir.

Seyhan'da örgütlü olan Genel-İş ve Büyükşehir'de örgütlü olan Belediye-İş'in Yüreğir'de Hizmet-İş'in gerçekleştirdiği ihanet sözleşmesine dikkat etmeleri gerekiyor. Genel-İş Sendikası işverenin izin dayatmasında ısrarlı olması durumunda grevin kaçınılmaz olduğunu da ifade etmektedir.

SY Kızıl Bayrak/Adana

İş kazaları ve meslek hastalıkları...**Kapitalizmin kâr hırsı ve sendika ağalarının ihaneti**

Ülkemizde her yıl binlerce işçi iş kazalarında hayatını kaybederken, onbinlercesi de sakat kalmaktadır. Meslek hastalıklarından ölen ve sakatlanan gerçek işçi sayısı ise bilinmemektedir. Bu vakaları tespit edebilmek için ne yeterli sayıda uzman var, ne de yeterli teknik altyapı oluşturulmuş durumda. İşyeri hekimi bile patronlar tarafından bir külfet olarak görülmekte, iş kazaları ve meslek hastalıklarının önlemek için herhangi bir çaba harcanmamaktadır. İşçilerin sağlığı sendika ağalarını da ilgilendirmediği için, iş kazaları ve meslek hastalıkları onların gündemlerine bile girmemektedir.

Sanayinin gelişimi ve petro-kimyanın ortaya çıkışıyla birlikte meslek hastalıkları ve iş kazaları büyük artış göstermiştir. Ağır ve uzun çalışma koşulları altında yıpratılan işçi sınıfı, iş kazaları ve meslek hastalıklarından dolayı hem fiziki hem de ruhsal açıdan ayrıca yıpranmaktadır. Kapitalizmin kâr hırsından kaynaklı bu işçi katliamı görmezden gelinmektedir. Her yıl binleri bulan ölümlere ve onbinleri bulan sakatlanmalara karşın, bunların büyük bir bölümü haber konusu bile olmamaktadır. Özellikle meslek hastalıkları zamanla ortaya çıktığı ve uzman hekimler tarafından uzun bir dönem izlenmeyi gerektirdiği için, düzen tarafından yok sayılan bir sorun durumundadır.

Türkiye’de meslek hastalıklarıyla ilgi hizmet veren SSK’ya bağlı hastane sayısı sadece üçtür. DİE’nin ‘98 verilerine göre, toplam istihdam 21.594.000 iken, aynı yılın SSK verilerine göre kayıtlı çalışan sayısı 5.558.582 ile sınırlıdır, yani kayıtlı çalışan oranı %25.7’dir. (‘97-99 Petrol-İş Yılı) İşçilerin kayıt dışı çalıştırıldığı işyerleri, daha geri bir teknik kullandığı, iş güvenliği ile ilgili yükümlülüklerini yerine getirmedikleri ve büyük işletmelere göre emek gücünün üretimde daha yoğun kullanıldığı yerler olduğu için, iş kazaları ve meslek hastalıkları oranı ortalamadan çok üstündür. Uzmanlar tespit edilen vakaların ancak buzdüğünün görünen kısmı olduğu konusunda birleşiyorlar. SSK’nın ‘98’de tespit ettiği meslek hastalığı vakası 1400, bu hastalıklardan ölen işçi sayısı ise 158’dir. SSK bu konuda herhangi bir araştırma yapmamakta, sadece kuruma yansıyan vakaların

kaydını tutmaktadır.

Meslek hastalıklarının tespit edilmesinde işyeri hekimliğinin kritik bir önemi vardır. Oysa işyerlerinin çoğunda patronlar ya kendileriyle işbirliği yapan hekimler çalıştırmakta ya da hekimlere bunu dayatmaktadırlar. Bu koşullarda değil meslek hastalığını tespit etmek, bir işçinin hastaneye sevk edilmesi bile bir sorun olmakta, işçiler “iş ya da sağlık” ikilemi ile karşı karşıya bırakılmaktadır. Kayıtdışı işçi çalıştıran işyerlerinde ise işyeri hekimi zaten yoktur. Hastalanan işçiler tedavi masraflarını kendileri karşılamak zorunda oldukları için, doğru dürüst tedavi olmaları mümkün olmamaktadır. Bu koşullarda riskli işlerde uzun iş saatleri de eklenince, işçilerin nasıl bir tehdit altında çalıştıkları daha iyi anlaşılır.

Yasalarda bulunan işgüvenliği ve işçi sağlığı ile ilgili sınırlı yükümlülüklerin yerine getirilip getirilmediğini denetlemekle görevli olan Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ise SSK’nın özelleştirilmesi için çaba harcamaktadır. Ağır aksak da olsa işçilerin sağlık hizmetinden yararlanabildiği SSK hastanelerinin onbinlerce olan personel açığını kapatmak yönünde çaba sarf etmek bir yana, yoğun iş yükünü çalışanların sırtına yıkmaktadır. Bu halleriyle SSK hastaneleri değil koruyucu sağlık hizmeti, doğru dürüst tedavi hizmeti bile verememektedir. Bu bakanlığın yaptığı tek iş, halkı, işçi sağlığı ve işgüvenliği konusunda duyarlı hale getirmek için belli bölgelerde toplantılar yapmaktan ibarettir. Bu, soruna çözüm üretmek değil, işçilerle alay etmektir.

Sendika ağaları ihanet içindeler

Üç işçi konfederasyonu da, işçi sınıfını dolaysız olarak ilgilendiren bu sorun karşısında tamamen ilgisiz durumdadırlar. Bu konuda herhangi bir talepleri ve politikaları olmadığını, geçtiğimiz haftalarda yapılan “İş kazaları ve meslek hastalıkları sempozyum”undaki tutumları ile bir kez daha sergilediler. Sempozyuma konfederasyonlar adına katılanlar, baştan savma birer konuşma yapıp köşelerine çekildiler. DISK temsilcisi Ali Şahin, “Sendikalar TİS’lerde meslek hastalıkları ile

ilgili tavizsiz davranmalı”; Türk-İş temsilcisi Salih Kılıç, “Meslek hastalığı hastaneleri yetersiz” derken; Hak-İş Başkanı Salim Uslu “İşyeri hekimine maliyet gözüyle bakan işletmecilik anlayışı”nı eleştirdi... Görüldüğü gibi ağalar, sanki sorunun çözümü kendileriyle ilgili değilmiş gibi rahat bir tavır içindeler. Bu ihanetçi tutumdan dolayı sendikalı işyerlerinde bile bu konuda ciddi önlemler alınmamaktadır.

Nitekim diğer katılımcıların konuşmaları, sendika ağalarının nasıl bir ihanet içinde olduklarını ortaya serdi. Sempozyumda bir konuşma yapan Dr. Engin Tonguç, meslek hastalıkları ve iş kazalarının önlenmesi için sendikaların baskı yapması gerektiğine dikkat çekti. Tonguç’un sendikacılara yönelik söyledikleri son derece dikkate değerdi: “*Hekimlere karşı, ‘kriz var, biz bu konularla ilgilenmeyeceğiz, siz de gözlerinizi yumun’ demek, hekim mesleğine büyük bir saygısızlıktır.*” Bu konuşmadan da anlaşılacağı gibi, sendika ağaları soruna sadece duyarlı değil, aynı zamanda kapitalistlerin kârları uğruna işçileri ölüme göndermekten çekinmeyecek kadar alçalmışlardır.

İş kazaları ve meslek hastalıkları riskinin önceden tespiti, risk yönetim uzmanları tarafından rahatlıkla yapılabilir. Ancak kapitalizmde işçi sağlığı değil kâr temel alındığı için, bu konuda herhangi bir çalışma yapılmamaktadır. Bu konuda kapitalistleri ve onların devletini çaba sarf etmeye zorlamak, ancak militan bir mücadele sayesinde mümkün olabilir. Zira uzmanlar bunun için bir bilim dalının ortaya çıkması gerektiğini, bunun içinde tıp, iş fiziği, iş psikolojisi, iş hijyeni gibi oluşumların yer alması gerektiğini dile getirmektedirler. Bu ise, işçilerin emek gücünden elde edilen artı-değerin bir kısmını harcamak gerektiği anlamına gelir. Kapitalistlerin ve onun devletinin, işçi sınıfı tarafından zorlanmadan tek bir kuruş bile harcamayacağı aşikardır.

Kapitalist sömürü ve baskıya, sendika ağalarının ihanetine karşı mücadele etmek nasıl tabana dayalı bir örgütlülüğü zorunlu kılıyorsa, aynı şekilde, güvenli ve sağlıklı bir çalışma ortamını yaratmak için de örgütlülük ve mücadele şarttır.

Düzenin karanlığına asla teslim olmayacağız!..**Polis-idare işbirliğinin yeni bir örneği**

Devrimci hareket içerisinde her zaman önemli bir yer tutan gençliğe geleceksizlikten başka bir şey veremeyen kapitalist sistem, gençliği kendi denetimine almak için saldırılarını artırarak sürdürüyor. Bu saldırılar soruşturular, gözaltılar, okuldan atmalar ve tutuklamalara kadar uzanıyor. Bunun en son örneği Türkiye’de ilk defa yaşanan Şehit Temel Cingöz Lisesi son sınıf öğrencisi Demet Şahin ile Sunar Nuri Çomu Lisesi son sınıf öğrencisi Pınar Çalısır adlı 2 öğrencinin örgün eğitimden çıkarılmaları olmuştur.

Tamamen polis-in direktifleri ile belirlenen kişilerin okuldan atılmaları, bir kez daha polis-idare işbirliğini gözler önüne serdi. Üst disiplin kurulunun okuldan atmak için gösterdiği gerekçeler ise; “*Yasa dışı kuruluşların* (burada yasa dışı olarak belirtilen kurumlar İHD, sendikalar ve demokratik kitle örgütleridir) *yaptığı eylemlere ve faaliyetlerine aktif olarak katılmak, yasa dışı kuruluşların propagandasını yapmak, Kürtçe*

eğitime destek vermek, F tipi cezaevi protesto eylemlerine katılmak, ABD’nin Irak’a saldıracağı ve olası bir operasyona Türkiye’nin destek vereceğini dile getirmek...” vb. gibi tamamen demokratik ve meşru olan taleplerimizi dile getirmeleridir.

Her insanın en doğal hakkı olan eğitimi tamamen paralı hale getirdikleri yetmiyormuş gibi şimdi de sisteme karşı en ufak bir eylem geliştiren herkesin parasıyla da okumalarına izin vermiyorlar. Sistem bunları yaparken bütün kurumlarını kullanarak (ve hatta bağımsız ve özgür bir kurum olan eğitim de dahil) insanları mengeneye sıkıştırmaya çalışıyor.

Ve tekrar söylüyoruz ki, gençliğin üzerinde oynanan bu kirli oyunlar ve baskılar sonuç vermeyecektir. Uygulanan baskılara ve düzenin karanlığına asla teslim olmayacağız.

Ekim Gençliği/Adana

Zonguldak’ta 1 Mayıs ve gençlik...**Alanda coşkuyla yerimizi aldık**

1 Mayıs’ta alana Zonguldak Karaelmas Üniversitesi öğrencileri olarak “Yaşasın 1 Mayıs/ZKÜ öğrencileri” imzalı pankartla çıktık. Yaklaşık 100 kişilik bir kitleyle kendi gündemimizi, ülke gündemini ve Filistin’de yaşanan katliamı alana taşıdık.

“YÖK kalkacak, polis gidecek, üniversiteler bizimle özgürleşecek!”, “Yaşasın özerk-demokratik üniversite mücadelemiz!”, “Hücrelere değil eğitime bütçe!”, “Kurtuluş yok tek başına, ya hep beraber ya hiçbirimiz!”, “Yaşasın Ölüm Orucu direnişimiz!”, “İçerde dışarda hücreleri parçala!”, “Her yer Filistin, hepimiz Filistinliyiz!”, “Yaşasın halkların kardeşliği!”, “Sermaye mezara, işçiler iktidara!” vb. sloganlarımızı gür bir şekilde haykırdık.

Tertip komitesi görevlileri bazı sloganları atmamızı engellemeye çalıştılar. Fakat diğer öğrenci grupları ve sendika üyelerinin de sahiplenmesiyle sloganlarımızı daha bir coşkuyla attık. 1 Mayıs Marşını yumruklarımız havada hep beraber söyledik. Daha sonra pankartımızı halayımızın ortasına alarak sloganlarımızı attık. ÖO direnişi ve Filistin katliamıyla ilgili sloganları atarken polis müdahale ederek bazı arkadaşlarımızı gözaltına almaya çalıştı. Diğer öğrenci gruplarıyla birlikte “Faşizme karşı omuz omuza!” sloganını atarak polislin üzerine yürüdük, arkadaşlarımızı almalarına izin vermedik.

Ekim Gençliği/Karaelmas Üniversitesi

Erciyes Üniversitesi’nde 3 öğrenci tutuklandı

1 Mayıs’la birlikte saldırılarını artıran Kayseri Emniyeti, saldırılarına bir yenisini daha ekledi. 1 Mayıs günü HADEP’li bir üniversite öğrencisini gözaltına alan polis, 6 Mayıs günü 6 öğrenciyi daha gözaltına aldı. Evleri basılarak gözaltına alınan öğrencilerden 3’ü tutuklanırken, diğerleri serbest bırakıldı.

1 Mayıs sonrası kitle örgütlerine ve devrimci, demokrat kişilere saldıran polis, ortamı terörize etmeyi amaçlıyor. Sokakta kimlik sormak, muhtar aracılığıyla baskı yapmak, açıktan takip etmek, telefonla rahatsız etmek uyguladığı baskı ve saldırılardan yalnızca bazıları. Öğrencilerin tutuklanmasından sonra Emniyet’in ağız ile haber yapan Kayseri Star gazetesi, gözaltına alınan öğrencileri ve tutuklananları “örgüt üyesi” ilan ederek hedef gösterdi. Böylece kimin hizmetinde olduğunu bir kez daha ıspatlamış oldu.

Sermaye devleti ve Kayseri’deki uzantıları şunu iyi bilmelidirler ki baskı ve tehdileri bizleri yıldıramayacaktır.

SY Kızıl Bayrak/Kayseri

Medyanın eski yenilikçisi, şimdiki irticacısı Erdoğan...

Eski bohçalar yeniden açılıyor

Tayyip Erdoğan'ın eski bir konuşma kasedi ve üzerine tartışmalar medyada geniş yer buldu. Gerek kasedin piyasaya sürülüşü, gerekse sonrasında yaşananlar dikkate değer. Konuşmanın yapıldığı tarih 1992. Burjuva basına yansıyanlara bakılırsa, konuşma polis tarafından kaydedilmiş, fakat ne hikmetse deşifresi yapılmamış. Demek ki o günkü koşullarda bu tercih edilmemiş. "Milli Görüş"ün bölücüsüyken "yenilikçi" olarak nitelenen Erdoğan'ın şimdi irticanın simgesi haline getirilmesi gibi. O dönemde gazete sayfalarında Erdoğan'ın meziyetlerinden geçilmiyor, hayatı dizi yazı haline getiriliyordu. Diyelim ki kimilerinin dediği gibi Erdoğan bir liderdir ve geçmişte yaptıkları elbette tartışılacaktır. O halde neden şimdi? Neden Fazilet Partisi'nin kapanması öncesinde Erdoğan ve onun temsil ettiği klik pohpohlanıyorken değil? Neden o zaman yenilikçi, şimdi irticacı?

Bilindiği gibi Genelkurmay Başkanı Kıvrıkoğlu'nun açıklamasının ardından Nuh Mete Yüksel tarafından Erdoğan hakkında soruşturma başlatıldı. Yapıldığı dönemde bant çözümüne dahi gerek duyulmayan bu konuşma, şimdi, "anayasal düzeni bozmaya kalkışmak" ve "orduya hakaret" olarak niteleniyor. Bu tutum aslında savcı Yüksel'in ve onun şahsında "bağımsız" yargının işlevini ve durduğu yeri oldukça iyi anlatıyor.

Kıvrıkoğlu Erdoğan'ın konuşmasını, orduya karşı içlerinde olan kinin kusulması olarak niteledi ve ekledi: "Biz boşuna demedik, 28 Şubat bin sene devam eder diye" Bu konuşma, Erdoğan'ın değişip değişmediğine yönelik hararetli tartışma ve DGM soruşturmasının ilham kaynağı oldu.

Bu sert ifadelerle karşı Erdoğan ise "değiştim" temalı açıklamalar yaptı. Aynı günlerde, Sincan'da ordunun bir mühimmat deposunda yaşanan patlama sonucunda 3 kişi öldü, 5 asker yaralandı. Bu olay, Erdoğan ve AKP tarafından, orduya bağlılığını

göstermenin bir olanağı olarak kullanıldı. Kıvrıkoğlu kendilerini orduya düşmanlıkla suçluyorken, onlar patlamayı abartılı taziye mesajlarının bir vesilesi saydılar. Nitekim bu taziye mesajı medyada "özür gibi taziye" benzeri başlıklarla yer aldı.

Bugün böyle bir tartışmaya neden ihtiyaç duyuluyor ve bu tartışma ne ifade ediyor?

Deyim yerindeyse, Erdoğan ve AK Parti 28 Şubat'ın has evladıdır. Erdoğan'ı yeniden kalıba döken 28 Şubat'ın ta kendisidir. Bugünden bakıldığında, Erdoğan düzen partileri arasında iktidar ortaklarından biri olarak gösteriliyor. Onun eline iktidar direksiyonunun verilmesi ise, yeni konumu üzerinden rüşünü ispatlamasıyla mümkün. O da bu nedenle gün geçmiyor ki, yalvarırcasına "değiştim" temalı bir konuşma yapmasın.

28 Şubat'la başlayan süreçte ordunun dinsel gericiliğe düşman olduğu propagandası yapıldı. Oysa dinsel gericilik düzenin kendini savunmada kullandığı en etkili silahlardan biridir. Geçmiş pratikler bunu fazlasıyla doğruluyor. Her ihtiyaç doğduğunda, dinsel gericilik, toplumsal muhalefetin üzerine saldırtılmıştır. Bu saldırı fiili olmanın ötesinde, belki de daha fazla, ideolojiktir. Çünkü dinsel gerici ideoloji kitlelerin özellikle geri kesimlerinin uyuşturulması için rejim açısından vazgeçilmez bir araçtır. İleri kesimleri için ne işe yaradıklarını ise, okullarda Ramazan ayında yaptıkları saldırılardan ve Sivas'ta 35 insanın yakılmasından biliyoruz. Düzen bu etkin silahını kullanmadan edemez, dinsel gericilikten vazgeçemez. 28 Şubat'la amaçlanan, dinsel gericiliğin kontrol altına alınarak, daha kullanılabilir kılınmasıdır.

Burada MGK'nın Haziran 2001 tarihli toplantısını hatırlamakta yarar var. Söz konusu toplantının gündemi bilinçli bir tarzda "sosyal patlama" olasılığı ve "irtica"ydı. Sonradan medyaya sızdırılan bir raporda ise, mezheplerin ileri gelenleriyle sağlanan mutabakattan bahsediliyordu. Bu rapor MGK'ya

sunulmuş; bu "mutabakat", anlaşılacağı üzere, muhtemel bir "sosyal patlamaya" karşı sağlanmıştı. Ve aynı günlerde AK Parti'yi kurma hazırlığında olan Erdoğan'ın orduyla yaptığı görüşmeler de medyaya yansımış, onun yeni parti için ordudan gerekli icazeti aldığı yorumları yapılmıştı.

Madem gerekli icazet alınarak yola çıkıldı, o halde şimdi yaratılan engellere niye ihtiyaç duyuluyor? Dikkat edilirse, bu engeller sağlanan bölünmenin geleneksel kanadına değil de, "yenilikçi" kanadına yönelik. Engeller sadece kasetlerle de sınırlı değil Yargıtay Başsavcılığı tarafından AK Parti'ye, Anayasa Mahkemesi'nin kararı gerekçe gösterilerek, Erdoğan'ın "kurucu üyelikten çıkarılması" ihtar edilmişti. Erdoğan'ın milletvekili seçilip seçilemeyeceği konusunda değişik görüşler mevcut. Bunlar bir arada, doğal olarak Erdoğan devreden mi çıkarılıyor sorusu akla geliyor. Bu bir olasılık. Fakat Erdoğan ve kliği her söylenene harfiyen uyuyor, el pençe divan duruyor, tüm aşağılama ve azarlara rağmen saygıda kusur etmiyor. Üstelik iktidara da yakın gözüktüğü söyleniyor. Bir dönem medyanın gözdesi, şimdilerde irticanın simgesi olan Erdoğan'ın, ayakta durup duramayacağını önümüzdeki süreçte göreceğiz. Erdoğan "Milli Görüş"ü bölüp etkisizleştirmenin bir aracı olarak rolünü başarıyla tamamladı. Ayakta durabilmesi, düzenin efendilerinin ona ne ölçüde ihtiyaç duyacağıyla bağlantılı.

Devrimciler açısından düzenin yönelimleri sorunun tali yönüdür. Asıl önemlisi, kitlelerin mücadele eğilimlerini boğma ve saptırmada dinsel gericiliğin oynadığı çok önemli roldür. Emekçilerin kendi davalarına kazanılması ile dinci gericiliğin geriletilmesi arasında sıkı bir bağ bulunuyor. Soruna ancak bu temelde bakılarak doğru bir yaklaşım sergilenebilir. Filistin mitingine katıldıkları için gericileri alkışlayıp, demokrasi üzerine gevezelik yaparak değil.

Emperyalist saldırganlığın faturasını emekçi halklar ödüyor

Lenin, kapitalizmin en yüksek aşaması olan emperyalizmi tahlilinde; kapitalizmin geline aşamada çürüyüp asalaklaştığını, şiddet ve gericiliğin egemen eğilim haline geldiğini tespit ediyordu. 21. yüzyılda bu eğilimlerin, geçen yüzyılın başına oranla, akıl almaz boyutlara ulaşmasına tanık oluyoruz. Bir yılda sadece silahlanmaya yatırılan para bir trilyon doları aşarken, dünyamızda işsizlik, yoksulluk, açlık, salgın hastalıklar ve ölüm kol geziyor.

Emperyalist gerici savaşların halklara çektirdiği acılar, ödediği bedeller her geçen gün daha da ağırlaşıyor. Zira emperyalist-kapitalist sistem çürüme, asalaklaşma ve gericileşmenin doruğuna ulaşmış bulunuyor. Irak, Yugoslavya ve Afganistan'da emperyalist savaş makinasının sivil halkı da hedef aldığına tanık olduk. Ülkelerin ve halkların yıkımı anlamına gelen bu saldırganlık televizyon ekranlarından tüm dünyaya, savaş uçağı, saldırı helikopteri ve füze reklamları eşliğinde izlettirildi.

Emperyalistlerin bir paravan örgütü olarak iş gören BM, buna rağmen kimi zaman bazı gerçekleri kısmen de olsa dile getiriyor. Savaşın sivil halk üzerindeki yansımalarıyla ilgili yayınlanan son raporda (Birleşmiş Milletler "insani işlerden sorumlu" sekreter yardımcısı Kenzo Oshima'nın hazırladığı rapor) kısmi de olsa bazı gerçekler yansıtılıyor. Bu raporun en çarpıcı yanı savaşlarda sivil kayıpların

oranındaki korkunç artıştır. Buna göre, birinci paylaşım savaşında sivillerin toplam kayıplar içindeki payı yüzde 5'tir. Bu oran ikinci paylaşım savaşında yüzde 48'i bulmuştur. Günümüzde ise yüzde 95'e ulaşarak dehşet verici bir boyuta ulaşmış bulunmaktadır. Afganistan'da ölenlerin çok büyük bir bölümü sivil halk. Şimdi ise tüm dünya Filistin'de yaşlı, kadın, çocuk ayırımı yapılmadan pervasızca gerçekleştirilen katliamları izliyor.

Savaşlarda asıl kayıpların sivil halktan olması, milyonlarca insanın yerini yurdunu terk ederek mülteci konumuna düşmesi vb. olgular, gerici savaşların insani ve sosyal faturasının nasıl kabardığını gösteriyor. Emperyalistler, saldırdıkları ülkenin askeri hedefleri kadar, o ülke ekonomisi içinde önemli bir yere sahip olan tesisleri de tahrip ediyorlar. Bunlara köprüler, televizyon binaları, elektrik santralleri, sanayi tesisleri, altyapı tesisleri, okullar, hastahaneler vb. dahildir. Üretici güçleri tahrip edilen ülkelerdeki yoksulluk ve işsizlik oranı hızla artmakta, yıkım boyutlarına ulaşmaktadır.

Bölgemiz de giderek sıcak savaşın eşiğine doğru ilerlemektedir. Amerikan emperyalizminin iğrenç çıkarları gereği, savaşın hedefinde Irak halkı başta olmak üzere Ortadoğu halkları durmaktadır. Bu saldırganlıkta Türkiye'ye düşen rol ise emperyalizme maşalıktır. "Türkiye'nin ipleri İMF'de, İMF'nin ipler

ise ABD'de" diyen sermayenin satılık kalemleri, ülkeyi yönetenlerin Amerika'ya hayır deme şansının olmadığını, savaşa katılmaktan başka yol bulunmadığını propaganda edebilmektedirler. Amerikan emperyalizmi Ortadoğu'yu kendi çıkarları için kan gölüne çevirmenin hazırlıklarını yaparken, sermaye basını, işçi sınıfı ve emekçi gençlikten emperyalizm adına asker olmalarını istemektedir. Bu hiçbir onurlu emekçinin katlanamayacağı bir durumdur.

İsrail örneğinde olduğu gibi, haksız gerici bir savaşa destek sunan bir toplum içten içe çürümekte, böylece ağır bir fatura ödemektedir. Kürt halkına karşı yürütülen kirli savaş da Türkiye'de bir çürüme yaratmış, devlet tam bir kontra örgütlenmeye dönüşmüştür. Emekçi kitleler de bu kirli savaşın seyircisi konumuna getirilerek çürümeden pay almıştır.

Elbette bugün Türkiye'de emekçiler emperyalist yıkım savaşlarının suç ortağı olmayı reddetmektedirler. Filistin'deki siyonist katliam ve işgal saldırısı karşısında alınan tutum bu açıdan anlamlıdır. Emekçi kitleler emperyalist savaşa karşı olduklarını her fırsatta ortaya koymaktadırlar. Ancak bu karşıtlık aktif kitlesel bir tutuma dönüştürülmek durumundadır. Ancak o zaman kirli hesaplar boşa çıkarılabilecektir.

1 Mayıs ve kamu emekçileri hareketi alanında devrimci görevler

T. Can Özge

Kamu emekçileri 2002 1 Mayıs'ına belli bir mücadele birikimi ve deneyimi üzerinden katıldılar. 2002 1 Mayıs'ını değerlendirmeden önce bu birikim ve deneyime kısaca göz atmak gerekiyor.

Kamu emekçileri kendilerini işçi sınıfının bir bileşeni olarak görmeye ve mücadeleye aktif olarak katılmaya başladıktan sonra "devlet memuru" kimliğini reddettiler. Hiçbir yasal dayanağı olmadan sendikalarını fiilen kurdular. Bugün kitleler nezdinde kamu emekçilerinin mücadelesini meşrulaştıran da bu fiili mücadele oldu. Bu mücadelede birçok deneyim kazandılar. En başta hizmet ettikleri devletin terörüne ve saldırısına maruz kalarak gerçek yüzünü gördüler. Bu da sendikal mücadele ile yola çıkan kamu emekçilerinin giderek politikleşmesini sağladı.

İlk dönemlerde devrimci, demokrat kamu emekçilerinin hareket içindeki ağırlığı, devletin kamu emekçileri mücadelesini sindirmek için uyguladığı baskı ve saldırılara karşı militan bir karşı duruş sergilenmesinde önemli bir etken oldu. Taban dinamikleri üzerinden yükselen bu militan mücadele hattı reformist sol akımlara yakınlık duyan üye ve yöneticileri de fiili-meşru mücadeleye zorladı.

Baskı ve zor yoluyla hareketi geriletemeyen devlet ince politikalarla dizginleme ve denetim altına alma yoluna gitti. Bu '94 yılında gündeme getirilen, en çok üyeye sahip konfederasyonun yetkiyi alacağı ve devletle görüşeceğini içeren sahte sendika yasa tasarısıydı. Sermayenin bu saldırısı hareket içindeki reformistlerde devletin beklediği etkiyi yaratmakta gecikmedi. Bu aşamadan sonra konfederasyonlaşma sürecine girildi. Bunun gerekçesi, sendikalar arası birliği sağlamak ve mücadeleyi daha da güçlendirmek olarak sunuldu.

Az sayıda devrimci, demokrat kamu emekçisinin militan mücadelesi ile kurulan sendikalar, reformistlerin yönetimlere gelmek için her türlü ayak oyunlarına ve kirli ittifaklara giriştiği bir platform haline geldi. Devletin "uslu çocuk" olma karşılığında düzen içinde açtığı alana kolayca sığınan reformistler, yetkiyi alabilmek için tabandaki dinamik, devrimci, ilerici unsurları ayıklamak zorundaydılar. Fiili-meşru-militan mücadele geleneğine sahip kamu emekçilerini bir anda pasif ve uzlaşmacı çizgiye razı etmek kolay olmadığı için, fiili mücadele ile birlikte meclis koridorlarını aşındırmak, devlet yetkilileri ile görüşerek hak dilenmek, AB'ye girerek demokratikleşmek vb. bakışlar süreç içinde harekete dayatıldı. Bu bakış mücadeleyi sendikal zeminde ve sendikal haklar için mücadele ile sınırladı. Bu geri ve uzlaşmacı bakışa rağmen iktisadi, sosyal haklarla sınırlı mücadelede anlamlı bir kazanım elde edilememesi, sürgün, soruşturma vb. baskılara karşı mücadele yürütülememesi, sonuç alana kadar değil tabandaki öfke boşalana kadar eylem mantığı giderek hareketi yordu, kendi gücüne olan güveni zedeledi.

Bugün reformist önderlik eliyle teslimiyetçi ve pasif bir mücadele hattı ileri söylemler eşliğinde harekete dayatılmakta, sayısal anlamda güç olmak için kitlelerin geri bilincine yönelik politikalar programlaştırılmaktadır. Reformizm bu geri bilinç üzerinden kendini varetmektedir. Taban dinamiği üzerinden yükselen kamu emekçilerinin mücadele azmi, bilinci ve isteği bugün reformist önderlik tarafından dumura uğratılmakta, reformist bürokratlar eliyle sermayenin denetimine sokulmaktadır.

Kamu emekçileri 2002 1 Mayıs'ına bu birikim ve deneyim üzerinden katıldılar. Buna 1 Mayıs'a birkaç gün kala afiş asma, bildiri çıkarma vb. göstermelik çalışmalar dışında hiçbir ön hazırlık yapılmaması eklendiğinde, kamu emekçileri cephesinden katılım bu sene oldukça düşük oldu. Reformist bürokratlar tarafından iş bırakmanın marjinal bir eylem biçimi olarak algılandığı koşullarda katılımın daha fazla olması da beklenemezdi. İş gücü örgütlenme

kampanyası yürütmek olan KESK yönetimi, 1 Mayıs'a katılım için ne doğru dürüst işyeri ne de üye toplantıları yaptı.

Bu sene KESK'in katılımı en kitlesel olan illerde 1500-2000 kişiyi aşamadı. Sayısal azlığa rağmen dikkat çeken nokta, 1 Mayıs'a en diri ve politik unsurların katılmış olmasıydı. Bugüne kadar toplumun diğer ezilen kesimlerinin sorunlarını da sahiplenen kamu emekçileri için tabii ki bu şaşırtıcı bir durum değil. Gençliğin, Kürt halkının sorunlarını, talep ve şiarlarını sahiplenmeleri, yıllardır devlete karşı yürüttükleri dışı dışı mücadele ile öne çıkan faşizme karşı tepkileri, devrime ve devrimcilere olan sempatileri vb. bu 1 Mayıs'ta da öne çıkan şiarlar arasındaydı. Alana belli oranda coşkularını ve politik şiarlarını yansıttılar.

Sahte sendika yasasına karşı mücadele alana çok fazla yansımaya da bugün reformist bürokratlar "yasanın geçmesi son değil bir başlangıç" söylemini kullanarak tabanı oyalamaktadır. Yasaya karşı mücadele ise bu ihanetçi takımın işi ve görevi olamaz. Bugüne kadar sermaye devletinin sendikal örgütlenme yasağı da dahil pek çok anti-demokratik yasa ve uygulamayı fiilen delerek, önüne çekilen barikatları aşarak mücadele içinde güç ve deneyim birikimi elde

eden kamu emekçileri hareketini ileri taşıyacak olan devrimci kamu emekçileridir. Bugün yasanın geçmesi bunun önünde bir engel değildir.

Bugün için önemli olan, insanca yaşam koşullarına ulaşmak için önüne koyduğu iktisadi-sendikal talepleri elde etme mücadelesiyle politikleşen kamu emekçileri hareketini, reformist yönetimin ekonomizm, sendikalizm, demokratizm, yasalılık vb.'den beslenen küçük-burjuva sınıf politikasının etki alanından çıkarmayı başarabilmektir.

Bu doğal olarak devrimci kamu emekçilerine güncel ve ertelenemez görevler yüklemektedir. Reformist barikatı aşmak için düzeni ve devleti hedef alan ideolojik-politik ve örgütsel-pratik mücadelenin tabandan doğru yükseltilmesi kamu emekçileri hareketini ileri taşıyacaktır. Reformist önderliğin yarattığı güvensizlik ancak sürekli, etkin ve ısrarlı devrimci bir pratik ve devrimci önderlikle aşılabılır. Devrimci kamu emekçileri bugün hareket içindeki niceliğinden bağımsız olarak ihtiyaca uygun temel ve taktik politikaları alana taşıyarak, taban inisiyatifine dayanan bir güçle reformizmi etkisizleştirebilir, KESK'i fiili-meşru ve militan mücadele hattına çekebilir.

1 Mayıs sabahını makinaların başında karşıladık...

Yaşasın dünya işçi sınıfının birlik, dayanışma ve mücadelesi!

Bu yıl 1 Mayıs'a, dışarda emperyalist savaş ve saldırganlığının boyutlandığı, Ortadoğu'da İsrail siyonizminin ABD desteğiyle Filistin halkını soykırımdan geçirdiği ve buna karşı dünya işçi ve emekçilerinde gelişen eylemli dayanışmanın yarattığı atmosferle girdik. İçerde ise, krizin işçi ve emekçilere ödettirilmeye çalışılan faturasının kitlelerde biriktirdiği öfkeyle. Bunun yanına uzun bir süredir estiren terör, en küçük bir hak arama eylemine karşı gösterilen tahammülsüzlük ve sömürüyü perçinleyen uygulamalara karşı emekçilerde biriken öfkeye eklemek gerekiyor. Böyle bir dönemde 1 Mayıs'ın anlamı ve önemi her zamankinden daha büyüktü.

İşçiler, emekçiler ve gençlik, 1 Mayıs'ın iş gününe denk geliyor olmasına rağmen, önceki senelere göre daha kitlesel bir katılım gösterdiler. Peki 1 Mayıslar'a daha az katılan, her an işten atılma tehdidiyle yüzyüze olan örgütsüz işçiler nasıl karşıladı 1 Mayıs'ı.

Vardiyalı olarak üretim yapan örgütsüz bir metal fabrikasında çalışıyorum. Biz işçiler 1 Mayıs'ı nasıl karşıladık, bu yazıda buna değineceğim.

1 Mayıs'ı günler öncesinden aramızda sınırlı da olsa konuşuyorduk. Geçen seneye göre bu sene 1 Mayıs'a gideceğini söyleyen arkadaşların sayısı artmıştı. Son dönemlerde üzerimizdeki baskılar da artmıştı. İşten atılmakla tehdit edilip, zorunlu olarak mesailere bırakılıyorduk.

Çalışma koşullarımız şöyle. En yorucu olanı, iki vardiya olarak çalışılan bölümde sabahlamaların olması. Akşam 04:00-12:00 vardiyası sabah 08:00'e kadar da çalışıyor. 16 saat çalışılan sürede toplam birbuçuk saat yemek ve çay molası veriliyor. İş fazla dikkat gerektirdiğinden en çok göz yorgunluğu oluyor. Sabahlamalarda verilen yemekler az ve doyurucu değil. Fazla mesailere ilk başlarda işçiler kendi istekleriyle kalıyorlardı. Yemekten zehirlenme yaşanması ve bir arkadaşımızın sabahlamaya kaldığı günün akşamı bayılması üzerine bu sayı bayağı azaldı. Bunlar yaşandığında hiçbir şey yapılmaması (hastaneyeye

bile götürülmemesi) işçiler tarafından tepkiyle karşılandı. Bayılan arkadaşımızın etrafına toplandığımızda, hemen bizi makinaların başına geri gönderdiler. Bayılan arkadaş kendine geldiğinde onu evine göndermişler, oysa bize hastaneye götürüleceği söylenmişti. Bu olaydan sonra her iki vardiyada da işten atma tehdidiyle zorla mesai dayatıldı.

1 Mayıs sabahını yine zorunlu olarak makinaların başında karşıladık. Mitinge gidecek arkadaşlar mesaiye kalmışlardı. İlk başta dört kişi geleceğini söyledi. Sabaha karşı ise uykusuz kaldıkları için üzülenek gelemeyeceklerini söylediler. Ben verdiğim sözü tuttum, günlerdir beklediğimiz dünya işçi sınıfının mücadele, birlik ve dayanışma günü olan 1 Mayıs'ta Çağlayan Meydanı'na gittim. Sonuna kadar kalamasam da, alandaki havayı soludum.

Fabrikaya gittiğimde arkadaşlar nasıl geçtiğini sormaya başladılar. O akşam çoğunlukla sohbetimiz 1 Mayıs üzerine oldu. Paydosa kadar arkadaşlar yanıma gelerek durumumu sordular, benimle ilgilendiler. Gelmekten vazgeçen arkadaşlardan biri, "bana bak kendini kötü hissedersen, bir şey olursa hemen haber ver" derken, yaşça büyük eski işçilerden biri yanıma gelip, "bu kablolar iyi oturmuyor" dedikten sonra gülerken "herhalde daha uyku açılmadı senin" diye takılıyordu. Tüm yorgunluğuma rağmen 1 Mayıs'a gitme iradesini nasıl gösterdiğimi soran arkadaşlara "1 Mayıs ruhu insanı ayakta tutuyor" cevabını veriyordum. Başka bir arkadaş ise çalıştığım makinaların etrafını silip süpürdü.

Sonuç olarak, işçileri alana taşıyamasam da, en azından 1 Mayıs'ı tartışabilmiş, gündemlerine sokabilmişim. Biz öncü işçiler için önemli olan da öncelikle meseleleri işçilerin gündemlerine sokabilmektir. Bu yapıldıktan sonra gerisi daha kolay gelecektir. O günden sonra işçiler bana daha sıcak ve samimi davranıyorlar. Ben de onları daha yakından tanımaya, değişik yönlerini daha iyi anlamaya başladım.

Komünist bir metal işçisi

Kadın sorunu ve feminist yanılgılar

Ayşe Aydın

“Sosyalizm de kadın sorununu çözemedi”!

İşte, feministleri düzeni değiştirmeye mücadelesinin dışına (düzenin içine) iten burjuva slogan bu. Pek çok feminist kabul etmese de bu böyle. Hem de çok basit bir nedenle: Bir slogan, bir görüş ya sizi düzenin karşısına dikiyordur, ya da ona bağlıyor. Eğer “sosyalizm de kadın sorununu çözemiyor” ise, kadının kapitalizmin yıkılması mücadelesinde yer almasına da gerek yoktur. Bu, bu slogandan çıkarılabilecek tek sonuçtur ve böyle bir sonucu düzenin sahipleri (burjuvazi) dışında kimsenin arzu etmeyeceği ortadadır.

Feminist harekete burjuva sloganların yol göstermesinde, ilk ortaya çıkış süreci üzerinden bakıldığında garipsenecek bir şey yok. Nihayetinde, burjuva devrimleri sürecinin yan ürünü olarak doğmuş bir harekettir. Burjuvazinin “eşitlik-özgürlük-kardeşlik” sloganı, yüzlerce yılın kölesi köylülüğü nasıl uyandırmış, ayağa kaldırmış ve iktidar mücadelesi için savaşa sürebilmişse, binlerce yılın kölesi kadın için de benzer bir uyarıcılığa sahip olmuştur. Ancak bugün, burjuvazinin egemen (bu gerici, tutucu, sömürücü, kıyıcı düzenin sahibi) olduğu bir süreçte, hala onun sloganlarının kölesi olabilmek için, ya burjuva ya da budala olmak gerekir. Ya da, üçüncü bir seçenek olarak, düzenin karşısına dikilecek güç ve cesareten yoksun olmak, politik karşılığıyla reformizm ya da sol liberal bir konumda bulunmaktır.

İster bir reformist parti/örgütün seksiyonu olarak faaliyet gösterebilir, isterse “bağımsız” olsun, feminist harekette reformizm, ifadesini, kadını düzen içi taleplere bağlamakta bulmaktadır. Bu oluşumların en pespayeleri kadını erkeğin karşısına dikmeye çalışırken, biraz daha düzgün olanları, kadın hakları için veya kadına karşı işlenen suçlara yönelik (dolayısıyla, düzeni değil de siyasal temsilcilerini hedefleyen) eylem ve etkinliklere sevk etmektedirler. Bu ayrımın kendi içinde bir anlamı olmakla birlikte, temel hareket noktaları ile buluşma noktaları çakıştığı oranda sonuç değişmemektedir. Her iki kesimin de yürümeye çalıştığı zemin, sınıfsal alanın dışındadır. Sınıflı bir toplumda böyle bir zemin bulunmadığına göre de, ayakları boşluğa basmakta, çabaları düzen içinde heba olup gitmektedir.

Oysa sınıflı toplumlarda, tüm toplumsal sorunlara olduğu gibi, kadın sorununa da tek bilimsel yaklaşım ancak sınıfsal yaklaşım olabilir. Konumuz üzerinden ifade edersek; iki karşıt sınıftan (burjuvazi ve işçi sınıfı) kadını alıp, aynı safta, aynı talepler için birleştirip harekete geçiremezsiniz. Çünkü bu ikisinin yaşamı da, düşüncesi de, sorunu da, talebi de temelden farklı, dahası birbirinin karşıtıdır. Çünkü onlar iki karşıt sınıfın fertleridir. Birisi için, örneğin ücretlerin yükseltilmesi yaşamsal bir talepken, diğeri için tam tersi, yani ücretlerin düşürülmesi “yaşamsal” bir talep durumundadır. Burjuva toplumunun ilişkileri içinde aynı ulustan olmak bir burjuva ile bir işçiyi ne kadar birleştirebiliyorsa, aynı cinsten olmak (kadın veya erkek) o derece birleştirebilir. Burada, Marksizmin de “kadın sorunu”, “kadın hakları”, “kadınların mücadelesi” gibi tabirleri kullandığı, dolayısıyla kadını (sınıf ayrımı yapmaksızın) aynı kefeye koyduğu düşünülebilir. Kuşkusuz böyle bir şey söz konusu değildir. Buna da yeri geldiğinde değinmek üzere, şimdi, baştaki slogana ve bu slogan üzerinden feminizmin iddialarına dönmemiz gerekiyor.

Kadın sorununun çözümünün tarihsel anlamı ve koşulları

Herhangi bir sorunu temelden ortadan kaldırmanın tek geçerli yolu, onun varlık koşullarını ortadan kaldırmaktır. İğreti ve geçici çözümlerden bahsetmiyorsak tabii. Bu demektir ki, kadın sorununu gerçekten çözmek istiyorsanız, toplumdan sınıfları

söküp atmanız gerekmektedir. Cinsler arası eşitsizliğin, dolayısıyla kadın üzerindeki baskı ve sömürünün sınıfların ortaya çıkışıyla başladığı genel olarak kabul edildiğine göre, buna kimsenin itirazı olmasa gerek.

Gelelim sosyalizme ve kadın sorununu neden ve nasıl “çözemediğine”... Sosyalizm işçi sınıfının iktidarındadır. Yani sınıflar, sınıf ilişkileri temelden değişmiş olsa da, halen varlığını sürdürmektedir. Sınıflı toplum zemininde türemiş tüm sorunlar, bu arada kadın sorunu da öyle. Zaten, eğer ezen bir sınıfın (burjuvazinin) siyasal egemenliğine son vermekle sınıflar bir darbeye ve kendiliğinden ortadan kalkacak olsaydı, işçi sınıfının egemenlik kurmasına da gerek kalmaz, proleter devrim komünizme doğrudan geçişin bir aracı ve basamağı olurdu.

Oysa, işçi sınıfının tarihsel rolü ezen sınıfın iktidarını yıkmakla bitmiyor, hatta ancak o andan itibaren gerçek anlamda başlıyor. Nedir başlayan? Binlerce yılın köleleştirildiği sömürü ilişkilerinin doğurduğu alışkanlıkları, düşünceleri, felsefeleri toplumdan kazımak. Buna en sondan başlamak durumunda oysa. Yani siyasal iktidarına son verdiği kapitalist sınıfın elinden sömürü imkanlarını (üretim araçlarını) çekip almak, insanın insan tarafından sömürsünü suç ilan eden bir hukuk yazmak...

Bunun bir ayağını da kuşkusuz medeni hukuk oluşturuyor. Artık kadın yasalar önünde tam bir eşitlik kazanmıştır. Ne var ki, gerçek yaşamda kadınla erkek arasındaki eşitsizlik uçurumu varlığını korumaktadır. Çünkü eşitsizliği yaratan hukuk olmadığı gibi, ortadan kaldıracak olan da o değildir. Geçmişte maddi yaşamda kökleşen eşitsizlik, sömürücü sınıfların egemen hukukunda yerini bulmuştur. Sosyalist hukuk da bunu fersten gerçekleştirmeye yönelik bir uygulamaya girişmiştir. Yani, maddi yaşamda kökleşmiş eşitsizlikleri ortadan kaldırma çabasında eşitlik hukukundan yararlanacaktır.

Bu da demektir ki; kadın sorununun çözümünü, sınıfların adım adım ortadan kaldırılmasından (sosyalizmin inşasından) ayrı, kendi başına ele almak mümkün değildir. Eğer siz, kadının omuzlarından binlerce yılın yükünü (onu köleleştiren, ezen görevleri) indiremezseniz, ona bahsettiğiniz hukuksal eşitlikten yararlanması söz konusu olamaz. Yemek, bulaşık, çamaşır ve her türden ev hizmeti ile çocuk ve yaşlı/hasta bakımını toplumsallaştırmak zorundasınız.

Ancak, sadece bilimin değil yaşanan deneyimlerin de gösterdiği gibi, bunlar da yeterli değildir. Bu aşamada sorunun çözümünün önündeki en büyük engellerden biri, değiştirilmeye çalışılan binlerce yılın önyargıları ve alışkanlıklarıdır. Yani maddi altyapısının hazırlanmasına, ideolojik, kültürel, pedagojik, hatta psikolojik üstyapı çalışmaları eşlik etmek zorundadır. Sadece kadın için değil, çünkü kadın sorunu denem madalyonun bir yüzünde köle kadının resmi varsa, diğer yüzünde de efendi erkeğin resmi vardır. Dolayısıyla, kadın sorununun çözümü için, her iki cinsin de sosyalist yeni insan kimliğinde eşitlemeleri gerekmektedir.

Kadına tanınan toplumsal yaşama katılma hakkı ve olanağı, yer yer, katılma zorunluluğu şeklinde bile uygulanabilir. Ancak, en etkili ve hızlı dönüşüm, yine kadının kendisi tarafından gerçekleştirilecek olandır. Bireysel anlamda değil, örgütlü bir pratik içinde, bilinçli bir müdahale ile tabii ki.

Bu açıdan, kadın hareketinin en parlak dönemini sosyalist inşa sürecinde yaşayabileceği düşünülmelidir. Herşeyden önce, egemen sınıf ve devlet cephesinden hiçbir baskı ve engelle karşılaşmaksızın, tam tersine ondan destek ve güç alarak, erkekle (babası, kardeşi, eşi, oğlu) omuz omuza sosyalizmin inşasına katılmak, toplumsal-siyasal süreçlere dahil olmak demektir ki, bu onun düşünsel, kültürel ve siyasal gelişimi için büyük bir

adımdır. Bu aşamada, düşünsel özgürleşmeye doğru bu büyük adımı atabilen sınırlı sayıdaki kadını, geleneksel düşüncenin köleliğini sürdürmeye devam eden büyük çoğunluğa karşı önemli görevler beklemektedir.

[Devrime ve sosyalist inşaya kadın cephesinden bu sınırlı katılım, kentlerden, proleter kitleler içindedir. Bunun iktisadi-sosyal arka planında, sanayi işçiliği gibi, kadının kurtuluşunda ilk büyük adım atılmış olması, güncel-siyasal planda da sınıf mücadelesinin eğiticiliği vardır. Yani, kadının emek-gücünü satın alarak ailenin ataerki yapısına ilk darbeyi vuran kapitalizm olmuştur. Fakat bir kez evin dört duvarı arasından çıkıp çalışma yaşamına giren kadın, kapitalist sömürüye karşı mücadele sürecinde, ataerki zincirinin diğer halkalarını da birer birer kırmayı öğrenmiştir. İşçi kadının, diğer tüm sınıflara mensup kadınlardan daha özgür düşünüp davranabilmesinde, birlikte yaşadıkları kapitalist üretim (ve sömürü ve sömürüye karşı mücadele) sürecinin, işçi erkeği de önemli oranda eğitim değiştirmesinin payı büyüktür.]

Bir yandan işçi sınıfı iktidarının ihtiyaçları ve yarattığı imkanlarla, kapitalizmin tamamlayamadığı üretim süreçlerine katılım gerçekleşirken, diğer yandan, toplumsal üretim süreçlerine yeni katılmaya başlayan kadınların, toplumsal yaşamın diğer alanlarına da katılımını sağlamak ve hızlandırmak için çeşitli organizasyonlara gitmek gerekecektir. Kuşkusuz salt kadınlardan oluşmayan, fakat özellikle kadınların önderliğinde kadın sorunlarının çözümünü hızlandırmayı hedefleyen örgütlenmelere girilmelidir.

Kapitalist toplumda işçi ve emekçi kadının ev köleliğini devam ettiren ev içi hizmetlerin ve çocuk bakımının toplumsallaştırılması, sosyalizmin kuruluşu planının bir parçasıdır. Ancak sosyalist inşa bir zaman işidir ve yaşanan deneyim göstermiştir ki, devralınan maddi ve kültürel mirasın geriliğiyle de ilintili olarak, bu pek de kısa bir zaman değildir.

Hem sosyalist inşayı hızlandırmak, hem de sorunların çözümünü kolaylaştırmak açısından, merkezi planlamaya ek olarak, yerel örgütlenme ve girişimler büyük bir önem kazanmaktadır. Her üretim ve yaşam biriminde, kreş, yemekhane ve çamaşırhane türünden, ev hizmetlerini toplumsallaştıracak birimlerin hızla açılması için, kadınların önderlik ettiği girişimler gerekir. Bunun için de üretim ve yaşam birimlerinde kadınların örgütlenmesi ve eğitilmesi. Zira böyle kapsamlı bir çalışma bireysel girişimlerin harcı olamaz. Ve işçi sınıfı eğer iktidarını korumak istiyorsa, sadece devlet olarak örgütlenmesi yetmez, toplumsal yaşamın her alanında örgütlü olmak zorundadır. Ve burada eğitim temel önemde bir sorundur. Çünkü çalışmaya başlamış olmakla birlikte, henüz kadınların büyük çoğunluğu geleneksel düşünce ve davranış kalıplarına sahiptir. “Kadının ev köleliği” olarak tanımlanan işleri, kendisi için bir hak, onur, övünme, kendini ifade aracı olarak görmeyi sürdürmektedir. Öte yandan aynı sorun erkek açısından da sürmekte, kadına geleneksel bakışı yıkmak hiç de kolay olmamaktadır. Bu nedenlerle, sosyalist toplumda devrimci iktidarın en çok uğraşacağı ve zorlanacağı konu, kadının dönüşümüdür. Altyapı çalışmalarına paralel, yoğun bir ideolojik-politik eğitim faaliyeti kesintisiz olarak sürdürülmek zorundadır.

Bu bölümü, girişteki tespitleri ayrıntıdan arındırılmış haliyle yineleyerek kapatabiliriz. Sosyalizm kadını kurtaran sihirli bir değnek değil, fakat kurtuluşunun tek yoludur. Tıpkı toplumun sınıflar belasından kurtuluşunun tek yolu olduğu gibi. Kurtuluş süreci de, sınıflardan ve sınıflı toplumdan kalma her türden önyargı ve alışkanlıklardan kurtulmak kadar uzun olacaktır.

Kürdistan devrimi ile Türkiye devrimi arasındaki ilişkiler üzerine düşünceler-2

Serhat Ararat

II.

PKK'nin 1978 programı, özünde, işçilerin, emekçilerin önderliğinde Kürdistan ulusal kurtuluş devrimini öngörüyordu. Bu sınıfsal öncü kimliği ve ideolojik yapısıyla kendinden önceki ve diğer Kürt parti ve gruplarından ayrılıyordu. Özellikle KDP ve DDKO çizgileriyle kendisi arasına net ve kalın bir çizgi çizmiş oluyordu. Kuşkusuz, temel farklılığı salt bu değildi, aynı zamanda bu radikal devrimci çizgisini radikal devrimci yöntemlerle pratikte gerçekleştiriyor, emekçi ve yoksul tabanın istemleriyle bütünleştiriyordu.

1978 programı ve ilk kadroların ideolojik duruşları ve sınıfsal konumları, biçimde ulusal bir devrim olan Kürdistan devrimini dar ulusal sınırlara hapsetme tehlikesi önünde önemli bir barikat anlamına geliyordu. Ancak bunun, sözcüğün gerçek anlamda bir barikat olabilmesi için bu çizginin kurumlaşması, kendi örgütünü ve kadrosunu oluşturması, öncülüğünü sınıfla buluşturması ve bunu süreklileştirmesi gerekiyordu. Yoksa teorik belirlemelerin, saptanan ideolojik ilkelerin, doğru programatik ifadelerin kendi başına yetmediği ve kendiliğinden kurumlaşamayacağı açıktı, hatta bu zeminde süreç sınıf mücadelesi içinde yenilgiye uğraması bile çok ciddi ve yakın bir tehlikeydi. Nitekim gelişmeler de bu doğrultuda oldu.

Evet, Kürdistan devrimi, kendisini dünya devrim sürecinin onurlu bir üyesi ve parçası olarak tanımlıyordu; böylece, teorik düzeyde, kendisini ulusal sınırlarla sınırlandırmayacağını ilan ediyordu. Bu enternasyonalist anlayışın bir gereği olarak, Türkiye emekçileri, devrimci demokratik ve sosyalist hareketiyle en sıkı ve geniş ittifak ilişkilerini öngörüyordu. Ancak bu ideolojik ve stratejik yaklaşımından, (daha sonraki süreçte söz düzeyinde tekrarlanırsa da) örgütlenemeyen-kurumlaşmayan devrimci emekçi çizginin yenilgisine paralel olarak sapıldı. Özetlemeye çalıştığımız ilkesel duruş, içi boşaltılmış salt bir kabuk olarak kaldı. Dolayısıyla devrimci enternasyonalist anlayış, politika alanı genişledikçe, özellikle reel politik alan kendisini yaşamın her alanında derinlemesine hissettirdikçe, daha da anlamsızlaştırıldı. Elbette yaşanan sapmayı reel politik dayatmalarla açıklamak yanıltıcı olur. Sorun, devrimin öncülüğünün sınıfsal ve ideolojik yapısında, bu temel alanda yaşanan kavganın kendisinde düğümlenmektedir.

Kısacası, PKK'nin 1978 programında ifadesini bulan devrimci enternasyonal çizgi ve ittifaklar anlayışı, pratik olarak kurumlaşamadı ve dolayısıyla pratiğe damgasını vuramadı. Bunun temel nedenleri var. Kısaca özetlemek gerekirse;

1978 Kuruluş Kongresi'nden çok kısa bir süre sonra PKK, büyük bir deşifreyon ve örgütsel kriz sürecine girdi. Yoğun pratik ve artan baskılar krizi daha da ağırlaştırdı. Süreklileşen tutuklamalar, ama buna karşılık kadrosal olarak kendini yenileyememe gerçeği, kadrosal ve örgütsel boşluğu kapatılamaz boyutlara taşıdı. Kitleler büyüme ile kadrosal ve örgütsel daralma iki ters gelişme eğilimi olarak varlığını sürdürdü. 12 Eylül darbesi geldiğinde kadroların büyük bir bölümü içeriye alınmış, etkin

mücadele alanlarından koparılmıştı. Henüz örgütlenmeden büyük darbeler almak, devrimci emekçi çizgi açısından tarihsel bir şanssızlıktı ve egemen sınıf anlayışları ve çizgisi için ise bulunmaz bir fırsattı.

Öcalan, bu tarihsel fırsatı değerlendirecek, emekçi devrimci çizgiyi ve kadroları iktidarsızlaştırırken kendi iktidarını adım adım inşa edecektir. III. Kongre'de ise son engelleri aştıktan sonra bütün iktidar iplerini ellerinde toplayacaktır. "Biz" çalışacak, üretecek, direnecek, savaşacak, şehit düşecek, her türlü zorluğa katlanacak değerler yaratacaktık; ama kendi değerlerimize sahip çıkamayacak, tümüne Öcalan tek başına el koyacak ve gerçek bir iktidar

1978 programı ve ilk kadroların ideolojik duruşları ve sınıfsal konumları, biçimde ulusal bir devrim olan Kürdistan devrimini dar ulusal sınırlara hapsetme tehlikesi önünde önemli bir barikat anlamına geliyordu. Ancak bunun sözcüğün gerçek anlamda bir barikat olabilmesi için bu çizginin kurumlaşması, kendi örgütünü ve kadrosunu oluşturması, öncülüğünü sınıfla buluşturması ve bunu süreklileştirmesi gerekiyordu. Yoksa teorik belirlemelerin, saptanan ideolojik ilkelerin, doğru programatik ifadelerin kendi başına yetmediği ve kendiliğinden kurumlaşamayacağı açıktı...

hırsız rolünü oynayacaktır. Bu anlamda III. Kongre her açıdan bir dönüm noktasıdır. Halka karşı "Zorunlu askerlik yasası" ve koruculara karşı ölçsüz "savaş" ile önemli suçların bu tarihten sonra sistematik bir düzey kazanması boşuna değildir. Yine devrimci emekçi kadroların tasfiyesi ve "iç terörün" temel bir yönetim tarzı haline getirilmesi de boşuna değildir ve Öcalan iktidar sisteminin kurumlaşması ile doğrudan bağlantılıdır.

Bu, aynı zamanda devrimin bağımsız çizgisinden ve yönetiminden de köklü ve dönülmez bir kopuşu anlatmaktadır. 1988'de gazeteci M. Ali Birand ile yapılan röportaj, Öcalan sisteminin düzen içi arayış ve eğilimlerinin de somut bir göstergesi olmaktadır. Düzen içi arayış ve düzen içi çözümlere yatma politikası ile alttan gelen devrimci dalga, devrim ve sosyalizm söylemi Öcalan sistemi ile paradoksal bir bütün olarak varlığını sürdürecektir; Öcalan bunu hem iktidarını ve sistemini yenilmez kılmada, hem de düzen içi arayışlarını daha dizginsiz bir biçimde sürdürmede kullanacaktır.

Burada altını çizdiğimiz gerçeğin özeti şudur: Kürdistan ulusal kurtuluş hareketi ikili, kendi içinde çelişkili, bir yandan emekçi damar ve devrimci dalga, öte yanda da bunlara el koyan ve sınırsız bir iktidar kuran Öcalan sistemi paradoksal bir bütün oluşturmaktadır. Söylemin çelişik, karmaşık ve her yöne çekilir bir nitelikte olması, esas olarak genelde hareketin bu yapısından kaynaklanmaktadır; Öcalan da buna uygun davranmasını bilmiştir. Kısacası, Öcalan sisteminin kurumlaşması ve bütün iktidar iplerini ellerinde toplamasıyla birlikte sosyalizm, proletarya enternasyonalizmi, halklarla ortak mücadele gibi kavramların da içi boşaltılmış sözlerin ötesinde bir anlamı kalmamıştır.

Hedef kesin bir biçimde belirlenmiştir: Düzen içinde bazı kısıntılarla yaşama olanağı yaratmak!

Kuşkusuz bu bir sınıf tavrıdır, geleneksel Kürt siyaset anlayışının çok daha kötü bir versiyonudur. Bu siyaset anlayışında dış politika ve dış ilişkilerde Kürt halkının özgücüne dayanan, ezilen halklar ve emekçilerle birlikte mücadeleyi esas alan ilkesel bir

yaklaşım aranmamalıdır. Laf düzeyinde söylenenlerin ise aldatma ve yararlanmanın ötesinde bir anlamı ve değeri yoktur. İlişkiler esas olarak istihbarat örgütleriyle yürütülen ilişkidir. Halklarla, devrimci demokrat çevrelerle geliştirilen ilişkiler ise faydacı ve görüntüyü kotarmaktan öte bir anlam ifade etmemektedir. Bu noktada geleneksel Kürt siyaset tarzı ile Ortadoğu'nun reel politik yaklaşımının çok kötü bir karışımı ile karşı karşıyayız.

Ayrıntıya girmek yerine konumuzla ilgili gelişmeleri kısaca özetlemeye çalışalım: Öcalan, yeri geldiğinde Türkiye emekçileriyle, Türkiye devrimci ve sosyalist hareketleriyle en sıkı ilişkileri geliştirmekten, ortak mücadeleden, hatta 1990'ların

başından itibaren "Türkiye devrimine müdahale" etmekten, neredeyse Türkiye devrimini üstlenmekten dahi söz etmiş, bu konuda sayısız yanıltıcı ve politik değeri olmayan ilişki geliştirmiştir. Ama hemen belirtelim ki bu yaklaşım ve girişimlerin hiç biri ilkel yaklaşım dayalı değildir, hatta ciddiyetten bile uzaktır.

1990'lı yılların başında serhıldanlar süreciyle birlikte Kürdistan devrimi yeni bir aşamaya gelmiştir. Bu yeni aşama, Türkiye devrimi ile ilişkiler ve Türkiye emekçi sınıflarıyla ilişkiler konusunda yeni, daha somut ve uzun vadeli yaklaşımları gerektiriyordu. Bunun için özellikle Türkiye metropollerinde yaşayan emekçi Kürtlerin devrimci ulusal ve toplumsal rollerinin yeniden tanımlanması ve bu bağlamda saptanan politikaya göre örgütlenmesi gerekiyordu. Bu, altı dolu yeni bir stratejik yaklaşımı ve planlamayı gerektiriyordu. Elbette bunu ancak devrim, devrimi iktidara taşıma diye bir derdi olanlar yapabilirlerdi. Ama ne yazık ki büyüyen, kitleleşen devrim öncülük düzeyinde iktidarsızlaştırılmıştı, devrim gücü ve enerjisi düzen içi çözümlere kurban edilmeye başlanmıştı. İktidar perspektifi olmayan bir anlayışın ezilen halkların ve emekçilerin mücadelesiyle birleşmeyi hedefleyen stratejik bir yaklaşım içinde olması düşünülemez. Dolayısıyla Öcalan'ın Türkiye emekçilerine ve onların mücadelelerine yaklaşımı ilkesel ve stratejik düzeyde olmamıştır. Daha çok günübürlük, taktik bile denemeyecek pragmatik yaklaşımı aşmamıştır. Pratikte gerçekleşen "Güç birlikleri" ve "Platformların" anlamı da hep böyle olmuştur.

Tarihimizin bu kesitine yaklaşıırken toptancı ve tek yönlü bir bakış açısının yanılgılı ve yanıltıcı olduğunu belirtmemiz gerekiyor. Dünden bu yana tarihimizin bu kesitine ve boyutuna yapılan eleştirilerin tek boyutlu olduğunu ve bütün gerçekliği kavramaktan uzak olduğunu hatırlatmakta yarar görüyoruz. Öcalan'ın yönelimleri ve çıkmazını ulusal kurtuluş devriminin çıkmazı olarak değerlendirenler az olmamıştır. Bunlar ne kadar birer yanıltıcı olgu ise, aynı zamanda Öcalan sisteminin izlediği faydacı, düzen içi ve yenilgiye mahkum yaklaşımları da ideolojik ve politik düzeyde şovenizme, sosyal şovenizme ve her türlü milliyetçiliğe önemli katkılar sunmuştur.

Bir de "Türkiyeleşme" ve DHP deneyimi var. Bunlar üzerinde de kısaca durmamız gerekiyor.

(Devam edecek...)

Emperyalizmin kısı

*Bütün Ülkelerin
Proleterleri, Birleşin!*

TÜRKİYE KOMÜNİST İŞÇİ PARTİSİ Merkez Yayın Organı

Sayı 228, Nisan 2002, 600.000 TL

Emperyalist dünya egemenliğinin kilit bölgesi

İlk saldırıya Afganistan'dan başlansa da, 11 Eylül sonrasında halklara karşı ilan edilen "uzun süreli" emperyalist savaşın asıl hedefinin Ortadoğu olduğu daha baştan belliydi. Nitekim Afganistan savaşından ilk sonuçlar alınır alınmaz, emperyalist çetenin başı, bunun ilan edilmiş "uzun süreli savaş"ın yalnızca bir ilk aşaması olduğunu yeniden ve özellikle vurguladı ve hemen ardından, savaşın hizmetindeki emperyalist propaganda, tüm dikkatleri bir anda savaşın "ikinci aşama"sı için seçilen hedefe, yani Irak'a yöneltti.

Bu propaganda tüm gürültüsüyle sürüyorken, Amerikan siyasal yaşamında genellikle önemli emperyalist politikaların açıklanmasına bir vesile olarak kullanılan yeni yıl konuşmasında, ABD başkanı yeni bir "şer eksen" tanımlaması yaptı. "Şer eksen" kapsamında saldırı hedefi olarak gösterilen üç ülkeden ikisi, yine beklenebileceği gibi birer Ortadoğu ülkesi, uzun yıllardır farklı nedenlerle ABD'nin Ortadoğu'ya ilişkin plan ve politikalarının önünde engel olarak görülen İran ve Irak'tı.

Irak'a yönelik bir savaşın politik, askeri ve psikolojik hazırlıkları tüm hızıyla sürüyorken, Ortadoğu'da bunu bir süre için kesintiye uğratan bir başka gelişme ön plana çıktı. Kasap Şaron başa geldiğinden beri gemi azya alan siyonist devlet teröründen dolayı daha da şiddetlenmiş bulunan Filistin Direnişi, kırılmayan iradesiyle, Filistin sorununu bir kez daha uluslararası gündemin odağına taşıdı. Irak'a karşı emperyalist savaşa destek için Ortadoğu turuna çıkan Dick Cheney'in gezisinin hemen ardından ve elbette bu gezinin İsrail durağında alınan gizli ortak karar çerçevesinde, İsrail tarafından Batı Şeria'da bir toplu işgal, yıkım, katliam ve tutuklama hareketi başlatıldı. Irak'a yönelik emperyalist saldırının önünü açmak için Filistin Direnişi engelini bir süreliğine de olsa güçten düşürülmesini amaçlayan bu saldırı hız kesmiş olsa da şu günlerde hala sürüyor.

Özetle, uluslararası gündemin odağında ve emperyalist saldırının hedefinde şu sıralar bir kez daha Ortadoğu var.

Ortadoğu'nun bir kez daha emperyalist saldırı, müdahale ve giderek savaşın ana hedefi haline gelmesinin nedenlerini ise artık sokaktaki sıradan insan bile biliyor. Gericici emperyalist propaganda duruma ve ihtiyaca göre hangi yalanları üretirse üretsin, herkes iyi kötü biliyor ki tüm sorun petrol ve onunla yakinen bağlantılı olan dünya egemenliği sorunudur. Ortadoğu, barındırdığı zengin petrol ve doğal gaz kaynaklarının yanı sıra ana kıtaları birleştiren coğrafi konumu ve önemli geçiş yolları nedeniyle, kapitalist dünya ekonomisi ve emperyalist dünya hakimiyeti için hayati bir önem taşımaktadır.

Bu önem, neredeyse yüzyılın başından beri bu bölgeyi emperyalist egemenlik ve nüfuz mücadelelerinin ana sahalarından biri haline

getirmiştir. Bu ise bölge halkları için o zamandan bu zamana neredeyse kesintisiz olarak hep büyük yıkımlara ve acılara malolmuştur. Bölgenin doğal zenginlikleri ve coğrafi üstünlükleri, halklar için bir huzur ve refah olanağı olmak bir yana, bugün yaşadıkları sefaletin ve çektikleri sonu gelmez acıların baş nedeni haline gelmiştir.

ABD emperyalizmi: Ortadoğu halklarının baş düşmanı

Tarihsel durum gösteriyor ki, emperyalist dünya sisteminin jandarması olan güç, buna paralel olarak Ortadoğu'nun da egemen gücü konumunu kazanıyor. Yüzyılın ilk yarısında dünya jandarması İngiltere'ydi ve kısmen Fransa'yla paylaşılsa da Ortadoğu'nun asıl egemeni oydu. Bugünkü yapay sınırların ve çözümsüz sorunların tarihsel sorumluluğunu, Osmanlı İmparatorluğu'nun yıkılışının ardından bölgeye sömürgeci emperyalist güç olarak yerleşip egemen olan İngiltere taşımaktadır. Kasım 1917 tarihli uğursuz Balfour Deklarasyonu ile Filistinlerin öz vatani Filistin'i siyonistlere "vatan" olarak vaatleme cömertliği gösteren; birinci emperyalist savaşın hemen sonrasında bunu adım adım hayata geçiren ve ikinci savaş sonrasında nihayet süreci tamamlayarak, bugün bölgenin başına saplı bir hançer gibi duran siyonist devletin doğuşunda doğrudan ve birinci dereceden rol oynayan güç de yine İngiliz emperyalizmiydi.

İkinci emperyalist savaş sonrasında, dünya çapında jandarmalığı ve dolayısıyla Ortadoğu'da emperyalist egemenliği bu kez ABD devraldı ve İngiltere de o günden bugüne onun yedeğindeki asıl güç olarak kaldı. İngiltere'nin destekleyip yarattığı siyonist devletin yeni hamisi bundan böyle artık esas olarak ABD emperyalizmiydi.

Son elli yıldır Ortadoğu'daki her türlü melanetin baş aktörü ve dolaysız sorumlusu hep ABD emperyalizmi oldu. Savaşlar onun kışkırtmasıyla çıktı; darbeler onun tarafından tezgahlandı, beyaz terör onun özendirmeyle estirildi; muhalefet akımları onun açık ve örtülü çabalarıyla ezildi. Ortadoğu, onun her türden kışkırtma ve gerginlik politikalarının sonucu olarak en karlı silah pazarı haline geldi ve sonu gelmez silahlanma yarışıyla büyük bir cephaneliğe dönüştü. Ortadoğu halklarının yaşadığı yoksulluğun ve çektiği acıların gerisinde dolaysız olarak o vardı ve halen de o var.

Siyonist İsrail'i en cömert yardımlarla besleyip bugünkü gücüne ulaştıran, onu bir savaş makinası ve bir nükleer güç olarak, Ortadoğu halklarına ve devletlerine karşı bir baskı, tehdit ve şantaj gücü olarak kullanan yine Amerikan emperyalizmidir. Filistin halkının çektiği derin acıların, kendi öz vatanında onyıllardır sonu gelmeyen esaretinin sorumlusu da İsrail kadar, belki ondan da çok, Amerikan emperyalizmidir. ABD'nin tam ve sınırsız desteği olmasa, siyonist devlet izlemekte olduğu

politikaları izleyebilmek bir yana, muhtemeldir ki ayakta kalacak gücü bile bulamazdı kendinde.

Ortadoğu'da, Ortaçağ'dan kalma olandan modern faşist türüne kadar, hemen her türlü gericiliğin arkasında hep Amerikan emperyalizmi olmuştur. Körfez'deki Ortaçağ artığı emirlikler, Suudi Arabistan, Ürdün ve Fas'ta hüküm süren Ortaçağ artığı krallıklar yaşamlarını ona borçludurlar, onun sayesinde ayakta duruyorlar. Bir halk devrimiyle yıkılana kadar İran'daki kanlı Şah rejimini ayakta tutan da oydu. Aynı zamanda Ortadoğu'ya yönelik hesaplar çerçevesinde, Türkiye'deki 12 Eylül 1980 darbesini ve Yunanistan'daki 1967 darbesini tezgahlayan ve bu ülke halklarına faşist askeri rejimlerin derin acılarını yaşatan yine odur. "Komünizme karşı yeşil kuşak" projeleriyle, Afganistan ve Pakistan da dahil tüm bölgede islami gericiliği azdıran ve CIA aracılığıyla örgütleyen de o oldu. Bugün halklara saldırının bahanesi olarak kullanılan Taliban ve El Kaide türünden gericici İslami akımlar onun kendi öz çocuklarıdır, onun tarafından beslenip büyütülüp etkin ve egemen kılınmışlardır. Irak Kürtleri'nin özgürlük arzularını kendi kirli hesapları çerçevesinde kullanan, iki kere savaşa sürüp her seferinde ortada bırakan ve böylece kitlesel düzeyde kırdıran da odur.

Özetle, Amerikan emperyalizmi, Ortadoğu halklarının baş düşmanıdır. Bu nedenle bölgedeki siyasal mücadelede ABD emperyalizmine karşı cepheden tavır, bir mihenk taşı ve ayırım noktasıdır. Onu doğrudan hedef almayan hiçbir akım ve mücadele, devrimci olmak bir yana, en ufak bir ilerici karakter bile taşıyamaz ve hiç bir biçimde halklar cephesinde görülemez.

Uzun yıllar için bölgedeki genel devrimci anti-emperyalist mücadele ve hareketin bir parçası olagelen Türkiye'deki Kürt hareketi, teslimiyetçi çizgiye kaydığında beri adım adım Amerikancı bir çizgiye evrildi ve gelinen yerde bölgeye ABD askeri müdahalesini savunacak denli ağır bir batağa saplandı. Böylesi bir utanç verici gelişme karşısında, Amerikan emperyalizmine karşı tutumda ifadesini bulan temel önemde ayırım noktasını gözönünde bulundurmamak biz Türkiyeli devrimciler için bir anlam ve önem taşımaktadır.

ABD'nin "yaşamsal çıkar alanı" olarak Ortadoğu

ABD emperyalizminin Ortadoğu'daki güncel çabaları, gerçekte onun son yirmi yıldır bu bölgede izlemekte olduğu çizginin bir uzantısıdır. Bu çizginin başlangıcı İran'daki Şah rejiminin yıkılışına dayanır. Bu ABD emperyalizmi için gerçekten büyük bir darbeydi. Zira böylece o İran gibi önemli bir ülkeyi, onun önemli petrol kaynakları üzerindeki dolaysız egemenliğini yitirmekle kalmıyor; aynı zamanda, Şah rejimi şahsında, Ortadoğu'daki (özellikle de Basra Körfezi bölgesindeki) güçlü bir bölgesel jandarmasını

kacında Ortadoğu

da kaybediyordu. Şah rejiminin yıkılışının yarattığı boşluğu doldurmak ve benzer yeni gelişmelerin önünü almak acil ve hayati bir ihtiyaçtı onun için.

Böylece, 1979 yılı başında zafer kazanan İran Devrimi'nin yarattığı derin korku ve kaygılar, ABD emperyalizmini bölgedeki egemenliğini korumak ve pekiştirmek üzere yeni adımlara yöneltti. İran Devrimi'nin ardından aynı yılın sonunda Sovyetler Birliği'nin Afganistan'a müdahalesi, ABD'ye gerekli bahaneyi sağladı. Dönemin başkanı Carter, 1980 başında kongreye sunduğu yeni yıl raporunda, daha sonra Carter ya da Brzezinski (ki ulusal güvenlik danışmanı olarak Carter'ın baş akıl hocasıydı) doktrini olarak anılacak politikayı açıkladı. Buna göre; Ortadoğu, daha somut olarak da petrol rezervlerini barındıran Basra Körfezi, ABD emperyalizmi için bir "yaşamsal çıkar alanı"ydı ve Sovyetler Birliği'nin bu bölgeye yönelik herhangi bir girişimi savaş dahil her yolla kesin olarak engellenecekti.

Sovyetler Birliği burada tümüyle bir yanıltıcı bahaneydi gerçekte. Asıl hedeflenen ise İran'daki türden bir gelişmeye bir daha meydan vermemek, bölgedeki işbirlikçi rejimleri her türlü iç ve dış tehlikeye karşı ne pahasına olursa olsun korumaktır. (Bunun ne anlama geldiği Irak'ın Kuveyt'i işgali sonrasında somut olarak görüldü).

Bu yeni doktrinin askeri meyvesi Acil Müdahale Birliği, Türkiye'de bilinen popüler adıyla Çevik Kuvvet oldu. Merkezi önce Merkezi Komutanlık (CENTCOM) adıyla ABD'de kurulan (Mart 1980), sonra Almanya'ya taşınan ve ikiyüz bin kişilik (1985'te bu sayı üçyüz bine çıkarıldı) olarak tasarlanan bu kuvvetin eylem üssü ise Türkiye, daha somut olarak da Türkiye Kürdistanı olacaktır. (ABD emperyalizmine 12 Eylül darbesini tezgahlattıran ve içerdeki halk hareketini kanlı bir biçimde ezdirten temel etkenlerden biri de bölgeye yönelik işte bu politika ve planlardı). Normal durumda ABD'de tutulan bu askeri kuvvet gerekli her durumda her türlü altyapısı önden hazırlanmış ve askeri malzemesi depolanmış Türkiye'deki üslere hızla kaydırılacaktı. (12 Eylül döneminde Muş'ta ve Batman'da bu çerçevede büyük askeri hava alanları inşa edildi, Malatya'daki havaalanı ise aynı amaç çerçevesinde genişletildi).

Bu kuvvetin özelliği, NATO dışı bir Amerikan kuvveti olması ve NATO'nun görev alanı dışında kullanılmak üzere hazırlanmasıydı. Gerçekte ise bu, merkezinin Almanya'ya taşınmasından da açıkça anlaşılacağı gibi, NATO'yla içiçe geçen, onun güç ve olanaklarını tamamlayan bir kuvvetti. Nitekim gerek Körfez Savaşı, gerekse son Afganistan savaşı bunun böyle olduğunu artık uygulama üzerinden de göstermiş bulunmaktadır. (Çevik Kuvvet üsleri, Türkiye'deki öteki ABD ve NATO üsleriyle birlikte, her iki savaşta da etkin ve yoğun biçimde kullanıldı).

Ortadoğu'yu "yaşamsal çıkar alanı" ilan eden Carter doktrini için Sovyetler Birliği'nin bir bahane olarak kullanıldığı, bizzat Sovyetler Birliği'nin sahnedeki çekilmesiyle çok daha açık bir biçimde görüldü. Bu doktrinin bir ilk savaş uygulaması olan ve Sovyetler'in dağıldığı döneme denk gelen Körfez Savaşı bunu somut olarak gösterdi. Sovyetler'in yıkılışı, kendisini dengeleyen ve dolayısıyla dizginleyen bir engelden kurtararak, ABD'nin Carter doktrinini pervasızca uygulanmasının önünü açtı. Güya Sovyetler Birliği'nin Basra'ya inişini engellemek için kurulan Çevik Kuvvet, onun yıkılışıyla gereksizleşmedi, tersine, ilk kez olarak engelsizce bir kullanım vesilesi ve alanı buldu kendine.

Dahası var. Körfez Savaşı, bölgeye müdahalede Türkiye'yi baştan başa bir savaş üssü olarak kullanan Amerikan emperyalizmine, Suudi Arabistan da dahil

Basra Körfezi'nin dört ülkesinde yeni askeri üsler kazandırdı. Böylece Ortadoğu, Türkiye'deki üsler ile Akdeniz'de ve Hint Okyanusu'nda (nükleer silahlar da dahil en ileri silah donanımlarıyla) devriye gezen filoların yanı sıra, bizzat Basra Körfezi ülkeleri üzerinden de askeri olarak işgal edilip kuşatılmış oldu. Buna bir de (her ne kadar bir topyekun savaş dönemi dışında ABD kullanımına pek elverişli olmasa da) tümüyle ve herşeyiyle bir ABD üssü olan İsrail'i eklemek gerekir.

Son Afganistan savaşı, Basra Körfezi'nde üslenmenin, İç Asya'ya müdahalede de ABD emperyalizmi için temel önemde bir olanak olduğunu somut olarak gösterdi. Bundan böyle ABD için Ortadoğu hakimiyeti ile İç Asya'ya hakim olma çabası artık içiçe sorunlar haline gelmiştir. Her iki bölgede de temel kaygının petrol ve doğal gaz kaynakları üzerinde egemenlik kurmak olması, politik ve askeri hesapların ve girişimlerin temelde buna dayanması, ayrıca anlamlıdır.

Irak'a karşı savaşın hedefleri

11 Eylül'le birlikte ilan edilen "uzun süreli savaş"ın asıl hedefi, tek süper güç olarak ABD emperyalizminin dünya egemenliğini pekiştirmek ve olanaklı olduğu ölçüde uzun süreli kılmaktır. Bu ise yeni mevziler kazanmayı ve mevcut mevzilerde daha da güçlenmeyi gerektirmektedir.

İlkinin örneğini Afganistan müdahalesi üzerinden gördük. Bu ülkeyi işgal eden ve burada kukla bir yönetim kuran ABD, bununla da kalmayarak Özbekistan ve Kırgızistan'da da askeri üsler elde etti. "Terörizmle mücadele" bahanesiyle askeri olarak girilen yeni bölgelerden biri de Gürcistan üzerinden Kafkasya oldu. ABD bu ülkeye askeri olarak yerleşmenin ilk adımlarını atmış bulunmaktadır.

Ortadoğu ise halihazırda zaten büyük ölçüde ABD'nin egemenliği ve denetimi altındadır. Fakat İran'da İslami rejimin, Irak'ta Saddam rejiminin varlığı; İsrail'le köklü sorunlardan dolayı Suriye'deki rejimin kendine özgü durumu; bir eksen olarak Ortadoğu'daki her türlü sorunu kendine şu veya bu biçimde bağlayan Filistin sorunu; bu sorunun da etkisiyle Ortadoğu halkları arasındaki güçlü anti-Amerikancı tepki, tüm bunlar birarada, ABD emperyalizminin Ortadoğu'daki egemenliğinin temel önemde zaaf noktaları olarak duruyor ortada.

Değişen ve artık hiçbir inandırıcılığı da kalmamış bulunan bahaneler kullanılarak Irak'a karşı gündeme getirilmek istenen savaşın gerçek anlamı ve amacı da bu çerçevede açığa çıkıyor. ABD, Irak'taki rejimi devirerek bu ülkeyi kendi kontrolü altına almayı, bu zaafı gidermenin bir ilk hareket noktası olarak görüyor. Irak'a boyun eğdirilmesi, ABD'ye, Körfez'in en büyük petrol üreticisi ülkelerinden biri üzerinde daha hakimiyet kurma olanağı sağlamlaştırmakla kalmayacak; yanı sıra, İsrail'i askeri ve politik açıdan büyük ölçüde rahatlatırken, tersinden de İran'ın kısıp alınmasını kolaylaştıracaktır. Tüm bu gelişmeler bir arada Filistin direnişine büyük bir darbe anlamına gelecek ve böylece Oslo'dan daha beter bir köleci barışın Filistin halkına dayatılması da kolaylaşacaktır.

Bütün bunlar, ABD'nin Irak'a yönelik bir savaşın neden kesin bir kararlılıkla amaçladığını yeterli açıklıkta göstermektedir. Amacına ulaşması durumunda o, sayılan tüm bu kazanımların yanı sıra ek üstünlükler elde edecektir. Örneğin, petrol bölgesini kontrol etmek yoluyla, halihazırda AB ile Japonya karşısında zaten sahip bulunduğu stratejik önemdeki üstünlüğünü daha da güçlendirmiş olacaktır. Irak ve

İran'ın bugünkü durumu özellikle Avrupalı emperyalistlere halihazırda ABD denetimi dışında bir manevra alanı sağlamaktadır. Irak'taki durumun değişmesi ve İran'ın iyice kuşatılması bu olanağı ortadan kaldıracaktır. ABD'nin eklentisi olarak hareket eden İngiltere dışındaki öteki büyük Avrupalı emperyalistlerin Irak'a yönelik bir savaşta sıcak bakmamalarının gerisinde bu vardır. Fakat öteki engelleri aşması durumunda, ABD'nin bu ülkeleri kendini desteklemeye mecbur edecek güç ve üstünlüklere sahip olduğu da bir gerçektir.

Bütün bunların ışığında bakıldığında, ABD'nin Irak'a yönelik emperyalist müdahalesinden yarar uman Kürt çevreleri, bu tutumlarıyla Ortadoğu halklarının temel çıkarlarına sırt çevirmekte, nesnel olarak onlara ihanet etmektedirler. Zira böyle bir müdahalenin başarısı bölgede ABD emperyalizmini ve siyonist İsrail'i güçlendirmekten başka bir sonuca yolaçmayacaktır. Filistin davası büyük bir darbe yiyecek, bölge halklarının emperyalizme ve işbirlikçi rejimlere karşı özgürlük, bağımsızlık ve devrim mücadeleleri çok daha büyük güçlüklerle yüzyüze kalacaktır. Bunları bilmezlikten gelenler ya da ABD emperyalizminin tam denetimindeki bir Kürt devleti uğruna hiçe sayanlar, bu tutumlarıyla Amerikan emperyalizmine suç ortaklığını benimsemiş olacaktırlar.

Kürt hareketi: Devrimci çizgiden Amerikan işbirlikçiliğine

Birbirine komşu dört ayrı ülke tarafından tarihsel olarak parçalanmış bulunan Kürdistan'ın her bir parçasındaki Kürt hareketinin kendine özgü bir tarihsel gelişme dinamiği ve seyri olmuştur. Türkiye ve Irak Kürdistanı'ndaki Kürt hareketlerinin kısaca karşılaştırılması bu açıdan açıklayıcı olacaktır.

Irak'ta 1958'deki darbeye kralın devrilmesi, Irak'ın Bağdat Pakti'nden çekilmesi ve ardından Baasçı rejimin kurulmasıyla birlikte, bu ülke emperyalizmin denetiminden uzaklaşarak adım adım Sovyetler Birliği'nin etkisi altına girdi. Bu durum zaman içerisinde Kürt hareketinin Amerikan emperyalizmi tarafından gerektiğinde kendi amaçları doğrultusunda kullanılabilmesinin de tarihsel zeminini yarattı.

Irak Kürtleri ABD tarafından bu tür bir kullanılışın iki tarihsel örneğini yaşadılar ve bunun ağır bedellerini ödediler. İlk '70'li yılların başında ve baba Barzani döneminde yaşandı. CIA ve Şah rejiminin ortak çabasıyla baba Barzani Baasçı Irak rejimine karşı yıllarca kullanıldı. Fakat İran ile Irak arasında 1975'de gerçekleşen Cezayir Antlaşması'nın ardından Irak Kürtleri bunun faturasını ağır bir biçimde ödediler. Benzer bir durum 1991 Körfez Savaşı sırasında yaşandı. Bu kez sahnede oğul Barzani ile Talabani vardı. ABD tarafından ayaklanmaya kışkırtılan Irak Kürtleri, ardından ortada bırakıldılar ve böylece yeni bir felaketle yüzyüze kaldılar.

Yinelenen bu acılı deneyimlere rağmen, Irak Kürtleri arasında Amerikancılık Körfez Savaşı'nın ardından zayıflamak bir yana daha da güçlendi. Bu nedensiz de değildi. Kuzeyde ve güneyde Irak için uçuşa yasak bölgeler yaratan Amerikan emperyalizmi, böylece Kuzey Irak Kürtleri'ne kendi vesayeti altında bir koruma bölgesi yaratmış oldu. Bu amaç çerçevesinde savaşın ardından Türkiye'de üslenen Çekiç Güç'le korunan Irak Kürt bölgesinde, giderek bir özerk yönetim örgütlendi ve bu zamanla bir Kürt devleti oluşumuna doğru evrildi. Herşeyiyle ABD'ye bağımlı olan ve bundan dolayı da "kukla devlet" niteliğine hak kazanan bu oluşum, Irak Kürtleri

arasında zaten tarihsel bir temele sahip olan Amerikancılığa yeni bir güç kazandırdı. Baba Barzani döneminde Sovyetler'e yakın bir çizgide olan ve hatta hatta sosyalist olmak iddiası bile taşıyan Talabani'nin KYB'si de oğul Barzani döneminde, daha kesin olarak da Körfez Savaşı döneminde, artık tümüyle Amerikancı bir çizgiye kaydı. Böylece Irak'taki büyük Kürt hareketleri kendi aralarında sorunlar yaşamayı sürdürseler de Amerikancı çizgide birleştiler.

Aynı tarihi dönemde, Türkiye'deki Kürt hareketi tümüyle farklı bir çizgide geliyordu. '60'lı yıllar Türkiye'sinde, genel sosyal uyanışa ve dünya ölçüsünde yükselen devrimci dalgaya paralel olarak, yeni sosyal-siyasal temeller üzerinde kendini bulan bir Kürt hareketi çıktı ortaya. Bu hareket alt sınıflara dayanıyor ve sosyalizm iddiası taşıyordu. Anti-emperyalist bir çizgideydi ve Amerikan emperyalizmine karşı Türkiye çapında yükselen mücadelenin bir parçasıydı.

Irak Kürt hareketiyle bu farklılık, bu öznel etkenlerin yanı sıra, Türkiye'nin nesnel tarihsel-toplumsal durumuyla da yakından bağlantılıydı. Türkiye bir NATO üyesiydi ve ülkede Amerikan işbirlikçisi bir rejim egemendi. İşbirlikçi rejimin gerisindeki emperyalizm, Kürtler üzerindeki köleci egemenliğin dış dayanağını oluşturmaktaydı. Kürt mülk sahibi sınıflar ise, Cumhuriyetin ilk yıllarındaki isyanların bastırılmasının ardından önce yıldırılmış, sonra da düzene eklenmişlerdi. Tüm siyasal temsilcileri devlet yanlısı ve emperyalizmin işbirlikçileriydi. Kürtlerin özgürlük ve eşitlik davası artık onları hiç bir biçimde ilgilendirmiyordu.

Bu tarihi-toplumsal durum, '90'lı yılların başına kadar, genellikle alt sınıflardan gelen ve onlara dayanan Türkiye'deki Kürt akımlarının büyük bir bölümüyle ilerici, devrimci, anti-emperyalist ve sosyalist nitelikte ya da iddiada olmasını da kolayca açıklamaktadır.

'90'ların başında değişen ise, Sovyetler Birliği ve Doğu Avrupa'daki yıkılışlar, devrim ve sosyalizm mücadelelerinin dibе vurması, tersinden ise, Körfez Savaşı sonrasında ABD himayesinde Irak Kürdistanı'nda ortaya çıkan özel durumdu. Bu gelişmeler daha o zamandan Kürt reformist akımları arasında anti-emperyalist tutum ve duyarlılığı hızla erezyona uğratarak, bugün gelinen yerde açıktan ABD savunuculuğu yapmaya varan işbirlikçi çizgiyi üretti. Kürt özgürlük mücadelesinin etkisi ve basıncı altında ulusal anlamda politize olan, fakat kendi güç ve etkisini Kürt hareketini geriye, düzen içi sınırlara çekmek doğrultusunda kullanmakta gecikmeyen Kürt mülk sahibi sınıfların özel ağırlığı ve çabası, bunu ayrıca kolaylaştırdı.

Yine de '90'lı yılların özellikle ilk yarısında, bu gelişmenin hızını kesen temel önemde bir etken vardı. Bu, PKK önderliğinde önemli bir güç kazanan ulusal özgürlük mücadelesinin karşı durulamayan etkisiydi. O günkü durumun olduğu kadar bugün varılan ibret verici noktanın anlaşılması bakımından da son derece açıklayıcı olan bir olay üzerinden örnekleyelim bunu. Abdullah Öcalan, Temmuz 1992 tarihinde, eski solcu Talabani'nin kendisine gönderdiği önemli bir mektubu kamuoyuna açıkladı (*Yeni Ülke*, sayı: 31, 26 Temmuz-1 Ağustos 1992). Söz konusu mektubunda Talabani, Öcalan'a tehdit dolu ifadelerle şunları yazıyordu: *"Devrimler dönemi bitmiştir, silahlı direnme dönemi bitmiştir, artık tarihe karışmıştır. Yeni dünya düzeni siyasi görüşmeler yoluyla, ABD'nin himayesinde, serbest piyasaya dayalı, burjuva demokrasiler sistemi hakim tek nizamdır. Sizin de bunu kabul etmekten başka bir çareniz yoktur."*

O zaman Talabani'nin bu tehditkar ve dayatmacı tavsiyelerini ihanet olarak niteleyen ve kamuoyu önünde teşhir eden Öcalan, şimdi "demokratik uygarlık projesi" ambalajıyla sarmalayarak bu aynı ihaneti Türkiye Kürtleri'ne bir program olarak sunacak noktaya gelmiştir. Bu, Türkiye'deki Kürt hareketinin kendi tarihsel kimliğini ve birikimini tümünden red ve inkar ederek vardığı noktadır aynı zamanda. Bu nedenledir ki, bugün artık KADEK adını almış

bulunan PKK, ABD'nin Irak'a müdahalesini desteklemektedir. Türk devletine benzer bir biçimde Filistin direnişiyle siyonist saldırganlığa eşit mesafede durmakta, sonuçta nesnel olarak siyonist saldırganlığa destek olmaktadır.

PKK'daki kimlik değişiminden beri Türkiye'deki Kürt hareketi, pek az istisnaıyla, artık her türlü anti-emperyalist tutum ve duyarlılığı bir yana bırakarak Amerikancı ve AB'ci çizgide birleşmiş durumdadır. Bu, Türkiye'deki Kürt hareketinde köklü bir tutum ve kimlik değişimidir. Bu tutumu hazırlayan ise devrim ve sosyalizm mücadelesindeki genel gerilemenin yanı sıra, daha da belirleyici olarak, ABD emperyalizminin kendi Ortadoğu politika ve planları çerçevesinde Kürtlere kendi tam denetiminde bir siyasal varlık alanı açma çabasıdır. ABD'nin bu çabası siyonist İsrail'in çoktandır izlediği çizgiyle de örtüşmektedir. İsrail için bu, bünyesinde Kürt sorununu barındıran Arap ya da İran türünden islam devletlerini parçalayıp güçten düşürmenin temel önemde bir olanağı ve yoludur. Bu niyet ve hesapları tüm açıklığı ile ortaya koyan gizli belgeler bugün artık gözler önündedir.

Dünya ölçüsünde ve özellikle de bugünün Türkiye'sinde sosyal mücadelenin ve dolayısıyla devrimci hareketin zayıflığı, Kürt akımlarının emperyalizmin ve siyonizmin tuzağına düşmelerine ve aleti haline gelmelerine uygun bir zemin oluşturmaktadır. Bu zeminin dışında kalanlar, tarihsel ve sınıfsal bir bilinçle hareket etmeyi başararak soluklu davranabilenlerdir. Yazık ki bunlar halihazırda çok küçük bir azınlığı oluşturmaktadırlar. Fakat geleceği onlar temsil etmektedirler. Emperyalizmle iş ve kader birliği, hiçbir yerde halklara özgürlük ve bağımsızlık getirmemiş, fakat istinasız her yerde onları yeni biçimler içinde ağır ve utanç verici bir kölelikle yüzyüze bırakmıştır. Kürt hareketinin kendi yakın geçmişinde ise bu tutum, kitlesel acı ve yıkımlara yolaçan ağır felaketlerle sonuçlanmıştır. Bugün tüm umutlarını emperyalizme bağlayanlar daha düne kadar bütün bunları biliyorlardı, bugün ise bunları modası geçmiş lakırdı sayıyorlar.

Doğası gereği devrimci kalan dinamik: Filistin

Düne kadar Filistin ve Kürt sorunlarını Ortadoğu'nun temel önemde iki devrimci dinamiği olarak tanımlamak olağandı. Ortaya koyduğumuz nedenlerden dolayı bunu Kürt sorunu için ileri sürmek artık eskisi kadar kolay değildir. Tam tersine, Kürt sorunu, Ortadoğu'nun karmaşık ilişki ve dengeleri içinde, emperyalizm tarafından kolayca istismar edilebilir bir hale gelmiştir. Güney Kürdistan'ın ardından Kuzey Kürdistan'da da güçlü bir Amerikancılığın ortaya çıkması bunun böyle olduğunu somut olarak göstermektedir.

Oysa Filistin sorunu, Kürdistan sorunundan farklı olarak, nesnel niteliği nedeniyle Ortadoğu'ya yönelik emperyalist politika ve planların önünde aşılması güç bir engel olarak durmaktadır. Filistin sorununa bu niteliği kazandıran ise, bizzat siyonist ideoloji ve projenin kendisidir. Siyonist proje tarihi olarak Filistin halkına ait bir vatanı kendisi için "vaadedilmiş toprak" saymış ve emperyalizmin tam desteğinde bu toprağı ele geçirmek için her yolu mübah saymıştır. "Halksız bir vatan" saydığı Filistin'e "vatansız bir halk"ı yerleştirmeyi kendine temel hedef olarak seçen siyonist hareket, bu sanal varsayımına gerçeklik kazandırmak için, Filistin halkını Filistin'den sürmek, bu anlamda Filistin'i insansızlaştırmak yolunu tutmuştur.

Emperyalizmin çok yönlü desteğiyle devlet kimliği kazanan siyonist hareket, tanımlanan doğası gereği, yayılcı ve tahakkümcüdür. Filistin halkının kendi öz topraklarından kitlesel çapta sürülmesi ve herşeye rağmen tutunmayı başarabildiği sınırlı bir alanda ise 35 yıldır zalim bir işgalci yönetim altında tutulması, bunun bir ifadesidir. Bu, bir türlü çözülemeyen Filistin sorununun tarihsel temellerini oluşturmakta ve bir türlü kırılmayan Filistin

direnisinin derin kaynağını açıklamaktadır.

Sorunun bir de emperyalizmden kaynaklı boyutu vardır. Tarihi dönemlere göre somut muhatapları değişse de, siyonist hareket ve ardından devlet, kesintisiz olarak emperyalizmin desteğine sahip olmuştur. Bunun gerisinde, emperyalizmin Ortadoğu politikalarıyla siyonist saldırganlık ve yayılcılığın çakışması vardır.

Bu olgu, Filistin sorununu, siyonist İsrail'den öteye bizzat emperyalizmin kendisiyle de karşı karşıya getirmekte, onun nesnel devrimci niteliğini evrensel bir çerçeveye oturmaktadır. Emperyalizm, Ortadoğu üzerindeki hakimiyetinin kilit gücü olan siyonist devletten vazgeçmedikçe, Filistin halkının haklı ve meşru talepleri karşısında net ve kesin çözümden yana olamaz. Ortadoğu'daki karmaşık ilişki ve dengeler, kendi işbirlikçi rejimlerini sürekli ağır bir basınç altında tutan Arap halklarının duyarlılığı, emperyalist devletleri Filistin sorununda görünürde daha esnek bir tutum izlemeye mecbur bırakmıştır. Fakat bu ikiyüzlülük soruna bir çözüm yolu hazırlamaktan çok, onlara durumu idare etme olanağı sağlamıştır yalnızca.

Köleci Oslo Barışı bunun böyle olduğunu ayrıca gösterdi. Birinci Filistin İntifadası'nın ağır basıncı altında ve bölgedeki genel çıkarlarını güvenceye almak amacı çerçevesinde, ABD emperyalizmi, Sovyetler Birliği ve Doğu Bloku'nun çöküşüyle oluşan uygun tarihi ortamı da kullanarak, Filistin halkına Filistin topraklarının çok küçük bir bölümü üzerinde, İsrail'in sürekli baskı ve aşağılaması altında sözde özerk bir yönetim halinde yaşamayı dayattı.

Aradan geçen 10 yıl, siyonist doğası gereği İsrail'in bu kadarını bile hazmedemediğini, onun açığa vurulamayan gerçek niyetinin tüm Filistin'e egemen olmak olduğunu açıklıkla gösterdi. İşgal bölgelerindeki geniş çaplı yerleşim politikaları bunun en önemli göstergesi oldu. Bu politikalara ABD'nin örtülü desteği ise, onun bu niyet ve hesaplarında yalnız olmadığını açık kanıtı.

Bir yandan siyonist devletin tarihi emelleri ve buna dayalı sömürgeci politikaları, öte yandan Filistin halkının gerçek özgürlük ve bağımsızlık isteği, zıt yönlerden etkide bulunarak, Oslo'da kotarılan Amerikan barışının çöküşünü getirdi ve bugünkü gelişmelerin önünü açtı.

Bugün Filistin direniş hareketi içerisinde uzlaşmacı burjuva akım ile dinsel gerici akım etkin durumdadır. Filistin halkının özgürlük ve bağımsızlık mücadelesini devrimci anti-emperyalist bir çizgide savunan ve siyonizm karşıtlığını Yahudi halkına düşmanlıktan net bir tutumla ayıran, dahası Filistin emekçileriyle Yahudi emekçilerinin devrimci birliğini hedefleyen akım son derece güçsüzdür, sesi neredeyse hiç duyulmamaktadır. Bu, başka nedenler yanında, '89 yıkılışını izleyen tarihi gelişmelerin Filistin hareketi üzerindeki yıkıcı etkisinin bir sonucudur.

Fakat öznel unsurlar alanındaki bu belirgin zaafiyete rağmen, işaret ettiğimiz özellikleri nedeniyle, Filistin sorunu nesnel devrimci karakterini korumaktadır. Bundan dolayıdır ki Filistin davası tüm dünya halklarının, ilerici ve devrimci güçlerinin haklı desteğini almaktadır. Yine aynı nedenlerle, Filistin direnişi, güncel emperyalist politikaların, somut olarak Irak'a karşı emperyalist bir savaşın önünde etkisizleştirilmesi kolay olmayan bir engel olarak durmaktadır.

Bu engelin ne anlama geldiğini giderek çok daha somut olarak gören ABD emperyalizmi, bir yandan İsrail'in yıldırma ve teslim alma amacına yönelik sınırsız terör ve katliam politikalarına destek vererek, öte yandan ise aldatici ve oyalayıcı adımlarla Filistin direnişini yatıştırmaya çalışarak, güncel durumu kurtarmaya çalışmaktadır. Terörle yıldırma ve teslim alma politikasının sonuç vermediği ve veremeyeceği onyılların deneyimi ile anlaşılmış bulunmaktadır. ABD emperyalizminin işbirlikçi Arap rejimlerinin de yardımıyla tezgahladığı yeni manevraların ne kadar sonuç vereceğini ise önümüzdeki dönem gösterecektir.

(Bu yazı TKİP Merkez Yayın Organı Ekim'in Nisan 2002 tarihli 228. sayısının başyazısıdır...)

Siyonizm ve uluslararası emperyalizm

Abu Walid
(Filistinli öğrenci)

"Bence Araplar ile ortak ve barışık bir yaşam için çalışmak, Yahudi bir devlet kurmaktan daha iyi ve daha mantıklıdır. Çünkü algıladığım anlamıyla Yahudilik; ordusu, yönetimi ve sınırları olan Yahudi bir devlet düşüncesiyle çelişmektedir. Bu düşünce ne kadar basit olsa da, aramızdaki aşırı milliyetçi duygularımızın büyümesinin yaratacağı Yahudiliğin iç sorunlarından korkuyorum."

Albert Einstein, 1938'de Siyonizm, Siyonizm'in geleceği ve Yahudilik'le olan çelişkisi hakkındaki düşüncelerini bu sözlerle ortaya koymuştu. Onlarca yıldan sonra Einstein'ın korkuları gerçekleşmiş ve İsrail devleti halklar olsun, yönetimler olsun, - Yahudilik başta olmak üzere- dinler olsun dünyanın dört bir yanından eleştirilerin adresi olmuştur. Ancak, Siyonizm'in kurucularının Yahudilik ile olan çelişkilerinin farkında olmadıklarını düşünmek oldukça güçtür. Özellikle de Siyonizm ile Yahudilik arasındaki ilişkileri kendileri değerlendirince... Siyonistler'in Yahudiliğe bağlılıkları konusunda Siyonizm'in önderi ve ilk Siyonist Konferansı'nın Başkanı Macar Theodor Hertzl (1860-1904), günlüğünde 23 Kasım 1895 tarihinde (İngilizce baskısında) şöyle demiş; "Paris Büyükhahamı (Yahudi din adamı) Zadak'a söylediğim gibi Londra Büyükhahamı'na da söyledim ki, benim projemde (İsrail devletini kurmak) dinin herhangi bir talimatına uymayacağım." (1. cilt sf. 270) Hertzl, aynı kitapta "Vaadedilen Topraklar" efsanesi ile Siyonizm'in ilişkisi konusunda da şunları yazar; "Vaadedilen Topraklar ile ilgili nerede olacağı dışında herşeyi anlatabilirim. Uluslararası ticaretimizin geleceği için tüm doğal koşulları göz önüne almalıyız. Denize yakın olmalı ve tarımda makinalaşma sağlayabilmek için genişletilebilecek topraklar olmalıdır. Buna meclisimiz karar verecek."

Hertzl'in günlüğüne baktığımız zaman, 1. cildin büyük bir kısmını sadece Yahudiliğin ve din adamlarının Siyonizm'i ve İsrail devletini prensip olarak kabul etmemelerine ve suçlamalarına ayırması dikkat çekicidir. Bunların arasında Viyana Büyükhahamı Dr. Godman, Alman Hahamlar Birliği Başkanı Dr. Mayier Bum, Liberal Haham Birliği'nin kurucusu ve Başkanı Vogeleastein, Londra Büyükhahamı Adlar ve Yahudi Liberal Hareket Başkanı Klod Montifiore yer almışlardır.

Yahudiler, Siyonizm'e karşı çalışmalarını daha etkili ve daha kapsamlı bir şekilde duyurmak için sadece bireysel boyutta çalışmamışlar, "Yahudilik için" gibi örgütler kurup "Siyonizm'e Bedil" dergisini çıkararak, kitaplar (Yahudiliğe karşı Siyonizm-Haham Levin / Yahudiliğin Çöküşü-Haham Mosheh Manohem) ve hatta güncel sorunlarla ilgili makaleler yazarak düşüncelerini ortaya koymuşlardır. Bu makalelerden bir tanesi Haham Herch'in 30 Ekim 1978 tarihinde *Washington Post* gazetesinde yayımlanmıştır: "Siyonizm, Yahudilik'ten tamamen farklıdır. Siyonizm, Yahudileri milli bir oluşum olarak nitelendirmeye çalışıyor, ancak bu mantıklı bir şey değildir." Tüm bunlara rağmen Siyonizm'in kurucuları, din duygusu ve anti-Samiciliği kullanmak amacıyla sürekli olarak dine bağlı görünmeye çalışırlardı.

O yıllardaki siyasi haritasına ve günün denklemine baktığımızda göreceğimiz ki, Siyonizm, sömürgeci ülkeler karşısında kolay bir lokma olmuş ve güçsüz kalmış durumdadır. Dolayısıyla Siyonistler'in planı bu kez bu güçlü ülkeler ile ortak çıkarlar bulup kendilerini korumak değil, o ülkelerin de yardımını sağlayacak bir işbirliği yapmaktır.

Theodor Hertzl, "Yahudi Devlet" kitabında şunları

yazmıştı: "Avrupa ile ilgili olarak da şunları söyleyebilirim: Orada (Filistin'de) Asya'ya karşı bir engel olacağız. Böylece medeniyetin barbarlığa karşı ilerleyen gücü olup, bizi garantiye alması gereken Avrupa'yla sabit ilişkilerimiz çerçevesinde bağımsız bir devlet olarak kalacağız." (syf. 139)

İngiliz emperyalizmi ve Siyonizm

Hint yolunu korumak isteyen İngiltere, Mısır ordusunun önünü kesmek ve genişlemesini engellemek için Aden ve Arap yarımadasının güneydoğu sahillerini işgal etti. İngiliz çıkarlarının korunması için Kızıldeniz'in Asya kanadının Afrika kanadıyla birleşmemesi gerekiyordu. İngiliz Siyonistler, İngiliz yönetimini bunun ancak Filistin'de Yahudi bir devletin kurulmasıyla gerçekleştirebileceğine ikna etmeyi başardılar ve Siyonizm ile İngiliz sömürgeciliğinin anlaşmasının temelini oluşturdular. Haim Waizman Kasım 1914'de *Manshter Guardian* gazetesinde anlaşmayı şöyle açıklamıştı: "Filistin, İngiliz egemenliği altına girer ve daha sonra İngiltere'ye dayanan bir Yahudi toplumu kurulursa ve 20, 30 yıl içerisinde 1 milyon Yahudi Filistin'e sokulabilirse, bu Yahudiler'in bu bölgeyi ele geçirebileceklerini ve Süveyş Kanalı'nı koruyacak etkili bir bekçi olabileceklerini söyleyebiliriz. Sözümüz de bir temele dayandırılmış olur."

16 Mayıs 1916'da imzalanan Saiks-Pike Anlaşması'nda sömürgeci ülkeler kendi planlarına ve çıkarlarına göre bölgeyi paylaştılar ve Filistin'in İngiliz mandası altında olacağı konusunda anlaşıldılar. Ancak İngilizler'in Siyonizm'e ilk resmi desteği 21 Kasım 1917 tarihli Belvor Sözü oldu. İngiltere Dışişleri Bakanı Arthur Belvor'un Lord Leonel Walter Richeld'e gönderdiği resmi mektubun içeriği şöyleydi;

"Değerli Lord Richeld, Kral Hazretleri Hükümeti adına aşağıdaki açıklamayı göndermem beni çok sevindiriyor. Bakanlığa sunulup onaylanan 'Yahudilere şefkat' açıklaması şöyledir: Kral Hazretleri Hükümeti Yahudi halkının Filistin'de ulusal bir vatan kurmasına şefkatle bakmaktadır. Bu amaca ulaşmayı kolaylaştırmak için elinden gelen çabayı harcayacaktır. Açık bir biçimde anlaşılması gerekir ki, Filistin'de bulunan ve Yahudi olmayan grupların dini ve medeni haklarına ve aynı şekilde Yahudilerin bulunduğu diğer

hiçbir ülkede de buldukları politik merkeze ve haklarına karşı hiçbir şey yapılmayacaktır."

ABD, Fransa ve İtalya 1918'de, bunu desteklediklerini açıkladılar. Bu anlaşmaların uygulanması İngilizler Filistin'i ele geçirdikten sonra daha kolay ve daha etkili bir hale gelmiştir.

Filistin yönetiminin Siyonistleştirilmesi için harcanan çabaların tümü bu sonuca varmak için ilk adımdır. Yani çok sayıda Siyonist'i Filistin'e ulaştırarak ilk aşamada Siyonist çoğunluğun oluşturulup bundan sonra da dünyadaki tüm Siyonistler'in İsrail'e yerleştirilmesi, Siyonist hedeflere varmanın ön adımlarından başka bir şey değildi. Temmuz 1920'de tutucu Siyonistler'den biri olan Herbert Smoil'in Filistin'de Belvor Sözü'nün uygulanmasını denetlemek için Sami temsilcisi olarak atanmasına karar verildi.

Smoil ile birlikte Filistin'i Yahudileştirme çabaları da oldukça artmıştır. Öncelikle de yönetime önem verildi. Öyle ki, her dairenin başına Yahudi ya da coşkulu bir İngiliz kondu; yasama, kanunları hazırlama, ticaret ve göç daireleri belli başlı Siyonistler'e teslim edildi. Bu sistemin başında da İngiliz temsilcisi ve 3 sekreterden oluşan bir yürütme konseyi vardı. Bu sekreterler, Maliye, İçişleri ve Adalet Bakanları konumundaydılar.

Bu dönem içerisinde en büyük toprak satışı anlaşmaları imzalandı. Onlarca Filistinli köyünden geriye bir tek iz bile kalmadı. Aynı şekilde bu dönem içerisinde İbranice resmi dil olarak kabul edildi. Eğitim sorunlarında da Yahudiler'in bağımsızlığı ilan edildi. Göç yoğunlaştı. Başlangıçta zirai yerleşim bölgelerini korumak için silahlı örgütler kuruldu, ancak daha sonra Filistinli köylüler topraklarından kovuldu. Filistinliler arasındaki sorunlarını çözme yetkisi Siyonist ve İngiliz görevlilerin eline geçti. Mali ve örgütsel alanlarda da uluslararası Siyonizm'in değişik alanlarda bulundurduğu büyük gücünü kullanabildiler. İngiltere'nin Filistin'deki Sami temsilcisinin desteği de Siyonizm örgütlerinin gücüne güç kattı.

Örneğin, Filistinler'in elinde olan toprakların ve 500 bin dönümden fazla toprağı olanların toprağının Siyonistler'e verilmesi, aynı şekilde yeni yasalarla Havla ve Merc ibni Amir'deki 22 köyün topraklarının devlete verilip daha sonra Siyonistler'e teslim

edilmesi, işletenler ve sahiplerinin (25 bin kişi) toprağı işlemelerinin veya orada kalmalarının yasaklanması, toprak vergisinin yükseltilmesi, köylülerin vergilerini ve borçlarını ödemeleri için topraklarını satmaya zorlanmaları amacıyla hızlı bir biçimde verginin toplanması ve İngiltere'nin, elektrik enerjisini elinde tutmak için, Ürdün Irmağı ve kıyılarıyla Yarmuk ve Oca ırmaklarının işletilmesi hakkının bir Siyonist şirketi olan Rotenberg'e verilmesidir. Ayrıca Ölü Deniz'deki tuz ve madenlerin 75 yıl boyunca çıkartılması ve Tabriye Gölü'nün elektrik üretimi için gerekli olan su deposu için kullanılması imtiyazı da verildi.

Siyonistler'in göçlerinin kolaylaştırılıp örgütlenmesi ve Filistinliler'e ait toprakların mülk edinilip Filistinli köylülerin oradan kovulmasıyla ilgili olarak; İngiliz mandacılığı temsilcilerinin Siyonist örgüt ve Siyonist kurumlarla anlaşma içerisinde oldukları ve birlikte düzenleyerek uyguladıkları tedbirler sayısızdır. Objektif olarak, mandacı devletin yanında ayrı bir devlet olan Siyonist kurumun ana örgüt olmasının yanısıra, bu örgütün yanında birçok kurum daha vardı. Bunlar Siyonistler'in lehine ve onların hedeflerine uygun yasaların çıkartılmasından sorumludurlar.

İngiliz mandacılığının politikası, hem Siyonizm'in amaçlarına ulaşmak için elinden geleni yaparak (toprak mülkiyeti için gereken kanunları çıkartarak veya sahte tapuları düzenleyerek, göçe izin vererek, Hagana, Argon ve Ştern çetelerine eğitim ve silah sağlayarak) hem de Filistinliler'in topraklarını kamulaştırarak, silahlarını toplayarak, tutuklayarak ve öldürerek ayaklanmaları durdurmaya ve Filistinliler'i güçsüzleştirmeye çalışıyordu. Filistin içerisinde kurulan Hagana, Argon ve Ştern çeteleri güçlerini Avrupa ve ABD'deki Siyonistler'den alıyorlardı. Askerlerinin güvenliği ve silahların dışarıdan getirilmesi işi de İngilizler'in yardımıyla yapılıyordu.

1947'de İngiltere manda rejiminin 15 Mayıs 1948 tarihinde biteceğini ilan etti. Siyonistler'in bölgeleri ele geçirmeleri için her kolaylığı sağladı. 15 Mayıs'ta mandacılığın sona ermesiyle birlikte İngiliz ordusu bölgeden çekildi ve 16 Mayıs'ta İsrail devletinin kuruluşu ilan edildi.

Naziler ve Siyonizm

Almanya'da Hitler'in iktidara gelmesi, dünyada, özellikle de Avrupa'da bulunan Siyonistler'in bu kez Almanlar ile ortak çıkarlar aramalarına neden oldu. 22 Haziran 1933 tarihinde Alman Siyonistler, Hitler'e aşağıdaki cümleleri içeren bir mektup yazdılar:

"Siyonizme göre bir halkın yaşaması, kalkınması, millileşmesi, -ki Almanya'da Hıristiyan ve milli boyutları incelediğimizde yaşandığını görürüz- Yahudi halkının yaşaması gereken bir şeydir. Milli kökler, din, ortak kader ve özel bir kişiliği olma meseleleri, Yahudi halkı için önem ve öncelik kazanmalıdır. Bu da ancak liberal dönemin bireyciliği ve bencilliğinin yerine topluluğun duygusu ve sorumluluğunun gelmesiyle gerçekleşebilir."

"Almanlar, Siyonizm'e yardım etmeyi kabul ettiği takdirde, Siyonistler Yahudiler'in bölgeden çıkılmalarını sağlayacak ve Almanlar'ın düşmanlarına karşı bir cephe oluşturmak için çağrıda bulunacaktır."

1934'te, Hitler devriminin yıldönümünde Alman Siyonist Haham Guakin Brinz'in yazdığı kitapta şu cümleler yer almıştı: "Alman devriminin anlamı Alman halkı için açıktır veya onu yapanlar için daha da açık olacak. Bizim için ise hemen söylemeliyiz ki; liberalizmin son şansını kaybetmesi ve Yahudileri buldukları yerde kapsamak isteyen son politikanın yok olması demektir. Biz istiyoruz ki, Yahudileri buldukları yerde kapsamak yerine yeni bir kural gelsin. O da Yahudi bir vatan ve Yahudi bir millete ait olmalıdır."

Almanya'da Nazizm'in en önemli düşünürlerinden biri olan Alfred Rozemberg şu açıklamada bulunmuştu: "Siyonizm'i güçlü bir şekilde

desteklemeliyiz ki, Yahudileri her sene grup grup Filistin'e gönderebilelim." Hitler iktidara geldiğinde Yahudiler iki gruptan oluşurdu; birincisi Siyonist Yahudiler (%5) ve ikincisi Alman vatandaşlığı ve Yahudiliği savunan Alman Yahudi Birliği üyeleri (%95).

Kısa süreli Siyonizm-Nazizm görüşmelerinin sonucunda, 23 Ağustos 1933 tarihli Haavara anlaşması imzalandı. Bu anlaşmada Siyonistler'den Ben Gorion (İsrail devletinin ilk başkanı), Golda Ma'er (60'larda İsrail Başbakanı), Moşeh Şarit ve Levy Eşkul hazır bulunmuşlardı. Bu anlaşmaya göre Almanlar Almanya'dan Filistin'e göç edecek Yahudiler'in işleri kolaylaştırılacak ve kendi mülkiyetinde olanları alabilmelerine veya satabilmelerine izin verilecekti. Aynı zamanda, her iki taraf da kendi güçlerini öbür tarafın çıkarlarına uygun biçimde kullanacaktı.

Kısa süre sonra Amerika'da Nazizm'e karşı yapılan eylemler konusunda Alman Siyonistler Birliği Başkanı Kort Blumentfeld, Amerikalı Siyonistlere gönderdiği mektupta şunu yazmıştı; "Sizin hemen Almanlara karşı yaptığınız eleştirilere ve duyduğunuz düşmanlığa son vermenizi istiyoruz". Diğer yandan Rynhard Hydnkh (savaş sırasında Çekoslovakya'daki Alman ordusunun komutanı) şöyle demişti; "Yahudileri iki gruba ayırmalıyız: Siyonistler ve Almanya'da barınmak isteyenler. Siyonistler, radikal bir düşünce ilan ediyorlar ve kendi Yahudi devletini Filistin'e göç ederek kurmaya çalışıyorlar... Biz, onların başarılı olmalarını diler ve resmi olarak destekleriz."

1933'te Siyonistler'in düzenledikleri bir gezide Baron Leobold Mildinstein, eşi ve Alman Siyonist Kort Tushler Filistin'e geldiler. Geziden sonra bir tarafında Nazizm işareti öbür tarafında Davud yıldızı olan bir madalya yapılmıştı ve Baron Leobold, "Filistin'i bir Nazi ziyaret edince" başlığı altında yazdığı makalelerde Siyonizm'le ilgili olumlu şeyler sergilemeye çalıştı.

İsrail için yük görülen Yahudiler

Almanya'daki Yahudiler'in nasıl muamale görecekleri hakkında 28 Ocak 1938 tarihinde Bavyera Bölgesi'nde polisler dağıtılan bir bildiriye şöyle yazıyordu: "Alman Yahudi Örgütü'ne (Siyonistler'in örgütü) diğer Yahudi örgütlere davrandığımız sertlikte davranmamız gerekmemektedir. Çünkü onların çalışmaları Filistin'e göç etmek yönündedir." (Kort Grosman, 6. cilt syf. 310) Yahudiler'in Almanya'da oluşturdukları Godenrat (Avrupa'nın farklı ülkelerinde kurulan Yahudi meclisleri), zengin ve etkili Yahudiler'i seçebilmeleri konusunda büyük fayda sağlamıştı. Böylece bunların Filistin'e göç etmeleri sağlanıyordu. İsrail'de kriz yaratan Hana Arendit, "Kudüs'te Ayhaman" kitabında Godenrat çalışmalarını incelemişti: "Ayhaman, Kudüs'te yargılanırken yargıç Hallevy anlamış ki, Naziler, Yahudiler'in Nazizm'e yardımını Siyonist politikanın temelinde olan bir şey olarak değerlendirirdi. Yahudiler'in bulunduğu her yerde belirli Yahudi sorumlular vardı. Bunlar da -birkaç istisna dışında- Nazizm'le yardımlaşmışlar. Froidger'in araştırmasına göre Yahudiler, "Godenrat"ların talimatlarını dinlemeselerdi en az %50'si ölümden kurtulabilirdi." (syf. 205)

Buliyakov "Nefret Namazları" kitabında bu yardımlaşmanın farklı yollarla farklı yerlerde örneklerini anlatır. Filistin'e gönderilmek üzere seçilecek Yahudiler İsrail Devleti'nin kurulmasına bir katkıda bulunmalı ve önemli bir özelliğe sahip olmalıdır. Aksi takdirde hasta, yaşlı veya bir yetenek veya olanağa sahip olmayanlar İsrail'e alınmazlardı.

29 Aralık 1933 tarihli Alman Göçmenler Birliği açıklaması ise şöyleydi: "Almanya'dan gönderilen insanların durumları gittikçe kötüleşiyor. Çalışmak için ne güce ne de isteğe sahipler ve sosyal yardıma ihtiyaçları var." Sonraki sene de Berlin'den gelen isim listeleri kabul edilmemişti. Aynı zamanda sosyal çalışmalar bölümü başkanı Henreta Gold,

getirilenlerden iyi durumda olmayanların geri gönderilmelerini isteyip onları Filistin'deki Yahudi toplumuna bir yük olarak nitelendirmişti. Bugün de Yahudiler'in arasında oluşan Safardim (Doğulu Yahudi) ve Eşkinaz (Batılı Yahudi) ayrımı hâlâ yaşamaktadır. Bugüne kadar hiçbir Safardim başkanlık veya başbakanlık yapamadı.

Siyonizmin liderleri bunu yerine getirilmesi gereken bir görev veya Siyonizm'i ilgilendirmeyen bir sorun olarak açıkladılar. İsrail'in ilk başkanı Ben Gorion da bu konuyu şöyle ifade etti: "Siyonizm'in görevi Avrupa'da kalmış Yahudileri kurtarmak değil, Yahudi halkı için İsrail topraklarını kurtarmaktır". "Avrupalı Yahudiler'in yaşadıkları felaket beni hiç ilgilendirmez." Ancak Siyonizm'in tüm bu çalışmalarına rağmen Avrupa'daki Yahudiler'in sadece %16'sını Filistin'e göndermeyi başardılar. "Bugün Yahudi olmak İsrail'e bağlı olmak demektir." (Şlomo Evniri, "Yeni Yahudiliğin Kurulması", syf. 219)

Kahraman ilan edilen katiller

1948'de İsrail devletinin kuruluşu ilan edildikten sonra devletin yapısı tamamen Yahudiliğe göre düzenlenmişti: Dini okullar, dine dayalı kanunlar... Böylece dünyanın her yerinde güçlü medyasının da yardımıyla Yahudiler'in merkezi ve Yahudiliğin simgesi İsrail oldu. Farklı ülkelerde yaşayan ve Yahudi olarak bilinen Siyonistler, kendi aralarında kendi topluluklarını kurma çabaları ve farklı isimlerle oluşturdukları kurumlarla (özellikle ekonomi ve haberleşme alanlarında) buldukları ülkelerde İsrail'e hizmet edecek ve o ülkenin politikasını etkileyecek bir güç kaynağı olmuşlardır. (ABD'deki lobi gibi).

Uluslararası Siyonist örgütünün 23. Kongresi'nin 17 Ağustos 1952 tarihli raporunda, İsrail dışında bulunan Yahudiler'in görevi şöyle belirtilmişti; "Farklı ülkelerdeki Siyonist örgütlerin görevi, hangi koşullar altında olursa olsun, yaşadıkları ülkenin politikasına aykırı olsa bile İsrail'e hizmet etmektir." (Ben Gorion, "Yeni Siyonist'in Kişiliği ve Görevi")

Bu görevin gerçekleşmesine engel olacak veya engel olmaya çalışacak herkesi durdurmak için de işte bu güçler kullanılmıştı. 6 Kasım 1944'te öldürülen İngiliz Devlet Başkanı Lord Moren, İsrail eski Başbakanı İsaak Şamir'in örgütü Ştern tarafından öldürülmüştü. Birleşmiş Milletler'in Filistin temsilcisi Kont Bernadot, BM'ye verdiği 648A sayılı 16 Eylül 1948 tarihli raporunda Filistinli mültecilerin kendi topraklarına geri dönmelerini savunup İsrailiiler'in toprak hırsızlığından bahsettiği için 17 Eylül 1948 tarihinde öldürüldü. "Filistinli çocukların kemiklerini kırın" diyen ve 1967 savaşında orduda önemli bir görev alan İsaak Rabin de barış sürecinde Siyonizm'e aykırı kararlar verdiği için aşırı dinciler tarafından öldürüldü.

Tabii ki bunları gerçekleştirenlerin isimleri Siyonizm'in tarihine altın harflerle yazıldı. Ne kadar öldürülürse o kadar yüksek mertebelerde oldular. Lord Morin'i öldüren katil de Kahramanlar Anıtı'nın yanına gömülmüştü. El-Halil katliamını gerçekleştiren Barokh Goldestein'in da katliamdan sonra deli olduğunu söyleyen Siyonistler, mezar taşına kahraman Barokh yazdılar. Kont Bernadot'u öldüren Nathan Fredman yakalanıp beş yıl hapis cezası almış, fakat iki yıl sonra serbest bırakılmıştı. Birkaç sene sonra da milletvekili seçildi.

Bunlar sadece birkaç örnek. Tüm bunların dışında, tarihteki en vahşi katliamları gerçekleştirenler arasında İsrail devletine başkanlık, başbakanlık veya bakanlık yapanlar çoktur. Siyonizm'in en büyük önderlerinden biri olan Golda Meir 15 Haziran 1969 tarihinde şu sözleri bile söyleyebilmiştir: "Filistinli bir halk yoktur. Biz onları evlerinden kovup vatanlarını almak için gelmedik. Onlar zaten yoklardı."

(Devam edecek...)

(Bu metin daha önce İleri dergisinin Eylül-Ekim 2001 tarihli 6. sayısında yayınlanmıştır...)

Yahudiler'in herkese yönelttiği anti-semitizm suçlaması aslında baskıyı mazur gösterme çabasından ibarettir...

Almanya'da Yahudi, İsrail'de Filistinli olmak...

Seamus Milne

Fransız Devrimi'nden bu yana, Yahudiler'in ve solun kaderi, birbirleri ile hayli benzer bir seyir izlemiştir. Solun, sosyal adalet ve evrensel haklar konusundaki hassasiyeti, Avrupa'nın Hıristiyan egemen sınıfları tarafından dışlanmış Yahudiler ile belli bir bağ oluşmasına yolaçmıştır.

Karl Marx döneminden beri Yahudiler, solun değişik kesimleri üzerinde önemli bir rol oynamıştır. Rusya Devrimi'nin liderleri arasında da ciddi biçimde temsil edilmişlerdir. Zaten bu yüzden de Hitler, komünizmi kınarken, "Yuda-Bolşevik bir komplo" (Yahudiler'in ve Bolşevikler'in ortak komplosu) ifadesini kullanmıştır. Sol, aynı zamanda Nazilere karşı yeraltı direnişini de örgütlemişti. Auschwitz ölüm kamplarını ele geçirip özgürlüğe kavuşturan da Kızıl Ordu'ydu. İngiltere'de de, 1930'larda Londra'nın doğusundaki Yahudiler'i, faşist çetelere karşı koruyan da soldu. Arap dünyasında Yahudiler, sol partilerin kuruluşunda önemli rol oynadılar ve dünyadaki pek çok Yahudi toplumunda, değişen sınıfsal dengelere karşın, Yahudiler ilerici siyasi hareketlerde büyük ağırlığa sahiptirler. Buna, Filistinli dayanışma grupları da dahildir.

Ama şimdi sol, İsrail'in askeri işgaline ve Filistinliler'den kurtulma çabalarına karşı çıktığı için anti-semitizm ile suçlanıyor. Filistin İntifadısı ve Yahudi işgali sürdükçe sağcı yorumcular ve dini liderler, solu "Yahudi Karşıtı" bir önyargılı ve çifte standartlı hareket etmekte suçluyorlar.

İngiltere Hahambaşı Jonathan Sacks da bu saldırılarını medyaya yöneltti ve İsrail'in yaptıklarının doğruluğunun sorgulanmasını, "Yahudi halkının varolma hakkını sorgulamak" ile eşit düzeye indirgedi. ABD'de de, Yahudiler'in sola yönelttikleri eleştiriler, tüm Avrupa'nın siyasi sistemini içerecek biçimde genişletildi.

Avrupa'da gizli anti-semitizmin yükseldiğinden kimsenin kuşkusu yok. Özellikle de on yıl önce

Avrupa'da komünizmin çöküşünden sonra... Bu eğilim, İkinci İntifada'nın başlangıcı ve Ariel Şaron'un İsrail'de başbakan seçilmesi ile daha da hızlandı. İngiltere'nin çeşitli yerlerinde Yahudiler'e yönelik fiziksel saldırılar önemli oranda arttı. Londra'da, geçtiğimiz günlerde bir sinagoga yönelik saldırı gerçekleşti, ama yine de bu saldırılar siyah, Asyalı ve Müslümanlara yönelik saldırılardan, hatırı sayılır ölçüde daha azdır. Avrupa kıtasında aşırı sağın ilerleyişi ile birlikte, geçen yüzyılın en korkunç soykırımına uğramış bir toplumun kendini tehlikede hissetmesi, özellikle de geçen Salı günü İsrail'de meydana gelen bombalı saldırı benzeri saldırılardan çekinmesi doğaldır.

Soldaki bazı unsurların, İngiltere'deki Yahudi toplumunun görece refah ve zenginlik içinde olmasından yola çıkarak, sosyal bir kanser olan anti-semitizmin, başka tür ırkçılıktan daha az tehlikeli olduğunu savunması, elbette yanlıştır. Avrupa'nın mezarlıklarına baktığımızda, bunu çok iyi anlarız. Sol da, toplumdaki ırkçı akımların saldırılarından nasibini almıştır. Bu yüzden de anti-siyonizm ile anti-semitizm arasındaki çizgiye ve Ortadoğu'da adalet isterken Yahudiler'in duyarlı olduğu konulara da dikkat etmelidir.

Ama bu konuların hiçbiri Filistinliler'in haklarını savunmanın, Yahudi karşıtı ırkçılık olarak algılanmasını mazur gösteremez. Bu saçma hakaret, İsrail'in işgal ettiği topraklarda gerçekleştirdiği zalimane uygulamaları mazur göstermek için bir bahane olarak kullanılmaktadır. Tüm kanıtlar, Yahudi karşıtı zehirin kaynağının aslında aşırı sağ olduğu ve zaten Avrupa'da hem Yahudiler'e hem de Müslümanlara yönelik saldırıları da bunların gerçekleştirdiğini ortaya koymaktadır. İslamcı aşırı unsurlardan gelen saldırılar da mutlaka bir tehdit oluşturuyor, ama Yahudi cephesinden yöneltilen en çilgin iddiaların sahipleri bile, solun bu saldırılarla bir

ilgisi olduğunu söyleyemez. Medyada da İsrail'e yönelik eleştiriler, İsrail Devleti'ne değil, bu devletin Nablus, Ramallah ve Beytüllahim'de gerçekleştirdiklerine yöneliktir.

Gerçek şu ki, İsrail'in 35 yıllık işgalini savunanların iddia ettiğinin aksine, bu devletin varlığı hiç bir şekilde tehdit altında değildir. Bazıların savunduğu gibi kesinlikle "yalnız" da değildir. Çünkü İsrail'in güvenliği, dünyanın en güçlü devleti tarafından garanti altına alınmıştır.

Öte yandan Filistinliler için, onların ulusal hakları ve bizzat varlıkları için, yakın ve gerçek bir tehdit mevcuttur. İsrail'in, Cenevre Sözleşmeleri'ni ihlal ettiği, yani savaş suçları işlediği yolundaki kanıtlar, son haftalarda Batı Şeria'da insan hakları örgütleri tarafından derlenmiştir. Ama buna karşılık İsrail, Birleşmiş Milletler direktifi ile Cenin'de araştırma yapmak isteyen heyete izin vermemiştir. Bu tavrından dolayı hiçbir zarar da görmemiştir. Bu zalimce güç kullanma olayını inkar etmekle İsrail'in kendisi anti-Arap bir ırkçılık ve 'İslamofobi' örneği göstermiştir. İşte bu iki tehlike de Avrupa'nın sokaklarında boy göstermekte, üstelik Avrupalılar tarafından kibarca anti-semitizmden daha çok kabul görmektedir. Solun bu tür bir baskıyı görmezden gelmesi düşünülemez. Zapatista lideri Marcos'un dediği gibi; "Almanya'da bir Yahudi, İsrail'de bir Filistinli olmak..."

Geçen hafta, ABD Temsilciler Meclisi'nde Cumhuriyetçi Parti Grup Lideri ve Başkan Bush'un çok yakınındaki bir siyasetçi, Dick Armey, İsrail'in işgal altındaki toprakları ilhak etmesi ve bu toprakların Filistinli sakinlerinin de kovulması çağrısında bulundu. Başka bir deyişle Arap nüfusun etnik temizliğini istedi. Bu sözleri çok az yankılandı, ama herkes biliyor ki, bu sözler İsrail'de halkın yüzde 40'ının ve hükümet üyelerinin savunduğu bir "nakil" fikri ile paralellik gösteriyor.

Etnik temizlik, aslında İsrail'in ilk kez düşündüğü bir uygulama değil. 1948 ve 1967 yıllarında, iki kez Filistinliler'in toplu biçimde sürülmesini gerçekleştirdiler. Bu zamanın İsraili liderleri tarafından da belgelenmiştir, ama bu eylemin yarattığı göçmen nüfusun da, şu andaki çatışmaların odağında yer aldığını unutmamalıyız. Siyonist Projesi'nin en büyük hatası, Yahudiler'in kendi kaderlerini tayin hakkının, başkalarının hakkını çiğneyerek gerçekleştirilmesi olmasıdır.

İki devletli bir çözüm, öngörülebilir bir gelecekte barışı güvence altına alabilmek için tek mümkün yoldur, ama bu çözümün kalıcı olabilmesi için, tarihi etnik temizlik yönteminin terkedilmesi gerekir. Bir devletin, Yahudi kökenli vatandaşlarına "ülkeye geri dönme hakkı" tanırken, zorla yurtdışına gönderilmiş Filistin kökenlilere bu hakkı tanımaması, ırkçılığa karşı alınmış değil, tam tersine ırkçılıktan yana bir tavidir. Ve bu tavrın, İsrail'e de faydası dokunmaz.

Son intihar saldırıları, Şaron'un terörün altyapısını ortadan kaldırmak amacına yönelik stratejisinin işe yaramadığını gösterdi. Bunun yerine işgalin altyapısını ortadan kaldırmaya yönelik bir strateji lazımdır. Bu, sadece Ortadoğu'da barışın yolunu açmakla kalmayacak, aynı zamanda Müslümanlar ve Yahudiler'in ortak çıkarlarını daha iyi kavramalarını da sağlayacaktır. (The Guardian/9 Mayıs 2002)

(Çeviren: Zafer Arapkirli, NTV sitesinden alınmıştır...)

İsrail vicdanını susturuyor

İsrail'de yıllardır kahramanlık şarkılarının ünlü sesi 76 yaşındaki Yafa Yarkoni şimdilerde bir numaralı halk düşmanı muamelesi görüyor. Herşey Yarkoni'nin İsrail'in bağımsızlık günü nedeniyle ordu radyosundaki "Yoman" adlı programa katılmasıyla başladı. "Gönüllülük ve askerlerle dayanışma" başlıklı program Yarkoni'nin 53 yıldır çağrıldığı programlardan biriydi. Ama Yarkoni biraz keyifsizdi. Öyle ki genç radyo muhabiri "Askerlere mesajınız nedir?" diye sorunca, "Harikalar, tıpkı öncekiler gibi" gibi bir cevap vermek yerine açtı ağzını yumdu gözünü; ne İsrail'in etkili bir liderlikten yoksun olduğunu bıraktı, ne aşırı dinci partilerin ileri gittiğini...

Yarkoni işgal topraklarında görev yapmayı reddeden askerler için "Vicdanlarının sesini dinlemek hakları"; İsrail'den göçe dair "Kendimi değil, torunlarımı düşünüyorum. Durum kötüleşirse onları burada tutmam" dedi. Asıl kıyamet, "Biz soykırımı yaşamış halkız, Filistinlilere nasıl böyle şeyler yapabiliriz?" deyince koptu.

Yarkoni'yi "numaralar" çarpmış

Programın bitmesiyle öfkeli dinleyiciler yüzünden radyonun telefonları kilitlendi.

İki saat sonraki bir başka programda kendisine, "Sözlerinizden pişman mısınız?" diye sorulduğunda, "Hayır. O genç adamları elleri başlarında yürürken gördüğümde, soykırım da bize de, çocuklara da bunu yapmışlardı diye düşündüm" yanıtını verdi. Yarkoni'yi asıl çarpan ise bir İsrail subayının Filistinli şüphelilerin kollarına numaralar yapıştırdığını gösteren fotoğrafı görmesi olmuş. "Savaşın şarkıcısı", İsrail ordusu ile soykırım arasında bağ kurarak bir tabuyu yıktı. Ama bedelini ödüyor. Şimdi davetli olduğu gösteriler iptal edildi. Sanat hayatında 50. yılı doldurmasının şerefine İsrail Sanatçılar Birliği'nin düzenlediği jübile gecesi de dahil. Yarkoni tehdit telefonları yüzünden 15 gündür evinden çıkamıyor. Sadece barış yanlılarının gönlünü fethetti.

"Ben bir politikacı değilim ama politik bir görüşüm var. Topraklar geri verilmelidir" diyen ünlü şarkıcı, bu süre içinde sadece bir kez ağlamış. Tel Aviv'deki bir programı da ertelendiğinde bir daha hiç sahneye çıkamayacağından emin olduğunu hissettiğinde.

Radikal/4 Mayıs '02

İsrail barış hareketi üzerine

Y. Kalmanoviç

Yshai Kalmanoviç İsrail Komünist Forumu'nun MK üyesidir. Geçen Cumartesi günü (13 Nisan 2002 -SY KB) Berlin'de "Filistin Halkıyla Dayanışma" adı altında gerçekleştirilen gösteriye katılmıştı.

Filistin ile dayanışma gösterisinde nasıl bir izlenim edindiniz?

Ben Filistin halkının haklı taleplerini desteklediğim için Cumartesi günü yürüyüşe katıldım. İsraili bir komünist olarak, iki tarafın da Ortadoğu ihtilafından sorumlu şovenist, fanatik dinci gruplarıyla bir ilişkimin olmadığını söylememe gerek yok.

İsrail hükümeti iki dilli konuşuyor. Dışarıya yönelik olarak İsrail'in Filistinliler'e karşı vahşet ve işgal politikasını İsrail'in yaşama hakkı olarak haklı göstermeye çalışıyor. Yahudiler'in tarihi vatanları üzerindeki hakkından söz ediyor ve İsrail politikasına yönelik eleştirileri Anti-semitizm olarak karalıyor. Buna karşın İsrail'de başka bir durum sözkonusu. Halkın büyük çoğunluğu Şaron hükümetini destekliyor. Ama aynı zamanda güven içerisinde yaşamak istiyor. Filistinliler için güvenlik olmadan güven içerisinde yaşayamayacaklarını ise biliyorlar ya da en azından sezinliyorlar. İnsanlar İsrail'in işgal ettiği bölgelerden bir biçimde geri çekilmesini ve bunun barış ve güvenlik içinde yaşamalarını sağlamasını umuyorlar. Şahinler Filistinlilerin işgal altındaki bölgelerden "transfer"inden söz ediyorlar. İşgal sadece Filistinlilerle öldürmüyor, İsrail halkı da çaresiz Filistinliler'in İsrail'de suçsuz insanlara yönelik terör eylemlerine neden olan Şaron'un politikasının bedelini ödüyor.

İsrail barış hareketi ne denli güçlü?

Eskiden Filistinliler'le "anlaşmadan" yana olan bütün siyonist sol Şaron hükümetinin çizgisine kaydı. İşçi Partisi Likud ile aynı hükümette yer alıyor; onlar

ve onların diğer ülkelerdeki sosyal demokrat arkadaşları bu hükümette NPD ya da Jörg Haider'in partisiyle kıyaslanabilecek faşist bir partinin varlığından hiç de rahatsız görünmüyorlar. Barış hareketi içerisinde aktif olan genelde anti-siyonist soldur.

Barış hareketi içerisinde ilginç üç yeni gelişme mevcuttur. Birincisi: Nüfusun neredeyse %20'sini oluşturan ve önceden yarısından fazlasının siyonist partileri seçtiği İsraili Filistinliler tamamen siyonist solu terk ettiler. Bugün bunlar hükümeti protesto gösterilerinin temel bir ögesidirler. İkincisi: Üst tabakada küçük de olsa bir çatlağın oluşması. Kısa bir süre önce bazı İsraili emekli subaylar İsrail'in Filistin ulusunun yaşama hakkına ilişki gerçek bir anlayış göstermekten maalesef kaçındığını tespit ettiler. Ve üçüncü gelişme ise, İsraili subay ve askerlerin işgal edilen bölgelerde görev yapmayı reddetmeleri ve tutumlarından dolayı hapse girmeye göze almalarıdır. Bütün bunlar barış hareketinin, Filistin ve İsrail halkına barış ve güvenlik getirmeye yetmese de, giderek güçlendiğine göstergedirler. **BM'nin askeri gücü kalıcı bir çözüm sağlayabilir mi?**

Ben Filistin topraklarındaki köy ve kentlerde İsrail ordusu tarafından saldırıya uğrayan ve kuşatılan insanların koruyucu bir güce ilişkin çaresiz çığlıklarını anlıyorum. Ama eğer ABD başkanı son saldırıları "terörizme karşı mücadele" olarak destekliyorsa ve Avrupa da bu saldırılara karşı koymuyorsa, o zaman BM'nin askeri misyonunun hangi amaca hizmet edeceğini sormak gerekir. Benim endişem, ABD'nin askeri gücüyle şimdi de Filistin'e yerleşmek istemesidir.

Junge Welt, 20-21 Nisan 2002

Avrupa'da 1 Mayıs eylemleri...

Hamburg'da 10 bin kişilik eylem

Bu yılki 1 Mayıs'a Hamburg'da 10 bin civarında bir katılım oldu. İşçi sınıfı ve emekçiler, gündemlerinde olan emperyalist savaşa, sosyal saldırılara karşı mücadele arzu ve tutumlarını 1 Mayıs'ta ortaya koydular. Taşınan pankart ve dövizlerde bu yönlü şiarlar belirgin bir biçimde göze çarpıyordu. Bizler 1 Mayıs'a BİR-KAR'ın emperyalist savaşa karşı ve 1 Mayıs için çıkarmış olduğu afiş ve bildiri çalışmasıyla hazırlanmıştık. Eyleme ise üç dilde hazırladığımız pankartımızla katıldık. Çalışmalarımızı güçlendirerek sürdüreceğiz. (BİR-KAR/Hamburg)

Nürnberg'de 5 bin kişilik eylem

Bu yıl Nürnberg'te iki ayrı 1 Mayıs kutlaması oldu. İlki; bizim de içinde yer aldığımız sendikaların ve işçilerin kutladığı devrimci 1 Mayıs. 5 bin kişinin katılımı ile kutlandı. İkincisi; Alman otonomcularının ve bir-iki Türkiyeli yapının katıldığı adına "Kızıl Blok ve Kızıl 1 Mayıs" adını verdikleri ayrı bir kutlama oldu ve yaklaşık 300 kişi katıldı.

Bizler BİR-KAR/Nürnberg olarak işçi sınıfının birlik, mücadele ve dayanışma günü 1 Mayıs'a özüne uygun bir tarzda katıldık ve kutladık. 1 Mayıs, savaş karşıtı ve Filistin halkıyla dayanışma konulu bildirimimizi dağıttık, afişlerimizi yaptık. Yürüyüş güzergahını ve miting alanını donattık. Sabahtan akşama kadar bilgilendirme standımızda kitap, gazete ve bildirimimizi dağıttık ve propagandamızı yaptık. Bir kültür programı sunduk. Nazım ve Brecht'ten Almanca-Türkçe şiirler okuduk. (BİR-KAR/Nürnberg)

Hollanda/Rotterdam'da 1 Mayıs

Hollanda'da 1 Mayıs resmi tatil günü olarak kabul edilmiyor. Bu nedenle 1 Mayıs kutlaması Rotterdam'da saat 19:00'da başladı. Çeşitli uluslardan işçi ve emekçiler 1 Mayıs'ta çeşitli taleplerini içeren sloganlarını coşkulu bir şekilde attılar. Mitinge yaklaşık bin emekçi katıldı.

Türkiyeli örgütlerin kortejlerinde "Yaşasın Ölüm Orucu direnişimiz!", "Kürdistan faşizme mezar olacak!", "İçerde dışarda hücreleri parçala!" sloganları ile savaş karşıtı sloganlar hep birlikte haykırıldı. BİR-KAR olarak, Filistin halkıyla dayanışmaya çağırın Türkçe bildirimimiz ile emperyalist savaşa, işsizliğe, demokratik ve sosyal hakların gaspına karşı mücadele çağrısı yapan Türkçe-Hollandaca bildirimimizi dağıttık. Çeşitli dillerden savaş karşıtı pullamalar yaptık. Miting-Enternasyonal Marşının okunmasıyla sona erdi. (BİR-KAR/Hollanda)

İsrail ekonomisi çöküş içinde

Bundan önceki çatışmalardan güçlenerek çıkan İsrail ekonomisinin son olaylardan ağır yara aldığı ve son 30 yılın en ağır durgunluk dönemine girdiği bildirildi. Amerikan finans çevrelerinin gazetesi *Wall Street Journal (WSJ)*, "Geçmişteki çatışmalarda İsrail'i bir arada tutan şeyin güçlü ekonomisi olduğunu, oysa şimdi bundan eser kalmadığını" bildirdi. Gazete, "Savaşın ve durgunluğun etkilerinin sosyal hayatta görülmeye başladığını" da yazdı.

Çatışmaların günlük hayata yansması sonucu otellerin yüzde 90 oranında boş olduğunu, işsizlik oranının yüzde 10'u geçtiğini, bütçe açığının rekor düzeye ulaştığını kaydetti. İşsizlik ve yoksullukla birlikte suç oranının da arttığı vurgulanan haberde, zengin İsraili'lerin sermayelerini ülke dışına çıkarmaya başladıkları belirtildi.

Olaylar nedeniyle ülkenin dinci ve laik kesimleri arasındaki hatların iyice keskinleştiğini kaydeden *WSJ*, ülkenin gurur kaynağı olan orduda da çatlaklar görüldüğünü, yedekler arasında askerden kaçma oranının yüzde 30'a çıktığını duyurdu. Gazeteye durum

değerlendirmesinde bulunan eski hükümet danışmanlarından Eytan Sheshinski, "Durum dayanılabilir olmaktan çıktı, patlama noktasına gidiyor" diye konuştu.

Tel Aviv dışındaki çiftliğinde işlerini yürütebilmek için 15 Filistinli işçi çalıştıran Yitzak Avraham adlı İsraili çiftçinin, hükümetin güvenlik gerekçesiyle Filistinli işçi çalıştırılmasını yasaklaması üzerine çok zor durumda kaldığını belirten gazete, su ve yakıt fiyatlarının da anormal şekilde arttığını duyurdu. İşçi bulamadıkları için çiftçinin oğlunun okulunu bırakarak babasıyla birlikte çalışmak zorunda kaldığını bildiren gazete, domates-salatalık yetiştirerek satan bir İsraili'nin de işçi bulamadığı için ürününü toplayamadığını kaydetti.

Gazeteye açıklamada bulunan Avraham, "Ariel Sharon hükümetinin giriştiği askeri operasyonu güvenlik açısından desteklemekle birlikte günlük hayatlarının altüst olduğunu" vurguladı ve "Araplara karşı ödün vermek zorundayız" diye konuştu. (Evensel/05 Mayıs 2002)

Bir neo-liberal ırk ve kültür ayrımcısının ölümü

A. H. Yalaz

Pim Fortuyn 6 Mayıs'ta Hollanda'da öldürüldü. Ölümü yalnızca Hollanda'da değil, bütün Avrupa'da ve dünyanın birçok köşesinde yankı buldu. Bunun nedeni onun yalnızca çok tartışmalı bir politikacı olması değil, cinayetin Hollanda'daki egemen politik kültüre yabancı olması ve Hollanda'da böylesi "politik cinayet"lerin 17. yüzyıldan bu yana işlenmemesidir. Öldürenin militan bir çevreci olduğu söyleniyor. Ancak henüz suikastın neden ya da nedenleri, bireysel mi, yoksa bir örgüt eylemi mi olduğu konusu açıklığa kavuşmuş değil.

Pim Fortuyn, özellikle İslam dinine ve politik sığınma hakkına ilişkin görüşleri nedeniyle, parlamento seçimlerinde liste başı olduğu Leefbaar Nederland (Yaşanabilir Hollanda) partisindeki bu görevinden alındı. Kısa bir süre sonra Pim Fortuyn Listesi'ni (PFL) oluşturdu. PFL alışlagelen türden bir parti değil, örgütlenmemiş bir politik hareket, bir seçim listesi. PFL 15 Mayıs'ta yapılacak seçimlere katılacak, hem de hala Pim Fortuyn'nin başını çektiği bir liste olarak.

Pim Fortuyn kimdi, hangi sınıfsal çıkarları temsil ediyordu?

Bir sosyolog, öğretim üyesi, işadamı, yazar ve köşe yazarı olan Pim Fortuyn, uzun yıllar sosyal-demokrat İşçi Partisi üyesiydi. İşçi Partisi lideri ve Başbakan Wim Kok kendisini "cebini dolduran girişimci" olarak eleştirince partiden istifa etti. Birçoğuna göre o kendisine anlaşılabilen kurtarıcı (mesih) rolü biçti. Başbakanlıktan başka bir hükümet görevini kabul etmeyeceğini ve mutlaka başbakan olacağını söyleyecek denli iddialı, karizmatik ve demagog bir politikacıydı. Politik kariyeri başlamadan biten bir neo-liberal kapitalist düzen savunucusu. Açıkça kapitalist iş dünyasından gelen bir "iş hükümeti", bir iş bilenler hükümeti kurulması gerektiğini savunan emek düşmanı bir burjuva. Hoşgöründen yoksun, İslam dinine bağlı olanları aşağılayan görüşleri ve kışkırtıcı tartışma yöntemi nedeniyle kısa sürede birçok düşman ve taraftar kazanan bir oportünist.

Pim Fortuyn, her şeyden önce, neo-liberal kapitalizmin ateşli ve küstah bir savunucusuydu. O, kazanılmış ekonomik, sosyal, kültürel ve politik hakların tekelleri sermayenin çıkarları gereği geri alınması çizgisini saldırgan biçimde temsil eden bir politikacıydı. Kapitalist devlet işletmelerinin, sosyal güvenlik kurumlarının, sağlık sigortasının, vb. özelleştirilmesinin en ateşli biçimde savunucuları arasındaydı. Hollanda toplumunda son derece önem taşıyan, 16 milyon nüfuslu bu ülkede bir milyon insanı dolaysız olarak ilgilendiren İş Görememezlik Yasası'nı (WAO) yalnızca iş sırasında yaşanan kazalar nedeniyle iş görememezlik ve meslek hastalıklarıyla sınırlama, iş pazarının, çalışmanın ve ücretlerin esnekleştirilmesi, kalıcı toplu iş sözleşmelerinin kaldırılması, vb. görüşler Pim Fortuyn'nin politik-ekonomik çizgisinin en önemli unsurları arasındadır. Sözün kısası, Batı Avrupa'da yıllarca uygulanan "sosyal devlet" in sistemli bir biçimde yıkımı politikasının en hızlı ve acımasızca sürdürülmesi ve kapitalist pazar güçlerinin en sınırsız olarak işlemlerinin her türlü koşullarının oluşturulması onun politik çizgisinin özünü oluşturuyordu.

İslam dininin geri bir din olduğunu savunan Pim Fortuyn, politik islamcı kesimlerden, geleneksel düzen partilerinden, islam dinine bağlı toplum kesimlerinden ve ilericilerden büyük tepki aldı. Hollanda'nın göçmen alan bir ülke olmadığını, dahası artık dolu olduğunu ve politik sığınma hakkının en katı biçimde sınırlandırılması gerektiğini savundu. Hollanda'nın yerlisi olmayan toplum kesimlerinin Hollanda kültürüne, daha doğrusu Batı'da egemen olan "yahudi-hıristiyan-hümanist kültür"e uyum sağlamaları (siz asimilasyon okuyunuz) gerektiğini savunan Pim Fortuyn, görüşleri ve

uğramasıyla yakından ilişkili bir olgu bu. Dönemsel iyileşmelere karşın yeniden yapılanma dönemi bunalımını yaşayan Batı Avrupa kapitalizmi, bilimsel sosyalist bir seçeneğin yokluğu koşullarında, işçi sınıfı saflarında ve genel olarak geniş toplum kesimleri arasında ırkçı-faşist sağın güçlenmesi için uygun ekonomik, toplumsal, politik ve kültürel koşulların oluşmasına yol açıyor. Özellikle 11 Eylül'de ABD'de gerçekleşen saldırılardan sonra müslümanlara karşı gelişen tepki ve hoşgörüsüzlük politik sağa kayışta küçümsenmeyecek bir rol oynadı. Hele de uygarlıklar

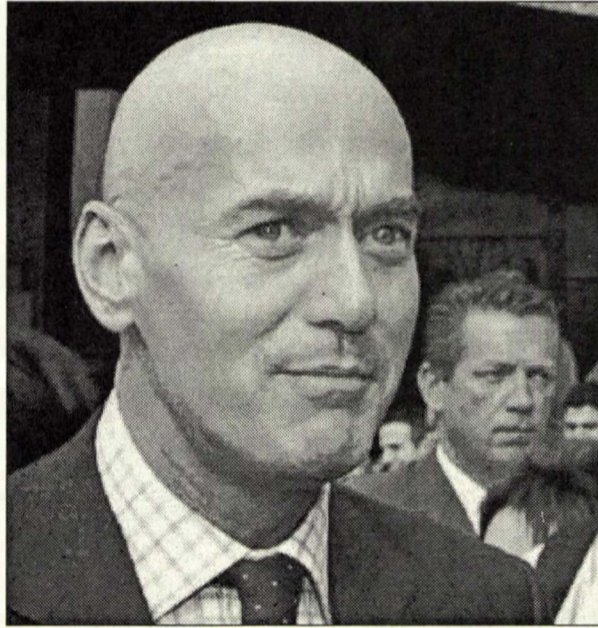
ve kültürler arası çatışma tezlerinin yüksek sesle propaganda edildiği verili durumda. Hollanda, düşük hızla da olsa ekonomik büyümesini sürdüren ve ağır ekonomik sorunlar yaşamayan bir ülke olmasına karşın, ekonomik, toplumsal, politik ve kültürel

sorunların küçümsenmeyecek bir toplumsal hoşnutsuzluğa neden olduğu bir ülke. Özellikle "sosyal devlet" in aşındırılması, yavaş yavaş yıkılması, kitlelerin hoşnutsuzluğunu giderecek bir seçeneğin olmadığı koşullarda, gerçeklerin çarpıtılmasına ya da ikincil sorunların öne çıkarılmasına dayanan politikaların kitleler destek bulmasına yol açıyor. Avrupa Birliği'nin diğer ülkelerinde olduğu gibi, Hollanda toplumunda da ve geleneksel politik partilerde belirgin bir sağa kayış var. Her seçim döneminin değişmez konuları olan "yabancılar sorunu", "politik sığınmacılar sorunu", "güvenlik sorunu", etnik ve kültürel farklılıklar toplum ölçeğindeki hoşnutsuzluğun harekete geçirilmesini kolaylaştırıyor. Pim Fortuyn, geleneksel partilerin açıkça dillendirmedikleri ya da dillendirmek istemedikleri sorunları tartışma gündemine getirerek bu hoşnutsuzluğu su üstüne çıkardı ve harekete geçirdi. Köklü geçmişleri olan düzen partilerini silkeledi.

Yerel seçimler, parlamento seçimleri ve Pim Fortuyn hareketinin geleceği

Yerel seçimlerde, özellikle Rotterdam'da, kazandığı başarı Pim Fortuyn'nin sahip olduğu geniş kitle desteğinin göstergesidir. Rotterdam'daki seçimlere "Yaşanabilir Rotterdam" adıyla katılan Pim Fortuyn hareketi, İkinci Dünya Savaşı'ndan 6 Mart 2002 yerel seçimlerine dek sosyal-demokrat İşçi Partisi'nin her zaman birinci parti olduğu Rotterdam'da oyların üçte birini alarak, birinci parti olarak politik bir depreme neden oldu.

Ölümünden önceki kamuoyu yoklamaları, PFL'nin 150 sandalyeli Hollanda parlamentosunda 20 dolayında sandalye kazanacağını gösteriyordu. Kim bilir, belki de öldürülerek bir anlamda kahramanlaştırılan Pim Fortuyn'nin ölüsü dirisinden daha etkili ve tehlikeli olabilir. Ne var ki, karizmatik ve demagog önderinden yoksun kalan Pim Fortuyn hareketinin ömrünün uzun olacağı kuşkulu. Ancak, Hollanda'daki politik koşullar, diğer bazı Avrupa Birliği ülkelerinde sağa kayış ve faşist hareketin güç kazanmasının da etkisiyle, küçük faşist parti ve örgütlerin güç kazanmasına, hatta kitleler faşist bir hareketin ortaya çıkmasına uygun. Fakat öte yandan, Hollanda'da görece güçlü anti-faşist bir hareket ve potansiyelin olduğu da bir gerçek.

davranışlarından dolayı çok tepki çekmesine karşın, ciddi bir kitleler desteğine sahipti.

Pim Fortuyn Hollanda Anayasası'nın ırk, yaş ve cinsiyet temelinde yapılan ayrımcılığı yasaklayan 1. maddesinin değiştirilmesi gerektiğini, sözde düşünce özgürlüğü adına, açıkça savundu. Kendisini Merkez Demokratlar (CD) olarak tanımlayan küçük faşist parti de 1998 seçim programında aynı istemi ileri sürmüştü.

Pim Fortuyn'e göre ABD'nin başını çektiği emperyalist koalisyon ile gerici Saddam rejimi arasında gerçekleşen Körfez Savaşı, aynı zamanda, yahudi-hıristiyan-hümanist kültür ile islam arasındaki bir savaştı. O, diğer kültürlerin kendi iyilikleri için direnmemeleri gerektiğini ileri süren saldırgan hıristiyanlığın önderliğindeki sömürgeci fetihleri öven bir gericiydi.

Pim Fortuyn hangi koşullarda ortaya çıktı?

Özellikle ekonomik bunalım ve dünya ekonomisinin neo-liberal politik-ekonomik yeniden yapılanması döneminde ortaya çıkan olgulardan biri de Avrupa'da, özel olarak Avrupa Birliği ülkelerinde politik sağın kitleler etkisini artırmasıdır. Diğer şeylerin yanı sıra, İkinci Dünya Savaşı sonrası örgütlenen "sosyal devlet" in her yönden saldırıya

Almanya: Metal işçilerinin grevi sürüyor

Almanya'da metal ve elektronik işçileri grevde. Grev, pilot bölge olarak seçilen Baden Württemberg eyaletinde Pazar günü gece vardiyası işçilerinin işi bırakmasıyla başladı. Grev onbinlerce işçinin katılımıyla sürüyor. Grevlere Salı gününe kadar 76 bin işçi katıldı. İlk önce, DaimlerChrysler, Porsche, Audi gibi büyük otomobil tekellerinde bantlar durdu. Şimdi orta ölçekli işletmelerde çalışan işçiler de greve katılıyorlar.

Yaklaşık 3.5 aydır süren TİS görüşmelerinde IG Metal Sendikası %6.5 ücret artışı talep etmiş, işveren ise kimya dalında TİS görüşmelerinde varılan %3.3'ü dayatmıştı. TİS görüşmelerinde sonuç alınamayınca, üç pilot bölgede işçiler grev oylamasına çağırılmış, %90'ın üzerinde greve evet oyu çıkmıştı. Nihayet 5 Mayıs'ta grev başladı.

Grevci işçiler fabrika önlerinde, şehir merkezlerinde mitingler yapıyorlar, mücadelede kararlı olduklarını her fırsatta tekrarlıyorlar.

Sendika ilk kez uyguladığı grev taktiği ile işçileri "esnek grev" yapmaya çağırıyor. Birinci grev dalgası sürecinde, 350 bin işçinin çalıştığı 110 fabrikada 24 saatlik grevler yapılacak. Yani işçiler bir gün greve gidecek, ertesi gün işbaşı yapacak. İlerici sendika temsilcileri bu durumu, "önce işçileri grev havasına sok, bir gün sonra yeniden işbaşı yapmaları için ikna

et!" diyerek eleştiriyorlar. Yani işçiler önce mücadele havasına sokuluyor, ardından bu hava boşaltılıyor.

Grevler sürerken, Alman devleti grevin ekonomik gelişmeyi kötü etkileyeceğini iddia ederek, sermaye ise lokavt uygulayacağını söyleyerek tehdit ve baskılarını sürdürüyorlar.

İşçilerin üretimden gelen güçlerini kullanarak greve gitmeleri Alman işçi ve emekçileri tarafından büyük bir sempati ve destek ile karşılanıyor.

Metal işçilerinin mücadelesine uluslararası destek de yağıyor. Brezilya'da DaimlerChrysler'de çalışan işçiler Almanya'da greve çıkan DaimlerChrysler

işçilerine bir mektup göndererek, "Almanya'daki kardeşlerimize karşı kullanılmamıza izin vermeyeceğiz" dediler. 6 ve 7 Mayıs günleri fabrikaların değişik birimlerinde yarım saat iş bırakma eylemi yapacaklarını açıkladılar. "Bize ihtiyaç duyarsanız dayanışma eylemleri için her zaman hazırız. Sizin mücadeleniz bizim mücadelemizdir!" diyerek dayanışma içinde olduklarını vurguladılar.

Yine Avusturya, Çek Cumhuriyeti, Slovakya, Slovenya ve Macaristan'da metal işkolunda örgütlü sendikaların yönetimleri, "örgütlü olduğumuz tüm işletmelerde grev kırıcı üretim yapmayacağız!" diyerek, Almanya'daki metal işçileriyle dayanışma içinde olacaklarını açıkladılar.

Grevin sonuçları diğer sektörlerde süren TİS görüşmelerini de etkileyecek. Bu nedenle gözler metal işçilerinde.

Grevin başarıyla sonuçlanması, metal işçilerinin sınıfın tüm mücadele araçlarını en etkin biçimde kullanmasına bağlı. Metal işçilerinin basıncıyla grev kararı almak zorunda kalan sendikanın esnek grev uygulamasına karşı süresiz grev talebinin yükseltilmesi, mücadelenin alanlara taşınması, greve sempatiyle yaklaşan işçi ve emekçilerin eylemli desteğinin alınması, en geniş dayanışma ağının örülebilmesi gerekiyor.

Yabancı düşmanlığına, ırkçılığa ve faşizme karşı

Enternasyonal birlik ve mücadeleyi yükseltelim!

Fransa'da yapılan cumhurbaşkanlığı seçimlerinde faşist partinin ikinci tura kalması özellikle Avrupa ülkelerinde büyük bir sarsıntı yarattı. İrkçilik ve faşizm bir kez daha Avrupa kamuoyunun gündemine oturdu. Yabancı düşmanlığı ve "radikal sağ" haftalarca değişik tartışmalara konu edildi. Fransa günlerce kitle eylemlerine sahne oldu.

Son yıllarda Batı Avrupa ülkelerinde yabancı düşmanlığı ve ırkçılık temeli üzerinde örgütlü faşist hareket gelişiyor. Bu gelişme elbette bir tesadüf değil, kapitalist sistemin içinde debelendiği krizle doğrudan bağlantılıdır. Bugünün kapitalist dünyası çözümsüz sorunlarla yüzyüzedir. Bunalım, işçi sınıfı ve emekçilere, sosyal ve demokratik hak gaspları, işsizlik ve yoksulluk, ağır çalışma ve kötü yaşam koşulları olarak fatura ediliyor. Sermaye sınıfı tarafından yaratılan bu sorunların kaynağı olarak yabancılar gösteriliyor. Bununla bir taraftan sorunların kaynağı gizlenerek sömürü sisteminin aklanması hedefleniyor. Diğer taraftan ise, mücadeleye yönelen emekçi kitleler yabancı düşmanlığı ve ırkçılık üzerinden denetim altına alınmaya çalışılıyor. İkiyüzlü açıklamaların aksine, ırkçı-faşist örgütlenmeler sermaye sınıfının ihtiyaçları doğrultusunda beslenip geliştiriliyor.

İşçiler, emekçiler!

Batı Avrupa ülkelerinde gelişen yabancı düşmanlığının, ırkçılığın ve faşizmin gerçek sorumlusu kapitalist düzendir. Kapitalizmin krizinin derinleştiği, toplumsal sorunların büyüdüğü ortamda ırkçı-faşist ideoloji ve akımlar da boy veriyorlar. Bu insanlık dışı ideoloji ve örgütlenmeler, bizzat emperyalist burjuvazi tarafından el altından destekleniyor. Sisteme karşı gelişen toplumsal hoşnutsuzluk ve tepkiler, yabancı düşmanlığı ve ırkçılık üzerinden faşist hareketi geliştirmenin imkanına dönüştürülüyor.

İrkçı-faşist akımlar kapitalist sistemin bağrında filizleniyor. Dolayısıyla yabancı düşmanlığına, ırkçılığa ve faşizme karşı mücadele, onu yaratan kapitalizme karşı mücadelenin bir parçasıdır. İnsanlık düşmanı ideoloji ve akımları püskürtmek, tarih içinde insanlığa büyük yıkım ve acılar yaşatan faşizme geçit vermemek, işçi sınıfı ve emekçi kitlelerin devrimci mücadelesi ve halkların devrimci kardeşliğiyle mümkündür.

İşçilerin Birliği Halkların Kardeşliği Platformu (BİR-KAR)

Mayıs 2002

Kapitalizmin "cenneti" İsviçre'de işçi kıyımı

IRIL SA'da işçiler

tazminatsız kapı dışarı ediliyor!

İsviçre'de IRIL patronu tazminat ödemiyor... Lozan kantonundaki IRIL SA tekstil fabrikasının geçmişi 50 yıl önceye dayanıyor. Burası çorap ve kazak üreten orta ölçekli bir tekstil fabrikası. Geçmişte yaklaşık 500 işçi çalışıyordu. IRIL patronu iki yıl önce kazak bölümünü tasfiye etti.

Üç vardiya üzerinden üretim yapan fabrikada çalışma koşulları son derece ağır. İsviçre'de genelde haftalık çalışma süresi 40-42 saat olmasına rağmen bu sömürü cehenneminde 44 saattir. Artı bazı günler, hatta cumartesi öğleden sonra ek ücret ödenmeksizin mesai yaptırılıyor. Çalışan işçilerin yarısından fazlası kadın işçiler. Doğal olarak daha katmerli bir sömürüyle karşı karşıyalar. Erkek işçilere 22-23 Frank saat ücreti ödenirken, kadın işçilere 13-14 Frank ödeniyor.

IRIL patronu iki yıl önce kazak bölümünü tasfiye ederek buradaki fabrikayı Polonya'ya taşıdı. Bu dönemde çoğunluğu kadın işçiler olmak üzere bu bölümde çalışan hemen tüm işçileri tek kuruş tazminat ödemedi sokağa attı. Öyle ki atılan işçiler arasında 25-30 yıldır çalışan 50-55 yaşında insanlar vardı. İşçilerin ve sendikanın bu duruma tepkisiz kalması IRIL patronunu yeni bir saldırı için cesaretlendirdi. Gelinek yerde fabrikayı tümünden tasfiye ederek geriye kalan 150-160 işçiye de tek kuruş tazminat ödemedi sokağa atıyor. Bu insanlar arasında da 20-30 yıl çalışmış işçiler var. Şimdi IRIL işçileri ve sendika belli tepkiler ortaya koyarak, tazminat ödenmesi talebinde bulunuyorlar.

Konunun basına yansımalarıyla birlikte işçilerin talebi kanton bünyesinde kamuoyunun gündemine girdi. Önce bir yerel

televizyon kanalında sendikacılarla patron arasında bir tartışma programı düzenlendi. Patronun iddiası işçilere tazminat verecek kadar parasının olmadığı şeklindeydi. Oysa bu ikiyüzlü patron sadece Lozan'da en az iki-üç yerde büyük ticaret merkezlerine, bir ev bürosu bünyesinde yüzlerce ailenin oturduğu 15-20 katlı dev konutlardan oluşan sitelere sahip. Buna rağmen 150 işçiye tazminat verecek parasının olmadığını söyleme arsızlığını gösterebiliyor.

İşçiler ve sendika sorunu kamuoyuna taşıyarak imza kampanyası başlattılar. En ilginç olanı, bu fabrikada çalışan işçilerin, birkaçı dışında, yaşamları boyunca yürüyüş, miting vb. politik içerikli hiçbir etkinliğe katılmamış olmaları. Patronun bu haksızlığı karşısında yaşamlarında ilk defa sendika ile birlikte kendi pankartlarıyla 1 Mayıs yürüyüşüne katıldılar. Konuştuğumuz bazı işçiler 1 Mayıs'a katılmaktan büyük bir mutluluk ve heyecan duyduklarını söylediler.

IRIL patronu yüzlerce işçinin geleceğini, çoluk çocuğunu düşünmüyor, tek kuruş tazminat ödemedi işçileri sokağa atıyor. Kuşkusuz o kendi sınıfına yakışanı yapıyor. Temsil ettiği sistemin nasıl azgınca sömüren bir sistem olduğunun çarpıcı bir örneğini ortaya koyuyor.

IRIL işçileri ise henüz patronları kadar kendi sınıf çıkarlarını savunmada ve geliştirmede yeterli donanıma ve bilince sahip değiller. Ancak patronun son saldırısı, onların hep birlikte 1 Mayıs'a katılmalarını ve bu yürüyüşte büyük bir moral kazanmalarını sağlamıştır. Saldırı onları bir araya getirmekte, sınıfsal reflekslerini geliştirmektedir.

SY Kızıl Bayrak okuru/Lozan

Bir kararın anlattıkları...

Her Kürt bireyi şu soruları kendisine sormalıdır: 1993'te Almanya ve Fransa, PKK'yi ve bütün faaliyetlerini yasaklarken neden bu kararlarını AB politikası haline getirmediler? İsteseydiler bunu yapamazlar mıydı? Yapamadıysalar onları düşündürten, engelleyen temel etken neydi? Ya bugün, feshedildiği açıklanan, Öcalan ve İmralı Partisi tarafından adı ve faaliyetleri gayri meşru ilan edilen PKK neden "terör listesine" alınıyor? Bu kadar rahat hareket etmelerini sağlayan nedir? Neden artık Kürtleri, onların en sıradan ulusal ve insani, demokratik istemlerini ve haklarını ciddiye almıyorlar?

AB, sonunda İmralı çizgisi tarafından resmen feshedilen ve bundan böyle bu adla yürütülecek örgütsel ve siyasal faaliyetleri gayri meşru ilan edilen PKK'yi "terör listesine" aldı.

Bu karar üzerinde derinlemesine düşünmek, bugün ve gelecek açısından dersler çıkarmak gerekir. KADEK adını alan İmralı Partisi, teslimiyet ve ihanette sınır tanımıyor, kendisini TC ve emperyalist sisteme kabul ettirmek için yapabileceği her şeyi yapıyor; ama buna rağmen bir türlü yaranamıyor, her defasında aşağılanıyor, etrafındaki çember daraltılıyor. Neden?

Hani Türkiye AB'ne girince demokrasi gelecek, Kürtler de bir çok hakka kavuşmuş olacaktı? Son üç yıldır halkımızı bu masalla uyutmaya çalışanlar, şimdi utanmadan AB'ne celalleniyorlar! Halkımızın düzen, sistem, emperyalizm, kapitalizm, sömürgecilik, sınıf bilincini köreltmeye çalışanlar, şimdi bas bas bağıryorlar: "Bunu yapamazsınız, demek ki siz savaştan yanasınız, barış istemiyorsunuz, çetelere güç veriyorsunuz. Sizden alınan bu cesaretle TC, yeni operasyonlara başladı..."

Kuşkusuz bu değerlendirmeye ve yaklaşımlarıyla halkımızı aldatmaya devam ediyorlar. Teslimiyet ve tasfiyecilikte sınır tanımamakla sanıyorlar ki bazı kırıntılar elde edecekler, itibar göreceklere! Oysa son üç yılın gelişmelerini izleyenler, AB'nin aldığı son kararı şaşkıncı bulmayacaklar, TC'nin Kürtlerin varlığına ve temel haklarına dönük inkarcı ve imhacı politikalarındaki ısrarın nedenini anlamakta zorluk çekmeyeceklerdir. Bütün mesele, İmralı çizgisinde, onun Kürt halkını her açıdan silahsızlandırmasında düğümlenmektedir. Türkiye, Ortadoğu ve dünya dengelerinde hiçbir politik ağırlığı, etkisi ve ciddiyeti olmayan bir hareketin ve böyle bir konuma mahkum edilen bir halkın her türlü baskıya, aşağılanmaya, politik oyuna konu edileceği açıktır.

Her Kürt bireyi şu soruları kendisine sormalıdır: 1993'te Almanya ve Fransa, PKK'yi ve bütün faaliyetlerini yasaklarken neden bu kararlarını AB politikası haline getirmediler? İsteseydiler bunu yapamazlar mıydı? Yapamadıysalar onları düşündürten, engelleyen temel etken neydi? Ya bugün, feshedildiği açıklanan, Öcalan ve İmralı Partisi tarafından adı ve faaliyetleri gayri meşru ilan edilen PKK neden "terör listesine" alınıyor? Bu kadar rahat hareket etmelerini sağlayan nedir? Neden artık Kürtleri, onların en sıradan ulusal ve insani, demokratik istemlerini ve haklarını ciddiye almıyorlar? İmralı Partisi yönetenleri milyonların eylemlerinden söz etmelerine rağmen bunun hiçbir politik etkisi ve ağırlığı olmuyorsa orta yerde duran tersliği görmek için daha nelerin olması gerekiyor?

Avrupa devletlerinin Kürt sorunu karşısındaki tarihsel sorumluluğu ve güncel yaklaşımı hiçbirimiz için sır değildir. Lozan onların eseridir. TC'nin yürüttüğü son çeyrek asırlık özel savaşta Avrupa devletlerinin desteği tartışmasızdır. Bunlar genel doğrulardır. Bununla birlikte Türkiye ve Ortadoğu politikalarında Kürtleri bir kart olarak kullanma eğilimleri ve bu doğrultudaki çabaları da eksik olmamıştır. Gerçi bu eğilim ve çabaları güçlü ve etkili bir politikaya dönüşme de her zaman süregelmiştir. Kürtler, PKK öncülüğünde verdikleri mücadele ile süreç içinde belli bir politik etki gücüne ulaştılar. Avrupa'ya göç eden milyonu aşan dinamik Kürt kitlesi

bu politik ağırlıkta önemli bir etken haline geldi. Dolayısıyla Avrupa devletleri Kürtlere ilişkin bir politika oluşturdularında bu etkiyi ve ağırlığı hesaba katmak durumunda kalıyorlardı. Örneğin 1993 yılında Almanya ve Fransa PKK'yi yasakladı, ama bunu bir Avrupa politikası haline getirmediler. Bir yandan bastırırken, bir yanda da bir boşluk bırakmayı ihmal etmediler; ikili bir tutum sergilemeyi yeğlediler...

Bunun birbirine bağlı iki nedeni vardı: Birinci neden şu: Kürtler tüm öncülük zaafına ve kusurlarına rağmen politik bir güç ve etkiye sahiptiler, bu, hesaba katılması gereken bir etkendi, Avrupa için önemli bir caydırıcı etkendi. İkincisi, Kürtlerin Türkiye ve bölge dengelerinde belli bir ağırlığı ve yeri vardı. Bu, Avrupa devletleri için kendi Türkiye ve bölge politikalarında yararlanılması gereken bir unsur olarak düşünülüyordu.

Bu iki temel etkenden dolayı bir yandan Kürtler daha geniş bir hareket alanı yaratabiliyor ve öte yandan Kürtlerin istemleri, hakları emperyalist Avrupa merkezlerinde, parlamentolarında ve diğer kurumlarında dillendiriliyor, Kürt sorunu politik gündemin ve Türkiye ile ilişkilerin değişmez bir maddesi olabiliyordu.

Ama son üç yılda Kürt sorunu Avrupa gündeminden düştüğü gibi, Kürtlerin hareket alanı daraltıldıkça daraltıldı ve en son bütün Kürtlerin geleceğini ilgilendiren "PKK'nin terör listesine alınması" kararına kadar gelindi. Bu adımı daha geri ve gerici adımların izleyeceği bugünden bellidir...

Peki bu üç yılda neler yapıldı, neler oldu? Bir bellek silme operasyonu olan İmralı çizgisinin tahribatları nedeniyle kısa bir hatırlatma yapmakta yarar var: Öncelikle Kürtler ve ulusal kurtuluş mücadelesi ideolojik olarak silahsızlandırıldı, programsızlaştırıldı, amaçsızlaştırıldı. Bilinir ki, politik gücün temelini, mücadelenin fikri yapısı ve politik programı, hedef ve amaçları oluşturmaktadır. Hedef ve amaçlarından yoksun bırakılan bir halkın ne kadar ekonomik ve askeri gücü olursa olsun onun hiçbir politik değer ifade etmeyeceği, hiçbir yaptırım gücünün olmayacağı açıktır. İmralı çizgisi, uluslararası karşı-devrim çizgisidir, Kürt halkını her açıdan silahsızlandırma ve her türlü politik uygulamaya açık hale getirme çizgisidir. Bu anlamda TC ve emperyalist sistemin Kürt halkını ilk planda ideolojik silahsızlandırma ve politik programdan yoksun bırakma çabalarında sonuç almak için yoğunlaşmaları anlaşılmalıdır. İdeolojik ve programatik silahsızlandırma adımlarını askeri ve ruhsal silahsızlandırma adımları izledi... Sonuçta atılan adımların sindirilmesine paralel olarak tasfiye planının final aşamasına geçildi. 8. Kongre bunun adıdır. 8. Kongre, PKK için bir cenaze törenidir. Orada tarihsel bir mücadeleyi, onun çizgisini ve programını mahkum etmekle kalmadılar, aynı zamanda bu devrimci ulusal kurtuluş çizgisinin geleceği üzerinde de ipotek kurma kararlarına ulaştılar. Bütün bunlar, TC'ye, ABD ve AB'ne yaranmanın, kendilerini onlara kabul ettirmenin çabalarıdır.

Fakat, sömürgeci ve emperyalist sistem, her şeyden önce tarih bilinciyle, sınıfsal çıkarları ve içgüdüleriyle yaklaşıyor. Söyledikleri ve dayattıkları açık: "Siz kendinizi, geçmişinizi reddedebilir, mahkum edebilir, her açıdan bizim çizgimize ve düzenimize gelebilirsiniz, ama çeyrek asırlık bir sürede

yaptıklarınızı, geçmişinizi ve başımıza getirdiklerinizi, verdiğiniz zararları görmezlikten gelemeyiz. Devrimci çizginin, ulusal kurtuluş mücadelesinin bütünüyle hiçbir iz kalmamacasına silinmesi gerekir. Ve tüm pişmanlık çabalarımıza rağmen size düzenimizde yer yok!"

Bu aşağılama tavrını salt bir rövanş olarak düşünmemek gerekir. Bu var, ancak daha da önemlisi, bir mücadele bilincinin, birikimlerinin ve ruhunun tümden yok edilmesi, bastırılması, yeniden yeşerme olanağını bulmaması, bu aşağılama tavrının özünü oluşturmaktadır. Başka bir ifadeyle, PKK şahsında yasaklanan, mahkum edilmek istenen, "terörizmle" damgalanan Kürt halkının sisteme sığmayan devrimci ulusal kurtuluş istemleri ve mücadelesidir. TC'nin bu yönlü çabalarının özünü de bu oluşturmaktadır. AB'nin son kararının altında yatan da özünde budur! Burada mahkum edilmek istenen, bastırılmak istenen salt bir halkın devrimci tarihi değil, aynı zamanda devrimci kurtuluş mücadelesi ve ruhudur; yani geleceğidir. Yoksa İmralı çizgisinin kendi çizgileri ve KADEK'in de kendi yaratmaları olduğunu çok iyi biliyorlar... Sorun KADEK ve temsil ettiği tasfiyecilik değil, PKK adında temsilini bulan sisteme sığmayan ulusal kurtuluş mücadelesi ve talepleridir...

AB'nin son kararının kuşkusuz başka boyutları da var. Evet, İmralı çizgisi partimizi ve devrimimizi tasfiye etti, Kuzey Kürt halkını politik denge unsuru olmaktan çıkardı. Bu, aynı zamanda bir ABD-TC-İsrail operasyonudur. AB'nin de etkin desteğini almıştır. Öcalan üzerinden Kuzey Kürtleri, TC'nin ve ABD'nin Ortadoğu politikalarında bir ayak haline getirilmek isteniyor. İmralı Partisi'nin bildirileri okunduğunda ABD'nin Irak operasyonuna neden bu kadar tutkuyla alkış tuttuğu görülecektir. Bu yaklaşımın nedeni anılan politikaya ayak olma isteminden başka bir şey değildir.

Bu, aynı zamanda TC ve ABD yaklaşımlarına paralel olarak AB'yi dışlamaya da içeriyor. Öcalan'ın sorgu ve mahkeme ifadeleri, son AİHM savunmaları AB'yi zorlama, TC'nin elini AB karşısında güçlendirme araçlarıdır. Bu noktada bir, yukarıda esas olarak özetlediğimiz nedenlerden dolayı ve iki, TC ve ABD dayatmaları karşısında AB, başka bir tutum içine girmeyi gerekli görmemiştir. Ama Kürtler dinamik bir politik güç olsaydılar, güç dengelerinde bir ağırlıkları olsaydı AB'nin kendi politik çıkarları doğrultusunda başka türlü davranma olasılığı güçlüydü... Kısacası sorun politik güç ve ağırlık oluşturmada düğümleniyor. Güçten düşenlerin "büyüklerin kavgalarında" ayak altında kalmaları bir bakıma kaçınılmaz olmaktadır. Yaşanan bir yönüyle budur.

Şimdi İmralı Partisi, KADEK, blöf değeri olmayan bağırsızlarda bulunuyor: "Biz zaten PKK'yi feshettik, PKK adına bütün faaliyetleri yasakladık, gayri meşru ilan ettik ve Kürtleri sistemin istediği nitelikte ve biçimde silahsızlandırdık. Bizden istenen her şeyi harfiyen, hatta fazlasıyla yaptık. Bizi geçmişimizle mahkum etmeyin. Bizim istediğimiz basit bir yaşam dilenciliği ve küçük kırıntılardır. Peki bizden daha ne istiyorsunuz?"

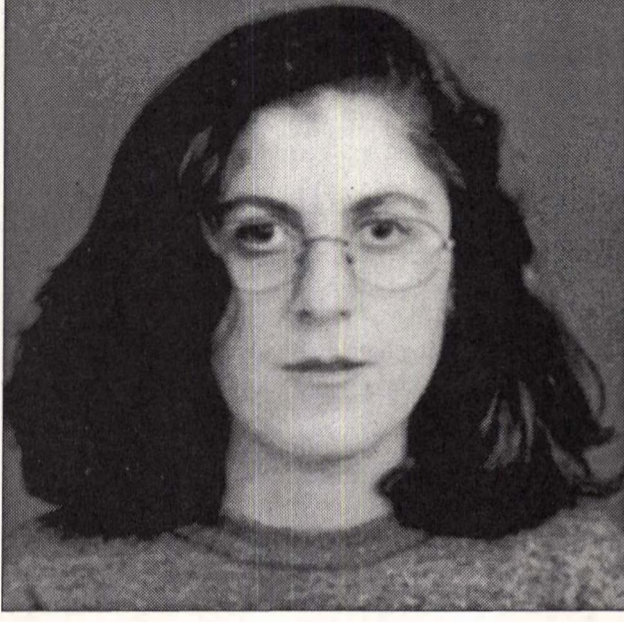
Kuşkusuz, bunları dinleyen, ciddiye alan yok. Tam tersine TC ve sistemin kendisi bundan bile memnun. Şu nedenle: Kürtlerin öfkesi boşa akıtılacak, hiçbir politik etki yaratmayacak bir enerji boşalması yaşanacaktır!

Açıkça görüldüğü gibi, bugün gelinen noktanın baş sorumlusu Öcalan ve İmralı partisidir!

Bütün sorun, yeniden politik güç olmakta düğümlenmektedir. Ya politik bir seçenek yaratılarak yeniden politik seçenek haline gelinir; ya da kapkaranlık bir geleceğe mahkum olunur!

Evet, herkes tercihini net, kesin ve açık yapmalı! Orta yol da yok!

Bilinçli, inançlı ve soluklu devrimci Hatice yoldaşı andık...

"... Emeğe saygı, insana saygı bu direnişe omuz vermeyi gerektiriyor. Sadece kendimiz için değil, yaşamı köleleştirilmiş milyonlarca işçi ve emekçinin haklı davasını savunmak için direniyoruz."
Hatice Yürekli

Tecrit ve izolasyona karşı 20 Ekim 2000'de başlatılan Ölüm Orucu Direnişi'nin 1. Ekibinde yer alan ve 22 Nisan 2001'de direnişinin 182. gününde ölümsüzleşen TKİP dava tutsağı Hatice Yürekli'nin anması 5 Mayıs günü mezarı başında yapıldı. Şehit düştüğü gün olan 22 Nisan'da ailesi ve

yoldaşları tarafından mezarı başında kısa bir anma gerçekleştirilmiş ve yeni tamamlanmış olan mezar anıtın açılışı yapılmıştı. Asıl anma, sürecin yoğunluğu nedeniyle 5 Mayıs tarihine bırakılmıştı.

5 Mayıs günü Buca Kaynaklar mezarlığında Hatice Yürekli'nin mezarı başında biraraya gelen komünistler, anmaya Hatice Yürekli şahsında tüm devrim şehitleri için yapılan saygı duruşuyla başladılar. "Devrim şehitleri ölümsüzdür!", "Hatice yoldaş ölümsüzdür!" sloganlarıyla sona eren saygı duruşu esnasında, Hatice yoldaşın çok sevdiği ve mezar abidesinde de yazılı olan, Adnan Yücel'in "Sen yürürsün rüzgar yürür" isimli şiiri okundu. Ardından Hatice Yürekli'nin kurucu üyesi olduğu TKİP'nin, Hatice yoldaşın şehit düşmesinden hemen sonra yayınladığı ve O'nun devrimci-örgütlü yaşamını özetleyen metin mezarı başında okundu.

Hatice yoldaşı tanıyan işçi yoldaşlar duygu ve düşüncelerini anlatan konuşmalar yaptılar. Okunan şiirlerin ardından Hatice yoldaşın kardeşi anılarını, duygu ve düşüncelerini aktardı ve Hatice yoldaşın davasına saygı duyduğunu, sahip çıktığını dile getirdi.

Mezar başında söylenen marş ve türkülerden sonra anma töreni sona erdi. Aynı mezarlıkta bulunan diğer şehitlerin mezarlarını ziyaret etmek üzere hareket edildi.

Komünistler bembeyaz sütunlar arasında kızıl bir yıldız gibi parlayan Hatice yoldaşın mezarı üzerine yoldaş sıcaklığını ve kızıl karanfillerini bıraktıktan sonra, diğer şehitlerin mezarları başında saygı

Yarınlar adına direnenlere...

*Saraylar saltanatlar çöker bir gün
Kan susar bir gün
Zulüm biter
Menekşeler de açılır üstümüzde
Leylaklar da güler
Bugünlerden geriye
Bir yarına gidenler kalır
Bir de yarınlar adına direnenler...*

Adnan Yücel

duruşunda bulundular. Atılan sloganlardan sonra mezarlıktan ayrıldılar. Anma boyunca; "Devrim şehitleri ölümsüzdür!", "Ümit ve Habip yoldaş ölümsüzdür!", "Zindanlar yıkılsın, tutsaklara özgürlük!", "Yaşasın devrim ve sosyalizm!", "İçerde dışarda hücreleri parçala!", "Devrimciler ölmez, devrim davası yenilmez!", "Yaşasın siper yoldaşlarımız!", "Devrimci tutsaklar onurumuzdur!" vb. sloganlar atıldı.

MLKP dava tutsağı ve Ölüm Orucu şehidi Hüseyin Kayacı da Menemen mezarlığında ailesi, dostları ve yoldaşları tarafından anıldı.

İzmir'den komünistler

Yiğit savaşçı

Hatice Yürekli'yi andık

Partimizin ilk kadın şehidi, Ölüm Orucu direnişinin yiğit savaşçısı, sınıf bilinçli sarsılmaz devrimci kadro kimliğinin temsilcisi Hatice Yürekli yoldaşı ölümsüzlüğünün birinci yıldönümünde andık.

1 Mayıs faaliyetleri ile içiçe sürdürülen bir ön çalışma sonrasında 5 Mayıs Pazar günü bir toplantı düzenledik. H. Yürekli yoldaşın resminin de bulunduğu çağrı bildirilerini 1 Mayıs yürüyüşünde ve öncesinde yaygın olarak dağıttık. Mütevazı bir program hazırladık. Programa saygı duruşu ile başladık. İki yoldaş, partimizin yayınladığı Hatice yoldaşın özgeçmişini okudu. Bir arkadaş sazı ve türküleri ile kısa bir dinleti sundu. Ardından iki ayrı yoldaş 19 Mayıs 2001 tarihinde Kızıl Bayrak'ta yayınlanmış olan Hatice yoldaşa ilişkin yazıyı okudu. Frankfurt Kadınlar Korosu kısa bir dinleti sundu. Bir yoldaş ise Hatice Yürekli yoldaşı Habiplerle, Ümitlerle birlikte, onların zor dönemin devrimcileri olduklarını anlatan bir konuşma yaptı.

Bir gün sonrası 6 Mayıs olduğu için, 6 Mayıs 1972'de daracağında katledilen Deniz Gezmiş, Hüseyin İnan ve Yusuf Aslan'ı da bu vesileyle andık. Onlara adanmış devrimci türküleri söyledik. Kısa bir aradan sonra geride bıraktığımız 1 Mayıs, emperyalist savaş, Filistin direnişi ve savaş karşıtı kampanyamız üzerine yürüttüğümüz tartışma ile toplantıyı sürdürdük.

Yiğit, sarsılmaz dava insanı Hatice Yürekli yoldaşın anısı önünde saygıyla eğiliyoruz. Adını ve davasını yaşatacağız.

Devrimciler ölmez, devrim davası yenilmez!

Frankfurt'tan TKİP taraftarları

Hatice yoldaşın anısına...

Bedenine sığmayan yürek!

"Bizler siyasi kimlikleri, gelecek idealleri olan ve bu idealler doğrultusunda yaşayan insanlarız..."

Hatice Yürekli

Ablamla yaşadığım anılarım çok, ama yaşamımda izi kalanlar doğal olarak az. Bu anılardan birinden bahsetmek istiyorum.

Onunla Grup Yorum'un bir konserine gitmiştik. "Bize ölüm yok!" isimli marş söylenecekti. Grubun üyelerinden biri, şehitlerin aramızda olduğunu, onlara yer açmamız gerektiğini ve hep birlikte bu marşı söyleyeceğimizi belirtti. Ablam, yanıma sanki birileri sokulmuşcasına, sanki onlara yer verircesine, beni yanına çekti ve yumruğunu kaldırdı. Marşı hep bir ağızdan söylemeye başladılar. Bu marşı ilk kez orada duymuştum, ama hiç unutmadım. Başka bir yerde dinlemediğim halde hala ezberimde. Yani, bu yürek hiç susmayacak!

Yoldaşlık ilişkisinin anlamını ablamı kaybettikten sonra anladım. Bu öyle bir yüreki ki, bedenlere sığmayacak kadar büyüktü. Bunu anmaya katılan küçük çocukların "yoldaş" diyen dillerinde, 1 Mayıs'taki o coşkuda, yoldaşların sıcaklığında gördüm.

Senin şimdi her zaman yanımda olduğumu hissediyorum. Sabahları seninle birlikte işe gidip çalışıyorum, bana güç verdiğini hissediyorum. Yaşadığını biliyorum. Ama bedenine sığmayan yüreğinin yüzlerce-binlerce insanın paylaştığı o yürek olduğunu ve susmayacağını, duymazdan gelenlerin beyinlerini parçalarcasına yükseldiğini biliyorum. Bir gün bütün insanların senin ve senin gibi düşünen insanların değerini anlayacağına inanıyorum.

Bundan sonra bana düşen sana layık bir kardeş olmaya çalışmak. "Sevdam onurumdur, eğilmez!" diyenlere selam olsun diyorum.

Kardeşin

Devrim kaçınları ile tatlı su solcularının istismar ve karartma çabaları boşuna...

Denizler'in devrimci geleneği yaşıyor!

Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan, idamlarının 30. yıldönümünde çeşitli etkinliklerle anıldı.

Haber bültenlerinde aşağı yukarı bu sözcüklerle duyurulan söz konusu etkinlikler, mezar başı anmaları, basın açıklamaları ve salon toplantıları tarzında gerçekleştirildi. Ancak önemli olan etkinliğin biçiminden ziyade içeriğiydi. İçeriğini belirleyense, doğal olarak etkinliklerin düzenleyicileri oldu. Yine haber bültenlerinin aktardığına göre, etkinlikler ağırlıklı olarak üç reformist parti (EMEP, TKP ve HADEP) ve bir düzen partisinin (CHP) katılımıyla gerçekleştirildi.

Başını EMEP'in çektiği reformist kampın, anılan devrimci gençlik önderlerine nasıl bir misyon yüklemeye çalışacağı baştan belliydi. Nitekim gerçekleşen de bu oldu. Denizler, onları dönemlerinin tüm solcularından ayıran yönleriyle değil, tam tersine, yeni koştukları reformist soldan henüz ayrışmadıkları yönleriyle tanıtılmaya çalışıldılar. Yani onlar ulaştıkları ve devrimci mücadele tarihimize kendilerine özel bir yer kazandıran, Denizler'i Deniz yapan devrimci direnişçi kimlikleri üzerinden değil, fakat sıradan bireyler oldukları dönemdeki kimlikleri üzerinden...

Gene de, Denizler'in temel özelliği, devrimcilik, yaşamlarında öylesine ağır basan bir yön ki, hiçbir niyet, hiçbir çaba bunu karartmaya yeterli olamıyor. Bugün, söz konusu reformist partilerin etrafında toplanmış da olsa, özellikle gençliğin devrimci özelemlerine hitap etmeyi sürdürüyor. Reformist politikacılar da gençliğin bu eğilimlerini gözardı

edemiyorlar.

Örneğin; Beyazıt'ta, bu partilerin gençlik ağırlıklı çevreleriyle yapılan anmanın sloganı "Deniz olunmalı!" idi. Kuşkusuz bunun, "Deniz gibi devrimci olmak" anlamına gelmediği, bu gençlere bir biçimde anlatılıp benimsetiliyor olmalı ki, bu gençler, devrimci eğilimlerine rağmen reformist partilerin çevresinde kalmaya devam ediyorlar. Yoksa, Denizler'in gerçek misyonunu, bu doğrultuda da "Deniz olunmalı!"nın gerçek anlamını bilen hiçbir gencin reformizme meylenmesi anlaşılabilir.

Anmalarda öne çıkan bir başka vurgu, Denizler'in yaşadığıdır.

Denizlerin yaşadığı/yaşatıldığı tartışmasız bir doğrudur, ama kendi varlık nedenleri olan devrimci mücadelede. Etkinliklerde kastedileninse bu olmadığı açıktır. Onlar, özellikle de EMEP, hiç kuşkusuz, kendi varlık ve etkinliklerini kastetmektedir. Yani Denizler'in 30 küsur yıl önce yollarını ayırdıkları reformizmi. Üstelik Denizler'in koştugu TIP reformizmi, ülkedeki sol-sosyalist potansiyeli büyük oranda bünyesinde barındıran ve nihayet devrimci mücadele tarihimize damgasını vurmuş, THKO, THKPC ve TKPML-TIKKO gibi devrimci örgütlerin bünyesinden çıktığı bir yapıdır. Daha da önemlisi, Denizler'in bir süre TIP'te bulunma nedenleridir. Bu, devrimci bir örgütlenme geleneğinin bulunmadığı koşullardır. Ve Denizler, kopuşlarıyla, mücadeleleriyle, kurdukları örgütlerle devrimci geleneğin yaratıcısıdır.

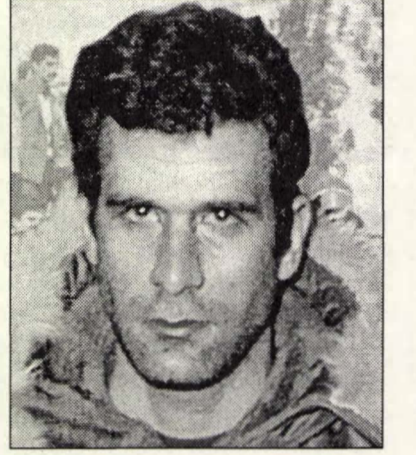
Bugünün reformist partileri TIP'ten farklı olarak, Denizler'in yarattığı devrimci örgüt geleneğinin

inkarı, hatta tasfiyesi üzerinde kurulmuşlardır. Dolayısıyla, kastedilmeye çalışıldığı gibi, Denizler'in yaşatıcısı değil, olsa olsa mezar kazıcısı sıfatını hakedebilirler.

Ancak, ne darağaçları kurarak bedenlerine

kastedilen düzenin ve ne de tasfiyecilikleriyle örgütlerine kastedilen reformistlerin çabaları bir işe yaramıştır. Denizler, yarattıkları devrimci örgütlenme ve mücadele geleneğinin takipçileri ve yeni sahipleri tarafından, yeni dönemin devrimci örgütleri ve mücadelesinde yaşatılmaya devam edildiler, ediliyorlar.

Özellikle Deniz'in idam sehpasında haykırdığı; "Yaşasın Türk ve Kürt halklarının bağımsızlık mücadelesi! Yaşasın Marksizm ve Leninizm'in yüce ideolojisi! Kahrolsun emperyalizm!" sözlerinde de ortaya koymuş olduğu Marksizm-Leninizm'e güven ve bağlılık, günümüzde, onun tek temsilcisi konumundaki partimiz tarafından temsil edilmekte, dolayısıyla Denizler, genel olarak devrimci mücadeleden ziyade, işçi sınıfının devrimci partisi tarafından yaşatılmaktadır.

Cezaevleri katliamlarının bir başka boyutu:

Ulucanlar davası avukatları yargılanıyor!

26 Eylül 1999 tarihinde Ulucanlar Cezaevi'nde 10 devrimci tutuklunun hunharca öldürüldüğü, 85'inin işkenceyle sakatlandığı katliamın sonunda tutuklular aleyhine dava açılmıştı. Şimdi de o davada tutuklu savunmalarını yapan avukatlara dava açıldı

Ankara 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nde 9 Mayıs Çarşamba günü yapılan ilk duruşmaya yargılanan 27 avukattan 24'ü katıldı. Ankara Barosu Başkanı'nın da aralarında bulunduğu çok sayıda avukatın savunman olarak katıldığı duruşmada bir kez daha Ulucanlar ve 19 Aralık cezaevleri katliamındaki vahşet anlatıldı. İki operasyonun ve avukatlara açılan davanın organize ve sistemli bir saldırganlığın parçası olduğu vurgulandı.

Avukatlara dava açılmasının sebebi, Ulucanlar katliamından sağ kurtulan devrimcilerin yargılandığı Ankara 5. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki 05 Aralık 2000 tarihli duruşmada yaşananlardı. O duruşmaya katılan tutuklulardan Hatice Yürekli ve Fatma Hülya Tümgan kırk gün aşkın süredir ölüm orucunda olmalarına rağmen duruşmaya katılmış, katliam gerçeğini ve katliamın arka planını anlatmışlardı. Ancak yargılamanın başından beri düşmanca tutumunu gizlemeyen heyet, önce Fatma Hülya Tümgan'ın dilekçesini okumasını engellemiş, avukatların taleplerini tutanağa geçirmemekte ısrar etmiş, taraflı tutumu nedeni ile heyeti reddetmek isteyen avukatların red dilekçelerini okumalarını bile engellemeye çalışmış, bu yasadışı tutumu sonucu davadan çekilmek zorunda kalmıştı. Bu ortam içinde tutukluların dışarı çıkarılması talimatını veren mahkeme heyeti jandarmaların dört bayan tutukluyu vahşice dövmesini izlemiş, hatta onların durdurulmasını isteyen avukatlara da saldıran jandarma ve polis duruşma salonundaki vahşetine onay vermişti. Bazı avukatlar rapor alacak düzeyde yaralandığından şikayette bulunmuşlardı. Avukatların

dövülmesine ve suç duyurusuna sessiz kalan savcılar Jandarmanın ve Adalet Bakanlığı'nın talimatıyla avukatlar hakkında dava açtılar. Salonunda bulunanları provoke etmek, slogan atmak ve jandarmanın görev yapmasını engellemek, böylece görevlerini kötüye kullanmakla suçlanıyorlardı. Jandarma karargahında hazırlanan ve şekil olarak ne olduğu belli olmamakla birlikte bir talimat olarak kullanıldığı anlaşılan yazı ile dava süreci başlatılmıştı. Jandarma davanın tarafı olmadığı için yasal yetkisi yokken duruşma tutanaklarını almış ve tutanakta adı geçen tüm avukatlara dava açılmasının talimatını vermişti. Oysa olay yerinde tutulan bir tutanak bile yoktur. Avukatların isimleri de yazım hatalarıyla birlikte duruşma tutanağınınla aynıdır.

Savcılar kendilerine bir talimat olarak kabul ettiği jandarma yazısını düzenleyen kişi de ilginç ve önemlidir. Yazı, duruşmada olamayan Jandarma Hareket ve Koruma Şube Müdür Vekili tarafından yazılmıştır. Yani hareket planlaması da yapan bir askeri yetkili tarafından.

Yazıyı alan Adalet Bakanlığı avukatlara yönelik saldırı talimatını da tıpkı cezaevleri katliamı gibi 19 Aralık 2000 günü veriyor. Avukatlar hakkında hemen soruşturma isteyen bakanlığın cezaevi katliamını çok yönlü olarak planlayıp avukatlara saldırıyı da aynı anda başlattığı hiç de rastlantı olmayan bu çakışma duruşmada ortaya konuldu.

Avukatlar davanın hiçbir delili olmadığını, hukuken böyle bir davanın açılmasının mümkün olmadığını, ancak siyaseten mümkün olduğunu vurguladılar. Avukatlara dava açılmasının gerçek nedenlerini, Ulucanlar ve 19 Aralık katliamlarını anlattılar. Olay günü mahkeme huzurunda dövülen Hatice ve Hülya'nın ölüm orucunda yaşamlarını yitirdiklerini hatırlattılar. Ulucanlar katliamı davası sırasında karşılaştıkları baskıları anlattılar ve olayın

politik nedenlerine vurgu yaptılar.

Ortak ve bireysel savunmalarda temel vurgu yargının askeriyenin emir ve talimatı ile ve cezaevleri operasyonunun bir parçası olarak hareket ettiği idi. Davanın bu tür katliamlardaki gerçekleri kamuoyu gündemine sokmaya çalışan, sorumluların yargılanması için hukuki girişimlerini ısrarla sürdüren avukatları sindirmek, savunmayı baskı altında tutmak, devrimcilerin davalarında savunma yapılmasını engellemek amacıyla açıldığı üzerinde duruldu.

Şeklen bile hukuka uygun olmayan bu iddianameye karşı hakim "Slogan attınız mı? Jandarmayı engellediniz mi?" gibi sorularına yanıt vermeyeceklerini söyleyen avukatlar beraat taleplerinin olmadığını vurgulayıp bu tür bir talebin tutanağa geçmesine karşı çıktılar. Biz kendimizi ne sanık ne de suçlu olarak görüyoruz, görevimizi kötüye kullandığımız için değil, en iyi şekilde yapmaya çalıştığımız için bu dava açılmıştır dediler.

Avukatları savunmak üzere katılan çok sayıda avukat adına konuşan Ankara Barosu Başkanı Sadık Erdoğan da "Meslektaşlarım tümüyle gerçekleri anlattılar, bu gerçekler ülkemizde savunmanın gerçek durumunu ve nasıl baskı altında olduğunu gösterdi. Bunun bir olaya bağlı olmadığı, sadece duruşma salonu ile de sınırlı olmadığı görülmüştür." dedi. Tüm diğer avukatlar da davanın başka işleme gerek kalmaksızın bitirilmesini istediler.

Avukatların gerek olaylara ve dosyanın hukuka aykırı yönlerine gerekse yasalara göre davanın hemen bitirilmesi gerektiği yönündeki sözlerine mahkeme başkanı sık sık "aynen katılıyorum" dediği ve talimatla açılan bu davada hiçbir delil olmadığını kabul de ettiği halde davanın siyasi yönünden olsa gerek davayı bitirme kararı vermekten kaçındı ve gelmeyen üç avukatın dinlenmesi için duruşma 11 Temmuz gününe ertelendi.

Sınıf çalışmasında yaratıcılık ve bir deneyim

Deri işkolunda çalışan bir işçiyim. Fabrikada çalışan işçilerin yarısından fazlası Kürt ve Alevi kökenli insanlar. Köylerinden, memleketlerinden kaçarak gelenler, sürgün edilenler, annesi-babası yakın akrabaları gözönünde Kürdistan'da katledilen insanlar. Dinleyebilseydik hepsinin ayrı bir yaşam öyküsü var ama bu öykü hep aynı güç tarafından yaratılmış. Acıların, işkencelerin, zulümlerin ardında hep devlet var. Bu gerçeği çok iyi görebiliyorlar. Fakat hepsi gelecekte umudunu kesmiş, hiçbir beklentisi olmayan sadece evlerine kira parası, yiyecek-ekmek götürme sorumluluğu olan insanlar.

Patron yıllardır çalışan işçileri yalnızlaştırma politikası uyguluyor. İşçilerin birbirleriyle anlaşamadığı, birbirini çekemediği, kıskandığı bir ortam yaratıyor. Bu anlamıyla sistemin insanlara dayattığı yoz kültürü işçilere vermede başarılı olduğunu söylemek gerek. Bunlar birçok fabrikada yaşanan gerçekler.

Peki biz sınıf bilinçli işçiler patronun bu iğrenç politikalarını boşa çıkarmak için ne yapmalıyız? Onlara hemen örgütlenmekten, grevden bahsetmek bizi nereye götürür? Eğer işçilere ilk önce bu söylemlerle gidersek bulunduğumuz fabrikada tutunamayız. Bunun ötesinde ciddiye dahi alınmayız. Gençtir, coşkulu, ekmek parası derdi yok deyip bizi önemsemezler. İlk önce işçilere kendimizi kabul ettirmeliyiz. Onların yaşamlarına inebilmeliyiz, ki bizi

ciddiye alsınlar. Yaşam şeklimizin onlardan farklı olmadığını, bizim de evde ekmek bekleyenlerimizin olduğunu, emek gücümüzü her koşulda sattığımızı ama ne olursa olsun onurumuzdan ödün veremeyeceğimizi anlamalıdır. Onlarla paylaşımımızı en üst boyutlarda tutmalıyız.

Tabii ki tüm bunlar zaman gerektiren süreçler. Yeni bir fabrikaya girip iki günde bir şeyler olmadığında hayallerimiz mahvolmamalı. Uzun soluklu bir iş bizimki, emek verirsin karşılığını hemen alamazsın. Bunun için moralimizi her zaman yüksek tutmalıyız. Hiç ummadığımız bir anda emeğinin karşılığını fazlasıyla alıverirsin. Sabırlı olmalıyız. Bulduğumuz fabrikanın öznal koşullarına göre, en ufak bir olanağı bile değerlendirmeliyiz.

Söylediklerimi somut bir deneyime bağlamak istiyorum. Fabrikada 6 yıldır çalışan bir arkadaş kendi isteği ile işten çıkacaktı. İşten çıkacağı günden önce arkadaşlarla bir şeyler yapmaya karar verdik. O gün patronun da fabrikada olmaması bizim için olumlu bir gelişmeydi. Fabrikadaki işçilerle konuştuk. Hepsinden para toplayıp gidecek olan arkadaş için pasta, kola vs. aldık.

Aramızda görev dağılımı yaptık. Birden bire ortaya çıkan bir fikri geliştirdik ve bunu fabrikada şiirli, türkülü, halaylı, konuşmalı bir etkinliğe çevirmeyi başardık. Evet bu sürpriz bir parti fikriyle çıkmış, ama

çok önemli ve güzel şeylere vurgu yapan bir etkinliğe dönüşmüştü. Bir fabrikada hep birlikte halay çeken, türkü söyleyen ve hiç eksiksiz her işçinin katıldığı bir etkinlik gerçekleştirdik. Belki kulağa çok basit gelebilir ama bizim için oldukça önemli bir gelişme. İşçiler bile bunun farkına varmış, etkinlikten sonra deri organize bölgesinde "tarihe geçecek bir gün" olarak değerlendirmişlerdir. "Biz bir ilki gerçekleştirdik" diyenler bile vardı.

Bu etkinliğin bize sağladığı yararlar nelerdi? Hep birlikte bir şeyler yapabilmemizin güzelliğini yaşadık. Belki tek başına altından kalkamayacağımız bir şeyi hep birlikte basitçe başardık. Ve en önemlisi, patronun işçileri yalnızlaştırma politikasını boşa çıkararak, Kürtçe söylediğimiz türkülerimiz ve halaylarımızla patrona inat daha bir sıkı tuttuk ellerimizi. Bir arkadaşımızı 6 yıldır verdiği emeğe layık bir şekilde fabrikadan uğurlamanın sevincini yaşadık ve hep birlikte ağladık, duygulandık. Birlikteliğin öneminden konuşmuş olmak hepimizi rahatlatı.

Peki biz bu etkinliği bunca şeyi nerede, nasıl bir mekanda gerçekleştirdik? Belki kafanızda soru işaretleri bırakabilecek bir şey bu. Biz bu etkinliği ufakık soyunma odamızda ve 1 saat içinde yaptık! Bu bize bir şeyi daha öğretti. Birlikte olunca istediğimiz herşeyi başarırız. Birliktelik güçtür!

Bir işçi/İzmir

Tarımda yıkım programına karşı Tür Köy-Sen'den eylem

Neşehir Kozaklı ilçesinde, Türkiye Üretici Köylü Sendikası (Tür Köy-Sen) Kozaklı Şubesi'nin düzenlediği "Emeğe saygı" mitingine Y. Fakılı, Boğazlıyan, çevre ilçe ve köylerden yaklaşık 1000 kişi katıldı.

Üretici köylüler toplanma yerinden miting alanına gelinceye kadar "İMF defol bu memleket bizim!", "Susma sustukça sıra sana gelecek!", "Şeker yasası iptal edilsin!", "Köylüyüz haklıyız kazanacağız!", "Ulusal tarım, ulusal sanayi!", "Yaşasın sendikal mücadelemiz!", "Pancara uzanan eller kırılın!" sloganlarını attılar.

Mitinge Ankara'dan katılan Genel Merkez temsilcisi Bülent Oğuzer ulusal tarımın yok olmakla karşı karşıya olduğunu söyledi. İMF ve DTÖ'nün dayatmaları sonucu çıkan tütün ve şeker yasasıyla ülkemizin 2005 yılında tütün ve şeker üretiminde dışa bağımlı hale geleceğini belirtti. İMF'ye verilen niyet mektubunda taban fiyatlarının düşük tutulması, tarımsal sübvansiyonların kaldırılması ve girdilerin silinmesi, tütün ve şeker yasasının iptal edilmesi, taban fiyatlarının maliyet hesaplarına göre belirlenmesi, İMF ve DTÖ dayatmaları olan ulusal tarım yıkım politikalarından derhal vazgeçilmesi, ulusal tarım politikalarının bir an önce uygulanması, DCD'ne son verilmesi ile üretimi artırıcı teşvik ve primlerin uygulanması yönlü talepleri sıraladıktan sonra şeker yasasına değindi. Polar farklarının ellerinden alındığını belirterek zaten çok düşük olan taban fiyatlarıyla çiftçinin mağdur olduğunu belirtti. Buğdayda geçen sene uygulanan düşük taban fiyatının bu sene de olmaması için örgütlü bir yapı içerisinde mücadele edilmesi gerektiğini söyledikten sonra konuşmasını bitirdi.

Miting köylülerin birlikte halay çekmesiyle sona erdi.

**Tür Köy-Sen
Boğazlıyan Şubesi
Ömer Öcalan**

Gökçesu'da bir ilk daha başarıldı...

Dağlar işçilerin sesiyle yankılandı...

Yaşasın 1 Mayıs! Yaşasın sınıf dayanışması!

Gökçesu Maden işçilerinin çadırda devam eden direnişleri 1. ayını tamamladı. Gökçesu'da direniş devam ederken Dev. Maden-Sen'in kamu kurumlarına yaptığı başvurular da sonuç vermeye başladı. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı (ÇSGB) Kocaeli Çalışma Bölge Müdürlüğü ve İş Teftiş Kurulu Başkanlıkları'na yapılan şikayet ve bunun sonucu gerçekleşen incelemede müfettişler sendikamızın iddialarının bir kısmını yerinde tespit ettiler. (...)

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İş Teftiş Kurulu Başkanlığı'na bağlı Müfettişlerin incelemeleri sonucunda işveren 1475 Sayılı İş Yasası'nın birçok maddesini ihlal ettiği, uymadığı ve yasadışı uygulamalarda bulunduğu için milyarlarca lira cezaya çarptırılmıştır. (...)

Gökçesu Maden İşçileri, işçi sınıfının birlik, mücadele ve dayanışma günü olan 1 Mayıs'a günler öncesinden hazırlanmaya başlamıştır. Direnişçi işçilerden Madenci Korosu oluşturulmuş, sözlerini işçilerin yazdığı Madenci Marşı ve Madenci Türküsü ile halk ezgilerinden oluşan bir repertuar hazırlanmış ve provalar yapılmıştır. Bu arada kadınlardan oluşan folklor ekibi semahla halay öğrenmek için çaba sarfetmiştir. Direniş çadırının yanına temsili bir maden ocağı yapılmış ve hayalimizdeki ocakta olması gereken çalışma koşulları ve düzeni etrafına asılan dövizlerle ifade edilmiştir. İşçiler 1 Mayıs provalarını ocaktan başlatmışlar, ocaktan ellerinde kazmalarla ve 1 Mayıs İşçi Marşı söyleyerek çıkarak en önde, "YAŞASIN 1 MAYIS" pankartıyla yürüyüşe geçmişler ve çadır etrafında bir tur atmışlardır. Daha sonra ise koro düzeni alan işçiler madenci marşı ve türkülerini söylemişlerdir.

1 Mayıs günü işçi aileleri erken saatlerde direniş bölgesine gelmişler ve bu sırada çadırın etrafı yaklaşık 100 jandarma tarafından ablukaya alınmış, jandarma komutanı Mengen Kaymakamı'nın talimatı gereği

tören yapılmasına izin vermeyeceklerini bildirmiştir. Yağmur yağmaya devam ederken, saat 14:00'de Bolu'dan yaklaşık 40 kişilik dayanışmacı gelmiş ve temsili yapılan maden ocağında 1 Mayıs kutlamaları başlatılmıştır. Daha sonra direniş çadırının yanına geçilmiş ve sendikamızın Genel Sekreteri tarafından bir konuşma yapılmış ve hep birlikte sloganlar atılmıştır. Süreç içerisinde yağmurun şiddetlenmesi nedeniyle yürüyüş ve koro çalışması iptal edilmiş, çadırlar ve çardaklara geçilerek 2 saat boyunca hep birlikte marş ve türkü söylenmeye devam edilmiştir. (...)

**Dev. Maden-Sen
6 Mayıs 2002**

KESK şube lokalleri keyfi biçimde mühürlendi

1 Mayıs'tan hemen sonra yaşanan gerginlikler sonucu BES, SES, Eğitim-Sen Kayseri şubelerinin sendika içinde bulunan lokalleri 3 Mayıs tarihinde polisçe mühürlendi. Sözde gerekçe ruhsatsız işletildiği ve ticari amaçla çalıştırıldığı... Bu saldırıya karşı KESK'ten henüz hiçbir tepki gelmiş değil. Aynı gün SY Kızıl Bayrak temsilcisi Halil Akçadağ ile HADEP yöneticisi Ali Bekar, 1 Mayıs'ta polise hakaret ettikleri gerekçesiyle gözaltına alındılar. Savcılığın ifade almasından sonra serbest bırakıldılar. Saldırıların çok yoğun ve aleni olarak yapılmasında yeni bir durum yok. Fakat KESK'in kendi şubelerine yönelik bu keyfi ve pervasız baskıları protesto eden bir davranışı henüz ortaya koymaması düşündürücüdür.

SY Kızıl Bayrak/Kayseri

Mücadele Postası..

“Kaçarsa vurun!..”

Bu yazıyla yaklaşık bir yıl önce askerlikte yaşadığım bir olayı anlatacağım. Bir avuç burjuva çocuğu en lüks arabalarla gezip, barlarda, kafelerde, diskolarda gününü gün ederken, biz işçi ve emekçi çocukları ise silah altında, marşlar ve yalanlarla, gençliğimizin en güzel 1.5 yılını en ağır, en kötü koşullarda, kimi zaman canımızın bile hiçe sayıldığı şekilde geçiriyoruz.

Bir sorundan dolayı izne gitmek için yetkili komutanla görüştüm. Verilen cevap “3.5 ay sonra belki” oldu. İstese hemen gönderebilirdi. Psikolojik bunalıma girdim, defalarca izin girişimim sonuç vermeyince firar ettim. İstanbul’dan İzmir’e geldim. Çevremdeki insanlar tarafından çok soğuk karşılandım. Yakalanma korkusuyla 6 gün evime gidemedim.

Eve gittiğimde babamla karşılaştım. Babam yalvarır bir tarzda askeri inzibatın aradığını ve inzibat karakol komutanının “Eğer oğlunla gelersen sizi beraber gönderirim birliğine. Korkmayın hiçbir şey olmaz” dediğini söyledi. Babamla beraber ben de çaresiz inanmıştım. Babamla karakol kapısına gittiğimde içeri yalnızca beni aldılar, “bundan sonrası bizim işimiz” dediler.

İki gün sonra İzmir İl Jandarma’ya götürüldüm. Komutan, “Üzerinde ne varsa çıkar, masanın üstüne koy ve soyun” dedi. Üzerimde yalnızca iç çamaşırım kalmıştı. Bağırarak onu da çıkarmamı söyledi. Cüzdanımda Yılmaz Güney’in resmi vardı. “Güney’i seviyorsun ha!” dedi. “Evet” dedim. “Üstünü giyin aşağıya in, birazdan seninle özel olarak ilgilenirim” dedi.

Beni nezarethaneye götürdüler. 9 kişi daha vardı. İçerdekiler korku dolu ve kısık bir sesle buranın şartlarını anlatmaya başladılar. Komutanın emriymiş, her gelene anlatılması. Yemek yersen cebinden, yatak yok, banyo yok. Beton üzerinde yalnızca giysileriyle yatıyorlardı.

Ve kapı açıldı, komutan beni çağırdı. Elindeki copla vücudumun her yerine vurmaya ve tekmelemeye başladı. Hızını alamadı yanımdakilere girişti. Vurmaktan yorulunca küfürler savurmaya başladı. Dışarı çıktı ve bir erle geri geldi. Erin elinde makas vardı. Saçlarımı bir koyunu kırpar gibi kestirtti. Yerdeki saçlarımı bana toplattı ve benden berber parası istedi. Bir de hiç yapılmayan temizlik giderleri için para istedi. Bir miktar para aldıktan sonra çıkıp gitti.

Betonda yatamıyorduk. Sabah günaydını dayak, küfür ve zorbalıktı. Daha önce burada biri tam 83 gün kalmış, bitlenmiş ve delirmiş bir şekilde Muş’a sevk edilmiş.

4 gün sonra sevkimin çıktığı söylendi, inanmadım. Bu 4 gün bana 4 asır gibi gelmişti. Kapiya iki jandarma geldi, ellerimi zincirle sıkıca bağladı. Yola çıkmadan önce bir uzman çavuşun jandarma erlerine verdiği emir hiç kulaklarımdan gitmiyor: “Kaçmaya çalışırsa çekinmeyin vurun, bir şey olmaz. Ben gerekeni yaparım. Bu şerefsizlerin aslında yaşaması suç.”

Yaşadıklarım çok zoruma gitmiş, beni psikolojik olarak yıkmıştı. Elime ilk silah aldığımda kendimi öldürmeyi düşündüm. Ama arkadaşlarım beni hiç yalnız bırakmadılar.

İşte sermaye devletinin ordusunun şefkati. Bu yalnızca benimle sınırlı değil, herkese yapılıyor. İşçi ve emekçi çocuklarının teslim edildiği ve annelerinin çok güvendiği ordu gerçeği. Biz suskun ve örgütsüz bir toplum olduğumuz sürece bize reva görülen daha beteri olacaktır. Savaşlara yollanan, vergilere bağlanan, sömürülen, açlığa, yoksulluğa, işsizliğe, zulüme ve ölümlere terkedilen hep bizler olacağız. Kurtuluşumuz kendi ellerimizdedir. Yeter ki biz mücadele etmesini bilelim.

SY Kızıl Bayrak okuru/İzmir

Kapitalizm ve satış elemanları gerçeği

Biz işçi ve emekçiler, devrim mücadelesindeki en önemli araçlarımızdan biri olan *SY Kızıl Bayrak*’ı sürekli yükseltme çabası içerisinde olmalıyız. Yaşamlarımız, deneyimlerimiz ve birikimimizle gazeteyi zenginleştirmek en temel bir görevimiz. Bu sebeple mücadele postası sayfasını bir tartışma kürsüsüne çevirebilmeli, hayatlarımızı ve sorunlarımızı bu sayfalardan diğer emekçilere taşıyabilmeliyiz. Böyle bakıldığında bir önceki hafta yayınlanan “*Türkiye’de satış elemanları ve sorunları*” başlıklı mektup son derece olumludur. Ancak içeriğinin gözden geçirilmesi gerekiyor.

DİE’nin 3 yıl önceki verilerine göre Türkiye’de kayıtlı 270 bin pazarlamacı bulunuyor. Bu rakam satışların düştüğü ve işsizliğin arttığı dönemlerde daha da yükseliyor. Bu insanlar tüm sosyal haklardan yoksun olarak berbat çalışma koşulları altında sömürülüyorlar. Ancak pazarlamacılık gibi sektörlerin kapitalizmin aşırı gelişiminin sonucu olarak ortaya çıktığını ve ülkemizdeki yaygınlığının kapitalist gelişimin Türkiye’deki yapısal zaaflarından beslendiğini akıldan çıkarmamak gerekiyor. Büyük tekellerin pazarda bıraktığı boşluğun hevesiyle işe girişen bir takım uyanık şahıslar, fason malları fahiş fiyatlarla satarak, alıcıları ve bu alanda çalışanları sözkonusu mektubun sahibi okurun ayrıntılı biçimde yazdığı şartlarda çalıştırarak dolandırıyorlar. Böylelikle sağlanan gelir ya sermaye birikimi yoluyla ya da bankalar aracılığıyla kapitalist çarkı çevirmekte kullanılıyor.

Dikkat edilmesi gereken nokta, bu alanda çalışanların sınıf kimliğidir. Bu sektör üretime dayalı bir alan değildir. Genelde işsizler ordusu saflarında çıkan bu insanlar büyük bölümüyle bireysel kurtuluş umuduna kapılmış deklase unsurlardır. Bunların “ülkenin diğer emekçilerinden soyutlamadan kazanmak” pek mümkün değildir; çünkü prim usulü kazanç bu insanları hergün emekçilerle karşı karşıya getirmekte ve üç gün sonra kullanılmaz hale gelecek bir tencereyi fahiş fiyatla satmaları çıkarlarını ayırtırmaktadır. Ayrıca bu satış yöntemi kandırmaya dayandığı için, bu olgu pazarlamacıların yaşadığı ahlaki çürümenin temel nedenidir. Yine bir işçinin düzenli yaşamından çok uzağında duran bu insanların işçi gibi ele alınması ve örgütlenmesi zor olmasının dışında yer yer zararlıdır da.

“*Satış elemanlarının tüm emekçiler gibi sınıf sendikacılığını kavramaları*” kulağa hoş gelmekle birlikte anlamsız ve dayanaksız bir sözdür. Bu alanda bir sınıf sendikacılığı mümkün değildir. Ancak ilerici bir takım dernekler vb. oluşturulabilir. Arkadaşımızın, “*Bu konuda devrimcilere düşen görev, bu kitlenin sorunlarına eğilmek, siyasal bilinç kazandırmak ve satış elemanlarını ülkenin diğer emekçilerinden soyutlamadan kazanmaktır.*” cümlesinin tersten kurulmasının daha anlamlı olduğunu düşünüyorum. Bu konuda sınıf devrimcilerine düşen görev, bu kitlenin işin özünde bir tür lümpen proletaryayı teşkil ettiğini unutmaksızın, önceliğin işçi sınıfının geniş kesimini oluşturan fabrika işçilerinde olduğunu gözden kaçırmadan, olanaklı olduğu ölçüde satış elemanlarına da siyasal bilinç taşımak ve onları işçileştirerek sınıfa yedeklemektir.

Elbetteki bu rezil işin kendisi gibi, burdaki çalışma koşullarının berbatlığı da, ahlaki yozlaşma ve kaypaklık da kapitalizmden kaynaklıdır. Bu yüzden “*satış elemanlarının da kurtuluşu sosyalizmden geçmektedir.*” Ancak sınıfa karşı sınıf perspektifini hiç yitirmeksizin bu mümkün olacaktır.

Tüm *SY Kızıl Bayrak* çalışanlarına harcadıkları emek için teşekkürlerimi ve başarı dilekelerimi sunuyorum.

Komünist bir işçi/Ankara

Emekli-Sen’in 1 Mayıs’a çağrı etkinliği

Adana DİSK Emekli-Sen Şubesi 29 Nisan’da 1 Mayıs’a dönük dostluk ve dayanışma etkinliği düzenledi. Etkinlik şube başkanının okuduğu basın açıklaması ile başladı. Açıklamada 1 Mayıs’a kitlesel bir katılım sağlanması gerektiği vurgulandı. Etkinliğe 1 Mayıs’ı anlatan konuşma ile devam edildi. İMF ve hücre saldırılarına karşı tüm ezilenler alanlara çağrıldı. Ardından Filistin ile

ilgili bir şiir okundu. Müzik dinletisinin ardından etkinlik sona erdi.

Adana’da bir ilk olması nedeniyle böyle bir etkinlik son derece anlamlı. Bu tür etkinliklerin daha kitlesel gerçekleşmesi önümüze koymamız gereken bir görev. Birlik ve dayanışmanın acil bir ihtiyaç olduğu şu dönemde bu ayrı bir önem taşıyor.

Bir okur/Adana

EKSEN Yayıncılık Büroları

Atatürk Bul. Gevrek Sok. Karakaş İşhanı No:13/22,
Kartal/İSTANBUL

Necatibey Cd. Gözlükçü İşhanı No: 26/24
Kızılay/ANKARA
Tel-Fax: 0 (312) 230 11 80

Ahi Evran Mahallesi Müftülük Cad.
Aydınlar Apt. No: 8/101
KIRŞEHİR Tel-Fax: 0 (386) 214 08 05

853. Sok. Bilen İşhanı No: 27/710
Konak/İZMİR Tel-Fax: 0 (232) 445 21 50

Cemal Gürsel Cd. Shell Karşısı Vakıf İşhanı Kat: 3
No: 306 ADANA Tel: 0 (322) 363 28 78

Cumhuriyet Mah. Tennur Sok. Cumhuriyet İşhanı
Kat: 3/45 KAYSERİ Tel-fax: 0 (352) 2326671

Hürriyet Cad. Namık Kemal Sok. Kaçar İşhanı
Kat: 3 No: 3 ANTAKYA

Gazetene sahip çık! Abone ol! Abone bul!

Adı :
Soyadı :
Adresi :
Tel :

6 Aylık Yurt içi 30.000 000 TL Yurt dışı 100 Euro
1 Yıllık Yurt içi 60.000 000 TL Yurt dışı 200 Euro

Vural Uzal adına,
* TL için : Yapı Kredi Bankası İstanbul/Aksaray Şb. 93937
* DM için : İş Bankası İstanbul/Aksaray Şb. 1002 30100 1051039
No’lu hesaba yatırdım. Makbuzun fotokopisi ektedir.

7 saatlik iş günü,

35 saatlik

çalışma haftası!

